





I. H. S.

Juntilsalens de Villadiego. Fractatus de
Censura contra hereticam pravitatem. De irre-
gularitate. Imp. Salvant. p. Juan. Gonzalez. Pisan.

Año 1552.

(Archivo de Loyola).

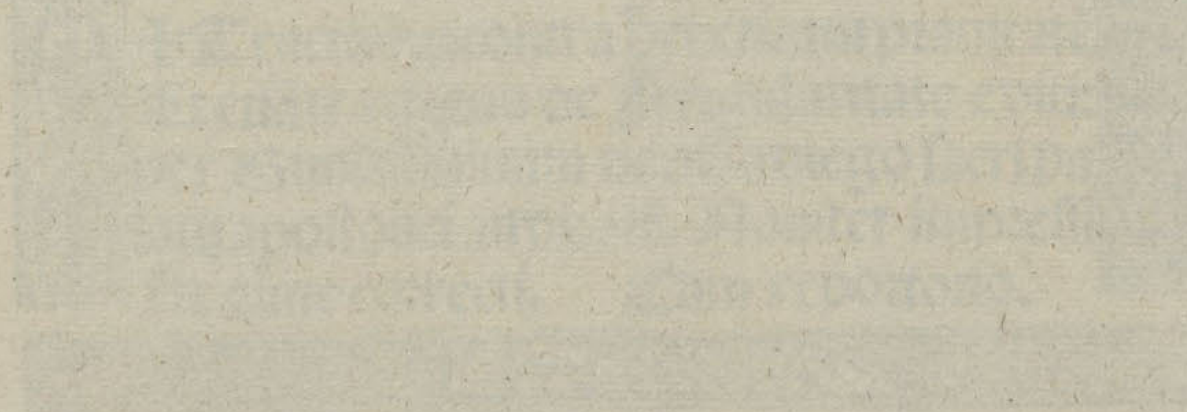
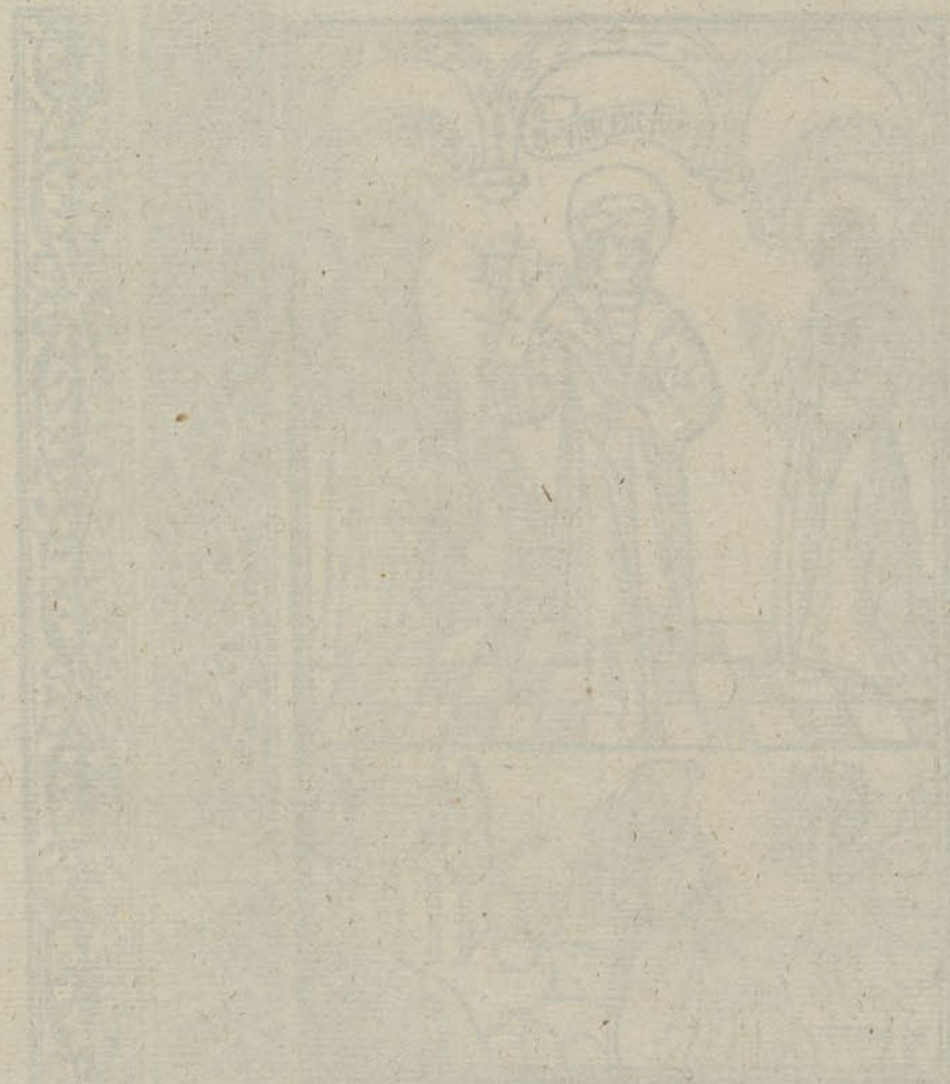


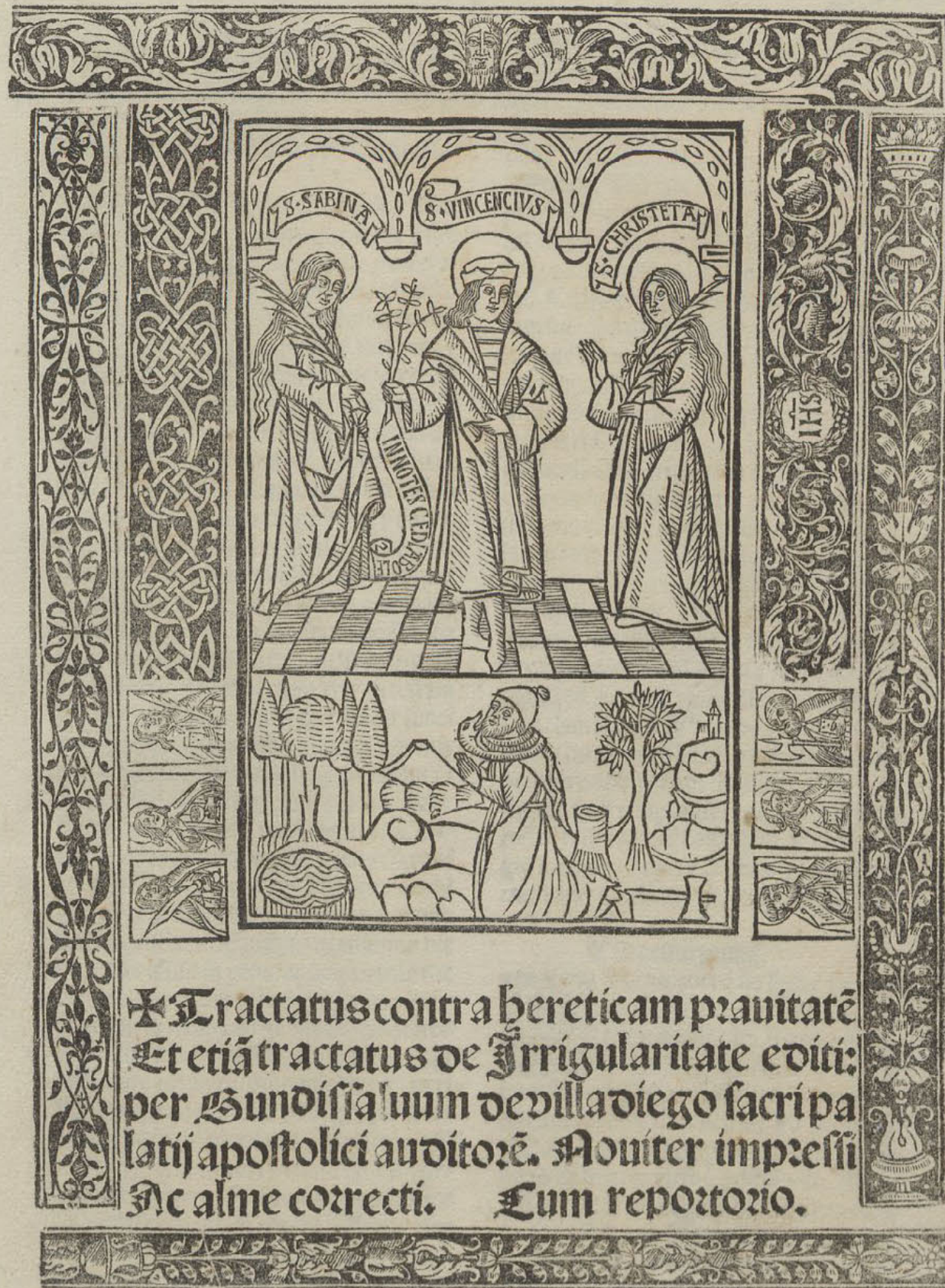












✠ Tractatus contra hereticam prauitatē
Et etiā tractatus de Irregularitate editi:
per Gundisiam de Villadiego sacri pa-
latij apostolici auditorē. Nouiter impressi
Ac alme correcti. Cum reposito.

✠ Ad yllustrissimā re-

ginam Hispanie Tractat^o tra hereticā prauitatē p Gundissalū d villadiego sacri palacij aplici auditorē edit^o. incipit feliciter:



Regina clarissima olim in euāgelio pōgerat Circa finē seclī pseu- do christos: et pseudo- pphetas surgere: et multos seducere: et fi-

deles suos multas in mūdo habituros p- suras: s; tñ portas inferi nō preualituras. Proinde ut dicit apostol^o. Oportet here- ses eē: ut q; pbari sunt manifesti fier. Qua propter oportet nos cū ppheta ex aduer- so cōsurgere: et murū opponere p domo israel: et euāgelici meminisse mādati: quo ab ipsa veritate pēpiti: q; si nos ocul^o: aut pes: aut dextra scādalizauerit man^o: a cō- page corporis auferat: cū meli^o sit bis ca- rere mēbris. Mā superfluo extra ecclesiam possis resistimus: si ab his q; intus sunt i- eis quos decipiunt vulneramur. Hi enī nec ut infideles discedūt neq; pmanēt ut fideles: sed mysterioz percepta noticia: et fidei nre secretiozib^o persecutatis: Con- uersi postmodū impugnat nos: et cōtradi- ctionib^o suis corda nra distrūpūt: concul- cātes verbi dñici margaritas et ornāmēta fidei maculātes. Ex q;bus nouissimis die- bus istis multi in prouincijs et regnis tue ditioni suppositis in lucē pderunt: q; an- te in antris latebāt: legē veterē suscitātes q; ab olim sepulta iacet: ac in passione xpi cōsumata est: intra ipsius vocē inter cruci- figores emissas: qñ etiā vclū (q; ipsi secre- ta tegebat) scissum est in duas partes a sū- mo vsq; deorsum: ut reuelata facie myste- ria iesu spicerem^o. Quiaq; cumularores Mōysi se iactant: cū reuera ipsi capiales existāt inimici: utpote doctrinā ei^o ut fal- sam respuētes. Si enī (ut veliras inquit)

Mōysi credent^o vtiq; et xpo credent^o. De illo enī ipse scripsit. Mōi et illud Hiero- nymi. Prochodor puencie tue cōpetere- saris video: ibi enī cespice terra secundo: dñici seminis puritatē cetero fructu olim referēbat. Mūc aut sulcis obrupta frumē- ta in lolū auenarq; dgenerāt: ibi quondā sol iusticie xps oriebat. Mūc aut lucifer il- le q; ceciderat: supra sidera posuit thronū suū. Cū itaq; sceptrū regni de manu altis- simi suscepis: et p tātū honoris fastigio talionē ei iuxta vires: tua celsitudo impē- det teneat. Assurge obsecro viriliter et ve- stigia redēptoris amplectere: et vbi mulie- res hierusalē cū plangebāt et lamērabant cū baiulās sibi crucē eriret in caluariā: tu q; iā exanimatū in cruce: et postea resurgē- te adoras: fontē aperi lacrimarū: vbi rur- sus manib^o hmōi sceleratoz hominū illū expui: blasfemia rucrucifigi et lancea perfo- rari dictum vides. Mā iuxta illud Hester. Quis nouit utrū idcirco veneris: ut in ta- li rpe parareris: q; vbi tua magestas (ut dignū est) pegerit vniuersi ditioni tue sub- iecti clamabūt: teq; benedicēt dicētes Tu gloria hierusalem: tu leticia israel: tu honori- ficentia populi nri: q; fecisti viriliter et po- stremitate post temporale regnū q; obtines eterni regni gloriā consequis. Et quo ma- gis iuridice ista peragi queāt presentē tra- ctatū agere institui et materiā psequi ordi- ne subsequēti.

Questio prima.



Quāto quero q; faciat hereti- cū et q; sit heretic^o. Ad hoc rñ- det magister. iij. sen. di. xij. in- ducēdo varias sanctorū senten- tias: Alit enī Hylari^o. Et iterū plures q; celestiu verborū simplicitatē nō veritatis ipsi^o absolutionē suscipere aliter interpre- tātes q; dictoz virtus postularēt. De in- telligēcia enī heresis nō de scriptura est. et sensus nō sermo fa crimē. idē intelligēcie sensus in crimine est. Hieronym^o dicit q; ex verbis inordinate prolatis incurrit be-

refle. Augustinus diffiniens qd sit hereticus ait. Hereticus est qd p^{ro} alio tēpo-
ralis cōmodi. & maxime glōrie. principa-
tulqz sui g^{ra} falsas ac nouas opiniones v^{el}
gignit. v^{el} sequit^{ur} Gregori^{us} sup^{er} Ezechie-
le. Qui in expositione sacrē eloquiū vt au-
ditorib^{us} placeat aliqd fingit sua verba lo-
qui non dei. Qui aut^{em} in verbis dñicis ali-
ter q^{uam} q^{uod} protulit senserit. & si sub alio in-
tellectu. tñ ad edificatiōē charitatis ten-
dit. dñi sunt vba q^{uod} dicit hec ille. Int^{er} istas
aut^{em} diffinitiones illa Aug. v^{el} esse p^{ro}stator
z hanc secut^{us} est Gratian^{us}. xxiii. q. iij. c.
heretic^{us}. & glo. in cle. vnica de vsur^{is}. San-
tho. iij. sen. di. xij. arti. iij. dicit q^{uod} hereti-
cus dicit^{ur} q^{uod} a fide diuinus ē. & hoc facit ex q^{uod}
dā electione ad cui^{us} euidentia cōsiderādū
est f^{ide} m^{od}ū q^{uod} in fide sunt aliq^{uod} ad q^{uod} explicite
cognoscēda oīs hō tenet. vt sunt articuli
fidei. Vnde si in his aliq^{uod} errat infidelis
reputat^{ur} & heretic^{us} si pertinaciā adiungat.
Si aut^{em} circa illa ad que explicite credēda
hō nō tenet errat. nō iudicat^{ur} heretic^{us}. vt
si aliq^{uod} simplex credat Jacob patrē fuisse
abrahę qd ē cōtra veritatē scripture. quā
fides p^{ro}stet quousqz sibi innoscat. q^{uod} si
des ecclesie cōtrariū hz qz nō discedit p se
loquendo a fide ecclesie. nisi ille q^{uod} scit hoc a
quo rececit de fide ecclesie ē. Et qz qdam
sunt q^{uod} in fide ecclesie implicite continent^{ur}. vt
conclusiones in principiis. ideo in his di-
uerse opinioēs sustinent quousqz p eccle-
siā determinet^{ur} q^{uod} aliqd eoz ē cōtra fidē ec-
clesie. qz ex eo sequit^{ur} aliqd contrariū fidei
directe. Idē sequit^{ur} p^{ro} doctor scda scde
q. xj. arti. ij. vbi subiungit q^{uod} aliq^{uod} dicunt p^{ro}
tinere ad fidē dupliciter. Vno mō directe
z pncipaliter sicut articuli fidei. Alio mō
indirecte z secundario sicut Q ex qbus seq^u
tur corruptio alieni^{us} articuli. & circa vtra-
qz pōt ē heresis eo mō quo z fides. Idē
tenet pma parte. b. xxij. arti. iij. Et inde
est q^{uod} ne dū ē heretic^{us} q^{uod} male sentit de arti-
culis fidei. s^{ed} ille q^{uod} nō t^{em} rectā fidē erga
sacramēta ecclesie. d^{icit} herē. ad abolēdā i pñ.

Ex qbus sequit^{ur} q^{uod} si extra p^{ro}dictos casus
reperiat^{ur} ali^{us} in quo q^{uod} dicat^{ur} heretic^{us} illud
erit large & improprie per quē modū d^{icit} in-
telligi id qd d^{icit} q^{uod} simonia est heresis. j. q. i.
eos. de simo. c. quoties. Itē & q^{uod}libet ex cōi-
cat^{ur} & q^{uod} p^{ro}uilegiū romane ecclesie infringit
& q^{uod} ei^{us} p^{ro}cepta trāsgredit^{ur}. Itē cōtumax & q^{uod}
libet infidelis & plures alij modi q^{uod} nō. per
glo. xxiii. q. iij. illi q. & p^{ro} immo. de herē. fir-
missime. per Host. in sum. de herē. s. i. & c.
si papa. xl. di. ita & Cal. pñ. iij. ti. de herē.
Est firmat^{ur} etiā istud per id qd dicit sanct^{us}
Tho. iij. sent. vbi sup^{er}ia. vbi dicit q^{uod} simo-
niaci dñr heretici p similitudine: qz sicut
heretic^{us} p^{ro}tra fidē sentit. ita simoniaci^{us} opa-
tur. ac si cōtra fidē sentiret dñz p^{ro}cio sacra-
vult adipisci. & p eūdē modū intelliges ali-
os modos impropie heresis d^{icit} q^{uod} p^{ro}dictū
est. & qz fides principalr cōsistit in corde &
etiā secundario i ore. iuxta illud Apli ad ro-
ma. x. Corde credis ad iusticiā. ore aut^{em} cō-
fessio fit ad salutē. Similiter heresis prin-
cipalr cōsistit in corde scdm qd Hylarius
dicit. Intelligēte sensus in crimine ē. sed
secundario in ore. Vñ Hieronym^{us} dicit q^{uod}
ex verbis inordinate plaris incurrit here-
sis: nō qz heresis per se in his cōsistat: sed
qz sunt occasio & causa erroris vt Tho. di-
cit ibi. Vnde etiā q^{uod} per verba sunt signa
eaz q^{uod} in aia sunt passionū. vt Philoso. di-
cit. Nō enī presumit^{ur} q^{uod} dicere q^{uod} ante aio
nō cogitauit. de lib. lega. labeo. Sed q^{uod}
ro iuxta hoc. Pone q^{uod} ille q^{uod} dixit aliqd cō-
tra fidē. dicit se nō seriose nec ex aio: s^{ed} po-
tius p lubricū lingue aut ioco illud dixisse
an sit puniend^{us}. Lap^{us} & dñs Card. in di-
cta cle. vnica. s. sane de vsur. Dicit q^{uod} ex
tra ordinarie puniet^{ur} arbitrio iudicis. & im-
ponet ei aliqua leuis penitentia salutaris.
xxij. di. nec licuit. xxiii. q. i. hec est fides.
Augerē tñ ego penam ex qualitate psonę
& ex qualitate loci & personaz astantiuz &
scandali exinde insurgentis. quē omnia &
etiā alia in puniendis delictis sunt attē-
denda. de homi. sicut dignū. in prin. ff. de

pen. aut facta. Talis enim iocus nō est p^{ro}-
mittend^{us} per quē venit ad crimina. ff. ad. l.
acquit. ff. ludus. de homi. continebat^{ur}. &
ibi inglo. Itē qñ per lubricū lingue. si fu-
it in culpa. vt hec lubricitas in eo causaret^{ur}
puniet^{ur} alias nō. Presumerē tñ ego vba
seriose fuisse dicta & ex malo aio. pcessisse
per iura p^{ro}dicta: & etiā qz oē male factuz
p^{ro}auē presumit^{ur} actum. vt in. l. si nō conui-
ciū. l. de iniur. & de presumpti. c. j. Nisi ex
alijs cōiecturis contrariū appareret. Lo-
tñ casu quo hñdī verba nō saperent herē-
sim: sed excusaret^{ur} ioco. vel lubrico lingue
nō posset penā infligere inq^uistor. arti. ca.
accusatus. s. sane de herē. li. vi. s. ordina-
rius illud faceret. Cuestio. ij.

Secundo quero. vnde dicatur
heresis. Ad qd dicit^{ur} fm Jñ
doz. q^{uod} heresis est nomen gre-
cū: & idē qd diuisione impo-
tat: Vñ & heretica diuisiua dñr Hierony-
m^{us} tñ in epla ad Galatas & habet trāsum-
ptiue. xxiii. q. iij. heresis. Dicit q^{uod} heresis
grece ab electione dicit^{ur}. q^{uod} scz ea sibi q^{uod}qz
eligat disciplinā quā putat ēē meliorem. &
vtrūqz istoz dicit^{ur} cōueniēter. Ex hoc enī
quis efficit^{ur} heretic^{us}. q^{uod} eligit singulare
opinionē tenere. diuisam & distinctā a cōi-
ecclesie catholice dogmate. & determinatio-
ne. Vñ si q^{uod} nunqz fuisse i vnitatē ecclesie
vtpote inde^{us} vel sarracenus: etiā si teneat
contraria fidei nostrę: nō ē iudicand^{us} here-
ticus. non enī potest dici diuisus ab vnita-
te ecclesie: qui nunqz i ea fuit. vt dicit glo.
in cle. vnica de vsur. Similiter etiā si q^{uod}
catholic^{us} teneret cōtrariū aliqd fidei: non
tñ eligēs s^{ed} per errorē credens. illud etiā
per catholicā ecclesiā tenere. parat^{us} corri-
gi vbi in errorē se lapsum cognosceret nō
esset heretic^{us}. Pro quo est optimus text^{us}
xxiii. q. iij. dicit apostolus. ibi cum dicit.
Sed qui sententiam suam q^{uod}uis falsam at-
qz peruersam: nulla pertinaci obstinatio-
ne defendit: presertim q^{uod} nō audacia sue
presumptionis pepererint: sed a seductis

atqz in errorem lapsis parentibus accepe-
runt: querunt autem cōta sollicitudine ve-
ritatem: corrigi parati cū inuenerint: ne-
quaqz sunt inter hereticos deputadi. Cō-
perit autem & latine hoc nomē eodē. Nam
pōt dici heresis ab herēdo: qz sue opinio-
ni vehementer inheret per electionē: vt p^{ro}-
digimus. & ex p^{ro}dictis iustificari pōt: qd
nor. Jñd. de sum. tri. c. firmiter. dices q^{uod}
si aliq^{uod} habet fidē catholicā implicite: qz
credit quicqd ecclesia credit: s^{ed} falso opinat^{ur}
naturali ratione mor^{is}: q^{uod} pater maior vel
prior sit filio: vel q^{uod} tres persone sunt tres
res a se inuicē distincte & separate & distan-
tes: q^{uod} nō est heretic^{us}: dūmodo hunc erro-
rem suum non defendat & hoc ipm credit:
quia credit sic ecclesiam credere: & suam opi-
nionē fidei ecclesie supponit: paratus se sub-
mittere iudicio ecclesie vbi ecclesiam sciret cō-
trariū sentire. heresis enim requirit^{ur} p^{ro}ti-
naciā: vt de sum. tri. cle. vnica. s. porro.
& dicta cle. vnica. s. pe. de vsur. Et tñ ego
excusarem hñdī hominem ab heresi: non
tñ excusarem illum a p^{ro}cto si errauit in his
que scire tenebat de pertinentib^{us} ad fidē.
De qbus per sanctū Tho. scda scde. q. ij.
ar. v. qz & ipa ignorantia est peccatū. i his
que scire quis tenet. xxviii. di. q. ea. & per
pñm. iij. arti. & p magist^{rum}. iij. sen. di. xxij.

Cuestio. iij.
Trio qro: an scismatici sint
iudicadi heretici. Ad quod rñ
det Hier. in epistola ad Gala-
tas & habet trāsumptiue. xxiii.
q. iij. q^{uod} inter heresim & scisma hoc interest
quod heresis peruersum dogma habeat.
Scisma vero post epalei^{us} discessionē ab
ecclesia separat. Quod qdē in principio ali-
q^{uod} ex parte intelligi pōt diuersum. Eterū
nullū scisma est: nisi sibi aliquā heresim cō-
fingat. vt recte ab ecclesia recessisse videat^{ur}
(Et ad clariorem intellectum huiusmodi
confidera. q^{uod} heresis & scisma distinguūt^{ur}
fm ea quibus vtrūqz per se directe op-
ponitur. Nam heresis per se opponitur

scilicet. Scisma autem opponit unitati ecclesie
fidei charitatis. Et sic sicut fides et chari-
tas sunt diuersae virtutes quas quisque fide
careat charitate. Ita etiam scisma et heresis
sunt diuersa vicia quas quisque hereticus
sit et scismaticus: sed non conuertitur. Verum est ta-
men quod sicut amissio charitatis est via ad a-
mitionem fidei iuxta illud. i. Thimo. Et quod
quod aberrantes scilicet a charitate et aliis huiusmodi
conuersi sunt in vaniloquos et. Ita et scisma
est via ad heresim. Et sic innuit Hieronimus. i.
auctoritate preinducta. ita declarat scis-
ma. scilicet a fide. q. xxxix. ar. i. et propter hoc di-
citur glo. xliii. q. i. didiscimus. quod scisma inue-
teratum sapit heresim: quasi velut quod si non esset
hereticus non perduraret rationem in scismate.
Et quibus infertur: quod si quis recederet ab obe-
dientia pape quod vices christi quod est caput eccle-
sie. nolens superbe et contumaciter et incorde-
prie ei subijci esset scismaticus. tunc. Vbi tamen id
recederet ab ipso obedientia quod crederet quod
ille non habet potestatem condendi canones aut quod po-
testas suprema ecclesie non residet penes ipsum
tantum quod vices gerit eius quod est caput ecclesie quod est
christus. Iuxta illud apostoli ad collo. ii. et ad ephes.
i. Qui dedit ipsum caput supra omnem ecclesiam
Iste hereticus iudicandus foret ut dicitur glo.
xix. di. c. nulli. et in. c. generali de elec. li. vj.

Questio. iiii.

Quarto quo. Quot sunt species
heresis? Hoc determinat Hieronimus.
viii. li. et ibi. c. v. et habet tra-
sumptiuum. xliii. q. iij. c. quodam:
vbi multe enumerantur quod sic enumeratis
magister Gratianus subinfert aliam heresim
dicens. Sed quicquid aliter sanctam scripturam
intelligit quam sensus spiritus sancti flagitat a
quo scripta est: sed de ecclesia non recessit tamen
hereticus iudicatur potest. Et habuit hoc abie-
rionimo ut supra diximus in primo membro.
Et intellige quod ille dicit aliter exponere san-
ctam scripturam quam spiritus sanctus flagitat quod
ad hoc sanctam scripturam retorquet quod con-
trarietate quod per spiritum sanctum est reuelatum.
Ita dicit Thom. secunda secunda. q. xj. ar. ij. Et

quo sequitur quod si quis daret aliquem intellectum
sacre scripture quod non esset contra veritatem re-
uelatam per spiritum sanctum sed propter illam non ad cor-
ruptionem fidei sed confirmationem fidelium non
esset hereticus iudicandus. Et hoc satis aper-
te innuit Gregorius super Ezechielum ut per
auctoritatem inducta supra in primo membro.
Augustinus etiam in li. de heresibus commemorat
aliquos catholicos tractatores quod de he-
resibus scripserunt diuersas causas species enu-
merantes ipse etiam ibidem notatum plures ex-
primit. Inter omnes autem hereses post christum ad-
uentum prima fuit illa quam quodam discipuli in-
currerunt de sacramento altaris. de qua scribitur
Jo. vj. Cum enim christus predixisset. Nisi mandu-
caueritis carnem filii hominis et biberitis eius
sanguinem non habebitis vitam in vobis. Et
subiungisset quodam alia iuxta hoc. illi perdit
homines dixerunt. Durus est hic sermo et quis po-
terit eum audire et ex illa die abierunt retro.
Et ut dicit ibi Nicolaus. Non est intelligen-
dum hoc de duodecim apostolis vel de septuagin-
ta duobus discipulis: quia isti christum adhaeserunt
sim quod per ex discursu euangeliorum. sed multi
alii sequebantur ipsum ad audiendum eius doctrinam
et de istis multi retrocesserunt. et quia ista fue-
rit prima heresis per de consensu. di. ij. prima here-
sis. Et postquam illi sancti patres de quodam po-
tius praedictas hereses conscripserunt. multe
alie subortae sunt inuenter et diuersim subortu-
tur. Et iuxta verbum saluatoris nostri. De quo
in primo themate premisimus. quo magis
finis seculi appropinquat. eo magis here-
ses subcreascit. quod partim ex prelatoz ne-
gligencia provenire conspicuum est. Dormie-
ntibus enim hominibus (ut saluator inquit) mi-
micus homo superseminavit zizaniam. Ex alio
etiam hoc provenit quoniam post illa tempora quo illi
sancti doctores scripserunt multi articuli fue-
runt per ecclesiam determinati quod sunt contra fi-
dem. Unde si quis modo pertinaciter contra
rarium affirmaret hereticus censeretur quod minime
cogitasset ante determinationem ecclesie. ut di-
cit Thom. i. pre. q. xlii. art. iiii. et prodest sci-
re huiusmodi heresim species ut ex illis pos-

prima heresis
agmb⁹ oz. ca.
sic

sit cognosci quid sit hereticus vel quod faciat
hereticum de quo in primo dubio tactum est.
quod non sine difficultate cognoscitur in aliquo
articulis. ut dicit Augustinus in li. de heresibus. Il-
lud tamen indubitatum existat quod cum multis infini-
ti sit. ut Pythagorici dicunt teste philosopho. ij. Et
ibi. et per consequens infiniti errores pos-
sunt occurrere contra fidem. consequenter possunt
hereses in infinitum multiplicari. Sed quod
iuxta praedicta querere talis curiosus de
scola eorum qui volunt sapere plus quam oportet
sapere. contra doctrinam apostoli. Cur deus
permittat tot hereses esse totque eorum secta-
tores in inferno demergi? Ad hoc respondet
Augustinus et habet in. c. fi. xliii. q. iij. Ideo di-
vina providentia multos diuersi erroris
hereticos esse permittit ut cum interrogant
nos ea quae nescimus sic discutiamus. pigritiam
et diuinas scripturas cupiamus. Ideo enim
apostolus ait. Oportet hereses esse ut quod proba-
ti sunt manifesti fiant. Vbi enim deo probati
sunt quod bene possunt docere. Et quicquid iste
intellectus Augustinus sit bonus ad illam aucto-
ritatem apostoli. suppletur tamen littere magis capit
hunc sensum. ut id deus permittat hereses esse
ut constantia fidelium comprobetur et veritas re-
cte dicatur stat. Vel dicas quod ista quod si secretis
dei consilium non sunt a nobis inquirenda. iuxta
illud Ecclesiae. iij. Altiora te ne quaeris et for-
tiora te ne scrutatur fueris et in pluribus opi-
bus eius ne fueris curiosus. et postea subdi-
tur. Multos enim subplauit suspicio il-
lorum et in vanitate detinuit sensus eorum. et Ec-
clesiae. vij. Quid necesse est homini maiora se-
quere cum ignoret quod conducat sibi in vitam
sua? et post pauca. Neque plus lapias quam ne-
cesse est ne obstupescas. Habemus et ex eplis
Apostoli quod cum de predestinatione verba ageret
et peruenisset ad illud. quare quosdam eligat: alios
autem reprobet iuxta illud. Jacob dilexi.
Esau autem odio habui. sapientissime in-
tulit. Quod altitudo diuitiarum sapientiae et scien-
tie dei quam incomprehensibilia sunt iudicia eius
et inuestigabiles viae eius. Et de eodem Au-
gustinus super Jo. in illo verbo. Nemo potest ve-

nire ad me nisi pater qui misit me traxerit eum
Dicit. quare hunc trahat. et quare illum non
trahat noli inuestigare si non vis errare.
Per idem respondet magister. ij. sent. di.
xliii. his qui querunt. Cur deus permittit
primum hominem peccare cum posset eius
voluntates vertere in bonum? quod opus est.
Posset inquit ille reuera. cur non fecit? quod
noluit. Cur noluit? ipse nouit. Non debe-
mus plus sapere quam oportet sapere. hoc enim
in huiusmodi debet nobis absque sufficere
quod ut dicit Augustinus in enchiridion. Deus om-
nipotens cui rerum est summa potestas cum
summe bonum sit nullo modo fineret aliquid
mali esse in operibus suis nisi visus ad eo esset
omnipotens et bonus et bene faceret etiam
de malo. Quomodo autem illud intelligat et
quare ex malis deus eliciat bona latissime
persequitur magister. i. sent. di. xlvj. et per praedi-
cta etiam sufficienter respondet ad id quod multi
perunt. Quare deus permittat legem ma-
chometi in tantum prevalere.

Questio. v.

Dinto quero de comparatione
hereticorum ad alios infideles
et infidelium inter se inuicem.
Ad quod dicendum sim Thom.
secunda secunda quaestio decima articulo sexto. quod
in infidelitate duo possunt considerari quo-
rum unum est comparatio eius ad fidem.
et ex hac parte grauius peccat contra fidem
qui remittitur fidei susceptor. Sicut graui-
us peccat qui non implet quod promittit.
quod qui non implet quod nunquam promittit. et se-
cundum hoc infidelitas hereticorum quod per
fiteatur fidem euangelii et ei remittunt ea
corruptores grauior est quam infidelitas et
aliorum infidelium qui nunquam fidem euange-
lij susceperunt. Sed quia iudei susceperunt
figuram euangelii in veteri lege quam male
interpretantes corrumpunt. Ideo etiam
eorum infidelitas est grauior per quam infidelitas
gentium qui nunquam fidem euangelii susce-
perunt. Aliud quod in infidelitate considerat
est corruptio eorum quod ad fidem pertinet. Et

fm hoc cu in plurib⁹ errēt gentiles qz in-
dei: et iudei qz heretici: grauior est infideli-
tas gentiliū qz iudeoz: et iudeoz qz hereti-
coz: nisi forte quorundā puta manicheo-
rū qz et circa credibilia plus errāt quā ge-
ntiles. Hāc tñ duaz grauitatū pma pze-
derat secūde quantū ad rōnē culpe: et hoc
qz emittit fidei quā ex hoc qd non hz ea q
sunt fidei. Hoc enim vltimū vñ magis ad
rōnē pene ptinere. Dñ simpliciter loqdo
infidelitas hereticoz est pessima. Si aut
qras ex quo inter infideles peiores sunt he-
retici vt prime dixim⁹. Quid si cōparem⁹
eos ad ydolatrias. Ad hoc dicendum fm
tho. scda scde. q. xciiij. ar. iij. qd grauitas
alicui⁹ peccati attrēdi pōt duplici. Vno
modo ex parte ipi⁹ peccati: et sic peccatum
ydolatrie est grauissimū. Sicut eniz in ter-
rena republica grauissimū ē vñ qd aliqz
honorem regis alteri impendat quā vero
regi: qz quantū in se est totū reipublice p-
turbat ordinē. Ita in peccatis qz cōtra de-
um cōmittunt qz tñ sunt maxima: grauis-
simū esse vñ qd aliqz bonū diuinū creatu-
re impendat: qz quantū in se est facit aliū
deū in mūdo minuens principatū diuinū.
Alio mō pōt attendi grauitas ipi⁹ pecca-
ti ex parte ipi⁹ peccatis: sicut dñ grauius
peccatū ei⁹ qz peccat scienter quā ei⁹ qz pec-
cat ignoranter: et fm hoc nihil phibet gra-
uius peccare hereticos qz scienter corrū-
punt fidē quā acceperunt: quā ydolatrias
ignoranter peccantes. Et ex his tu clare
poteris inferre qd cū isti heretici qz nouit
in Hispania detecti sunt poti⁹ a potesta-
te quā simplices heretici sunt iudicādi: cū
nō in parte tantū dñ fide Jesu xpi male sen-
tiant: s; in totū eam abiciāt ad legē Moys-
fiam diu sepultam reuerfi: peiores quam
alii heretici sunt iudicādi: qz in pluribus
imo in totū aberrāt. Vnde sup illud Apłi
ad Gal. iij. Qūo conuertimini iterū ad
egena et infirma elemēta. dicit glo. Hier.
Legis obseruātia cui tñc dediti erāt: erat
peccatus pene par seruituti ydoloꝝ cui an-

te conuersionem vacauerant. et sic appa-
ret quod est crimen pene: par ydolatrie: et
ne dum propter atrocitatem delicti: quin
etiam propter periculum prodicionis de-
berent principes eos a suo cōsortio in to-
tū expellere: presertim ne participes fie-
rent cōsilioꝝ suoz: aut eoz qz statū regis
cōcernunt: qd aperte dicit cōcilium Toleta-
nēsis. De quo habet. ij. q. vij. nō pōt. cui⁹
vba sunt. Nō pōt erga hoies eē fidelis: qz
deo exiterit infidelis. Vñ subiūgit dñ qui
busdā iudeis qz dūduz xpi facti fuerāt et de-
mū in xpi fide sunt puaricati: vt a testimo-
nio repellant. Nō est enim eis credendum
qz fidei veritatē a se abiecerunt. et istud stat
in aperto. qz enim fidē xpi susceptā ad quā
strictissime tenet sefellit. quō fidē quā prin-
cipi terreno dñ firmaz tenere poterit. Ad
qd etiā facit qd scribit prouerbio. vj. Vñ
apostata vir inutilis gradies ore puerfo
annuit oculis terit pede digito loquit pra-
uo corde machinat malū: in oī tpe in grā
seminat. Habet etiā aliud malū huiusmo-
di apostata: qd qz iā incurrat vir potest ad
bonū repari vt dicit apostol⁹ ad Iohes.
vj. Impossibile est eos qz semel illuminati
sunt et post pauca et plapfi sunt scz p apo-
stasiam rursus renouari ad penitentiaz. et
accipit ibi impossibile pro difficili. Dicē
enim vii⁹ mod⁹ impossibilitatis. vt habet
v. merba. quod potissimum in istis de qui-
bus paulo ante premissimus locum hz: qz
a parentib⁹ iudeis pfidiā legis veteris cū
sanguine trahūt. Et ex his inferri pōt ad
questionē quā posuit Olorad⁹ cōs. ij. An
iude⁹ trāsies ad sectā sarracenoz sit puniē-
dus: et tandē post multa cōclufit qz nō et in
ter cetera motiua sua ē illud qd deterior ē
infidelitas iudeoz quā sarracenoz aut ge-
ntiliū vt superi⁹ dixim⁹. Pro quo et ē reg.
apłus. j. q. j. nōne. cū ergo dñ peiore trāsseat
ad minus malā nō ē ob hoc puniēd⁹. Ex
quo et sequit qd isti apostate qz in legē iu-
deoz recidūt peiores sunt qz si eēt apostata
te legē sarracenoz amplectātes vel aliam

huiusmodi. Cū tñ nō obmittā. qd lz om-
nes infideles tā iudei qz alij sint mali et ini-
qui vt pote infideles tollerant tñ per eccle-
siaz in infidelitate sua. vt vel sic tollerari si-
naliter cōuertant ad fidē vt de multis iaz
vidimus. vt in. c. qz sincera. xlv. di. 7. c. sicut
iudei. dñ iude. Adagis tñ sunt tollerabiles
ritus iudeoz qz alioz infidelū licet iudei
sint peiores. vt dixim⁹. Cū⁹ rō est qz cū
in eis olim pfigurabat veritas fidei quas
tenem⁹. puenit hoc bonū qz testimoniu
fidei nostre habem⁹ ab hostib⁹. et qz in fi-
gura representat nobis qd credim⁹. qd in
alijs infidelib⁹ nō cōtingit. vt dicit Tho.
scda scde. q. x. arti. xj. et hac cōsideratiōe lz
iure nō sit expssa iura phibēt. ne sarrace-
ni publice faciāt cerimonias suas inuocā-
do publice nomē machometi vñ similia fa-
ciēdo. vt in cle. vnica de iude. Hoc tñ non
repi⁹ phibitū i iudeis. et hoc tenet math.
et dñs Cardi. et Jo. de imo. in dicta cle.

Questio. vi.

Ergo qro an heretici sint tol-
lerandi: Et distinguendū est.
qz aut occurrit casus i quo nō
possent puniri heretici quin si
mul puniant et boni vel qz latent inter bo-
nos. vel qz habēt multos seque. ita qz si
ne catholicoz piculo interfici nō pñt. et ta-
li casu heretici sunt tollerādi et hoc aperte
dñs oñdit Math. xij. vbi in parabola
phibuit colligi zizania. ne forte erradicā-
tes zizania erradicarēt simul et triticum.
Quādo vñ ex occasione hereticoz nō im-
minet periculū bonis s; magis tutela et sa-
lus tñc licite pñt occidi. vt dicit Augu. cō-
tra permentanū. Sicut eni si salutē totius
corporis hūani expediat pēssio alicui⁹ mē-
bri. puta cū est putridū vñ corruptiū alio-
rū mēbroꝝ laudabilē et salubriter abscin-
dit. Ita cū qlibet persona singularis com-
paret ad totā cōitatē sicut ps ad totū. Si
aliqz hō sit piculosus cōitati et corruptū-
nis ipi⁹ propter aliqz pēssū laudabilē et
salubriter occidit. vt bonū cōe conseruet.

modicum enim fermentum totam massā
corrūpit. vt. j. ad Corin. v. Ad hec aptari
pñt. not. per Tho. scda scde. q. xciiij. ar. ij.
et si hoc in alijs enormib⁹ criminib⁹ locuz
hz fort⁹ i crimine heresis qd sua grauita-
te flagiciosissimū est. vt in phabitis pz co-
maxime qz iuxta aplū. ij. ad Thimo. ij.
heresis vt cācer dicit serpē. Vnde rese-
cāda ē a principio. ne paulatim intima cor-
dis corrodāt et spūalē vitā adimat resecan-
de siquidē sunt putride carnes et scabiosa
ouis a caulis repellēda ne tota dom⁹ mas-
sa corpus ardeat corrūpat putrescat inte-
reat. Arri⁹ in alexandria vna scintilla fuit
sed qm nō statim oppressus ē totū orbem
eius flama est populata. xciiij. q. iij. reseca-
de. Jo. quoqz apls i canonica sua. Si qz
inqt venit ad vos et hāc doctrinā nō affert
nolite eū recipere in domū nec ei dixeritis.
Qui eni dicit ille aue cōmunicat operib⁹
illi⁹ malis. Hec Joānes qz de scismaticis
sive hereticis vitādis verbis docuit et fa-
ctis exhibuit. Narrat eni de illo auditor
ei⁹ vir sanctissim⁹ Pollicarp⁹. qz tpe quo
dā cū apud ephesum balneas lauādi grā
fuisset ingressus et vidisset ibi cherintū egi-
lij cōtinuo et discessit nō lot⁹ olēs. fugia-
m⁹ hinc ne et ipe balnee corruat in qb⁹ che-
rintus lauat inimic⁹ vitatis de quo ē reg.
xciiij. q. j. ois q. Adde pulchrū tex. ea. cā et
qz dignior. Vnde et si in alijs criminibus
occultis teneatur qz crimē pñmi celare
propter charitatem. vt in. c. si sacerdos dñ
offi. ordi. 2. j. q. j. christus. Hoc tamē fallit
in crimine qd pertinet ad corruptionē cō-
munitatis spūalē vel corporales. Hoc
enim casu tenet quis illud propalare testi-
ficando vel denunciando. vt dicit Tho.
scda scde. q. lxx. arti. j. Idem sentit Inno.
de testi. cogen. c. j. et ponit expłū in heresi
qd vt pz ex premissis spūalē detrimētū
inferre cōmunitati est apertissimū. Pro
dest etiā hec puniō criminis rei publice
vt ceteri metu pene arceantur a similibus
cōmittendis. xciiij. q. v. non est innocentie

Atqz ad pñmz speciale
in crimine heresis. et
de sequētia specialē
p diffinēssimū huius tr.
statut.

Tractatus.

de vi. et bone. ele. vt clericor. et inde est qd vt magis ista plurimor. exēplū veniant publice dōbēt malefactores puniri. l. capitali um. s. famulos. ff. de peni. vij. q. i. deniqz. vtrū. turibula quoqz. **Questio. vij.**

Eprimo qro. Ad quēz spectat iudicare de heresi. In hoc disti guerēz. aut agit de articulo nō dū deciso per ecclesiā. aut d ar ticulo iam deciso. **C**primo casu iudiciū spectat ad papaz. vt probat rex. xxiij. q. i. quotiens. et c. hec est fides. et c. de iura. calū. et c. maiores de bap. qd ē sacre scri pture auctoritate oñdit. Nam et saluator Petro dixit. quē summū pontificē consti tuit. Ego pro te rogavi Petre vt nō defi ciat fides tua. et tu aliquādo cōuersus con firma frēs tuos. Luce. xxij. Et vbi xps di scipulos interrogauerat. Vos autē quem me eē dicitis. Petrus rñdit. Tu es xps fili us dei viui. Math. xvi. Hoc etiā scis. Tho. scda scde. q. i. arti. x. Et huius rō est. qz vna fides debet eē toti ecclesie. sū illud i. ad corin. i. Joipm dicatis oēs. et nō sint in vobis scismata. qd seruari nō posset. ni si qd de fide exorta. determinaret p euz. qz toti ecclesie pēst. vt sic ei. sūia a tota ecclesia firmiter teneat. Illud idē sequit Aug. de anehonā in summa sua de potestate ecclesie q. x. arti. i. et i. et hoc satis figuratū ē. Ego di. xvij. vbi dictū est. Adyēsi q fuit rector iudeor. sicut papa rector est omnīū xpia nor. Esto tu populo in his q ad deū per tinent vt oñdas ei ceremonias et ritū collē di deū. Sicut ergo oēs qōnes emergētes de lege. et d cultu dei. reseruauant Adyēsi determināde. Sic oia q sunt fidei xpiane spectant ad determinationē pape. Vnde dicit Eirill. i. li. thesau. Or mēbra manea mus i capite in nro apostolico throno ro mano pontifice maneam. a quo nostruz ē qreere qd credere qd tenere dbeam. Et maxim. in epistola oriētalib. missa dicit. Dēs fines orbis terre qd osim sincere rece perūt et vbiqz terraz catholici verā fidez

Primus.

cōfiterentes. in pontificē romanor. tanqz i solē respiciunt. et ex ipso lumie catholice et apostolice fidei recipiūt veritatē. licet enī apud alios forte posset eē pfundior scien tia ad ista decidēda quā in romanū ponti ficē. Deest tñ eis prās de his iudicandi et statuendi. q in solo romano pontifice resi det. vt prediximus. Ante tñ ageret papa si cū de istis dubi. articulo occurrit cōcili um generale faceret cōgregari. vt cū eius cōsilio decideret. qd esset tenendū et credē dū. Sicut apli fecerunt actu. c. xv. qñ in surrexit heresis illoz q dicebāt legē moy si simul cū euangelio obseruādā. Eouene rūt enī Hierosolimis videre de vbo hoc. Simile fuit. in. c. firmiter. de sum. tri. et c. dānam. eo. ti. et c. vnico eo. ti. li. vj. et cle. vnica eo. ti. Et hoc idē in oib. arduis cō sulte eēt agēdū. vt appareat. di. d. eo. xvi. di. bñ qdē. xxxv. q. v. ad sedē. xxxv. q. ix. qz qd integrū ē enī iudiciū qd plurimor. sentē tijs cōfirmat dōssi. dele. prudētiā i pñ. xx. di. d. qd. de fidei con. l. si. Est enī tāta i hoc pape prās q si possibile foret q ange lus d celo aliqd cōtra fidē doceret aut sen tiret. per papā iudicari et exēdicari posset. vt pbat ad Gal. i. ca. S. licet nos aut an gel. de celo euāgelizauerit vobis. preter quā qd euāgelizauim. vobis. anathema sit. Si tñ cōtingeret papā errare in his q sunt fidei. tñc dānari posset per cōciliū ge nerale. vt i. c. si papa. xl. di. cū lgo. et p glo. xv. di. sicut. et xij. di. anastasi. et Inno. i. c. ex parte. de verbo. sig. et per doc. in. c. in si dei fauorē. de here. li. vj. Nec per hoc dici mus inferiorē dicere ius in superiorē. euz papa sit maior cōcilio generali. vt in. c. si gnificasti. d. elec. et c. alioz. et c. nemo. ix. q. iij. qñ cū papa incurrit heresim definit eē papa cū nō sit de corpore ecclesie. p quo est glo. xxiij. q. in acati. ergo et multo min. pōt dici gerere vices ei. q est caput ecclesie. Et huic sententie generalis concilij stari debet. vtpote que veritatem cōtinet indu bitatā. Nam et si papa possit errare in his

Adp. ad materiaz conha rem.

Contra.

hereticā prauū. Sc. xj.

que sunt fidei. Nam et legimus aliquos ro manos pōtices heresim incurrisse. vt pz in dicto. c. Anastasi. xij. di. c. nūc aut. xxi. di. Tñ conciliū generale in rangētib. fidē errare nō pōt et de hoc vere intelligitur predicta auctoritas Luce. Ego pro te ro gavi Petre vt nō deficiat fides tua. Di cum enī est ei in psona toti ecclesie. cui etiā cōsonat illud verbū saluatoris nri Math. xxvij. Ego enī vobiscū sum oib. dieb. vsqz ad cōsumationē seculi. Nō si qdē tñ Petro nec duodecim aplis dictū intelli gitur cū morte finierint dies suos nec vsqz in finē seculi perseuerauerint. s. pōt. vni uersali ecclesie q in finē est duratura q i gñā li cōsilio representat. et rāte auctoritatis ē cōciliij determinatio in hmoi q euāgeliz. illa noiā. vt pz ad Gal. i. qñ Paul. dixit q Petrus nō ambulabat ad veritatē euā geli. Jo tñ in quo paul. reprehēdebat pe trū erat q ipse subtrahēbat se a gētib. no lens manducare d cibis coz sed observa bat rit. iudeor. in cibis ppter timorē iu deor. q superauerāt a hierosolymis. hoc tñ nō erat cōtra aliquod de quattuor euā gelijs sed erat cōtra determinationē cōci liij generalis qd ab aplis fuerat celebratū sup hmoi legalib. nō seruādis. Actu. xv. Ad qd etiā ostendēdū sola vniuersalis si nod. loquit sub noie spū sancti. vt ibi pz. Nam cū i eodē cōcilio fieret diffinitio dictū fuit. Placuit spiritui scō et nobis. et istis verbis postmodū vsa fuerūt generalia cō cilia q in ecclesia vniuersali fuerūt cōgrega ta. vbi ergo talis assessor accedit loc. errā di nō pōt occurrere. Et si cōtrariū dice remus nil certū eēt i fide. Vnusquisqz enī sequeret opinionē suā et fluctuaremus oi vōro doctrine sicut paruuli cōtra aplm ad Ephese. iij. vbi ait q xps dedit in ecclesia quosdā aplos alios pphetas. alios vero pastores et doctores ad cōsumationē san ctroz i edificatiōē corporis xpi donec oc curram. oēs i vnitatē fidei et paulo post vt iā nō sumus paruuli fluctuantes et circūse

ramur oi vōro doctrine i neq̄tia et astucia hominū ad circūuentionē erroris. qñ ve lit q cū fuerim. in fide istoz q fidez ecclesie representant nō fluctuabim. in doctrina fidei tanqz paruuli. S. pōictis videt ob stare. c. tria. iuncto. c. placuit. xxxvj. q. ij. et c. si. d. rap. vbi apparet q illd qd circa ma trimoniū nō cōtrahendū inter raptorē et raptrā fuerat errōne p cōciliū statutū fuit postea emēdatū. Ad hoc tñ stat rñsio. q il lud nō ē de spectātib. ad fidē in qd obti net qd pōigim. Vel aliter dicēdū q illud nō fuerat erronee statutū. s. esset cōtra re stimonia veteris legis vt voluit glo. et ma le. in dicto. c. tria. Nam cū illud esset pceptū iudiciale nō obligabat in lege noua s. fuit correctū qz pro hoc tpe sic fuit visum legis latori. siue qz sibi placuit qd sufficit. vt. s. s. qd principi. insti. de iure natu. et p pñm v. et bi. Nec dixi submittēs me determina tioni sancte mris ecclesie. Aut qrim. circa ea q tam sunt per ecclesiā decisa. et tunc lega tus sedis aplice est cōpetēs iudex. vt. c. vt cōmissi. de hereti. li. vj. Itēz epus poterit iudicare de qōne fidei et contra hereticos pcedere et ēt capitulum sede vacāte i. c. ad abolendā. d. heret. in prin. et ēt inq̄sitores p sedē aplicā deputati in. c. p hoc. et c. vt i q̄sitionis. de here. li. vj. et cle. in eo. ti. Per hoc enī. q papa dputat inq̄sitores sup he retica prauitate nō vī facultatē sup his p cedendi ordinarijs tollere. vt i. d. c. p hoc. Et quo infer. q p prātem datā delegato ad vniuersitatē causaz nō vī etiaz in illis causis abdicata prās ab ordiario. hoc col ligit ex illo rex. iuncta glo. qvult q inq̄sitor heretice prauitatis dicat esse delegat. ad vniuersitatē causaz. ex quo habes opti mā limitationē ad. c. studuisti. d. offi. le. ve nō habeat locū i delegato ad vniuersitatē causaz. p quo est glo. in dicto. c. per hoc. facit in simili qd no. Bar. in. l. j. E. d. offi. perfec. v. vbi tenet q licet in ciuitate fiat vñ official. sup dānis datis vel sup abūda tia. nō tñ ppter hoc tollit iurisdicatio quā

habet potestas q̄ habet vniuersalē iurisdi-
ctionē. pro quo bene facit tex. in dicta. l. j.
et i. l. si iuncta glo. l. de iuris. om. iu. et glo. i.
c. in galiaz. xxv. q. ij. Hoc tñ limita. veruz
ēē quociens vna iurisdictio subalternat al-
teri. vt i exēplo predicto. Si tñ ille specia-
lis iudex ēēt supior generali vtputa iudex
deputatus p statutu sup causis appellatio-
nū et nullitatū. tunc generalis iudex nō se
intromittit de speciali. Idē ēē si nō se hz tñ
q̄ superior sed tanq̄ differēs spē vt ē iu-
dex insinuationū. l. de testa. p̄sulta diua-
lia. ita determinat. B. al. i. l. vnica. ff. de offi.
cōsu. Poterit etiā cognoscere de crimine
heretis/ delegat⁹ ab ep̄o deputat⁹ aut a ca-
pitulo/ sede vacante. vt in cle. in. s. i. et in cle.
ij. de here. Debet tñ talis inq̄sitor ac etiā
delegatus annū q̄dragesimū attingere vt
est tex. in dicta cle. ij. in prin. cū glo. ex quo
limitat. c. cū vicesimū de offi. deleg. Idē si
sit delegat⁹ a papa cū tex. dicere cle. gñalr
loquat. C. Sz an inq̄sitor possit cōmittere
vices suas. Solo. glo. i dicta cle. ij. arguit
pro et cōtra. finalr tenet qd sic p̄ illū tex. et
per tex. i cle. j. s. pono. eo. ti. et hac opinio
nē tenet cōf̄ doctores. Sz dubiū est de vi-
cario gñali ep̄i aut capituli sede vacante et
dicēdū est s̄m Lapū. et Jo. d. imo. in dicta
cle. j. de here. Qd nō poterit sine sp̄ali cō-
missione ep̄i de hoc crimine cognoscere p
tex. in. c. licet. de offi. vica. li. vj. Est aut tā-
lata istoz potestas qd cōtra quoscūq̄ et
q̄ntūcūq̄ exēptos poterūt pcedere et eos
de hoc crimine cōdenare. nō obstāte quo-
cūq̄ p̄uilegio exēptionis. vt in. c. ad abo-
lenda. s. si. de here. fallit tñ hoc i ep̄is cō-
tra quos pcedere nō p̄nt inq̄sitores. nisi
exēpsse hoc sibi cōmittat. vt i. c. inq̄sitores.
eo. ti. li. vj. Debēt tñ nūciare Romano pō-
tiffici si illi de hoc crimine infamari siue su-
specti existāt. vt dicit ibi tex. Credere tñ q̄
vbi ēēt suspecti d fuga carcerari possent
vt ad papā remitterent. vt in. s. audient. i
aut. de defenso. civi. coll. iij. Ad qd faciūt
not. p. Bar. in. l. magistratib⁹. ff. de iuris.

om. iu. C. Sz q̄ro iuxta hoc an ille ter. p.
cedat tñ i inq̄sitorib⁹. an etiā locū sibi vē-
dicet in ordinarijs de hoc crimine inq̄ren-
tib⁹. Ego putarē qd tñ in inq̄sitorib⁹ lo-
cū hēat. nō enī debet extēdi ad ep̄m aut ad
capitulū sede vacante/ cū de ip̄is nō loq̄tur
nec p hoc qd sint ep̄i q̄ heretis incurrunt
effugiūt iurisdiotionē ep̄i i cui⁹ territorio
delinquit. p quo ē glo. in. c. ibi enī. iij. q. vj
et in. c. j. de rap. et p. Imo. in. c. cū inferior.
d. maio. et obe. C. Alteri⁹ iuxta idē q̄rit an
ep̄us possit pcedere cōtra inq̄sitorē. si he-
retis incurrat. Lap⁹ abb. in dicto. c. inq̄-
sitores dicit qd nō durāte officio nisi crimē
esset adeo notoriū qd nō req̄reret cause co-
gnitio. de fil. p̄sby. q̄m. Idem sequit ibi.
Domi. hec opinio posset ēē iustificari per
ea q̄ not. Bar. i. l. si. ff. de re. diui. vbi tenet
q̄ si duo sint dñi in solidū alicuius castri et
vn⁹ delinq̄t: nō poterit puniri a cōdñio. qz
nō hz in eū iurisdiotionē. Mā par in parē
non hz imperiū. de elec. in. c. innotuit. Sz
hoc nō obstāte ego credere iustificare pos-
se dici qd possit cōtra eū sup hmoi crimine
pcedere cū istud sit delictū p qd perdit iu-
risdictio ip̄o iure. Pro quo faciūt not. in
p̄dicta materia p. Bar. in. l. q̄ iurisdictio. i.
ff. de iurisdi. om. iu. i. addi. et ponit exēplū
in crimine lese maiestatis. l. de digni. l. si
gradatiz. et l. quonēs li. xij. l. de offi. rect.
promin. l. ij. vbi videt glo. eo etiā casu quo
delinq̄ret in male pcedendo in officio in-
dubie posset euz punire cū ordinari⁹ dele-
gat⁹ apostolicū male se gerentē i causa sibi
cōmissa punire possit. sic tñ vt ex hoc iu-
risdictio ei⁹ nō impediat iuxta not. p. doc.
in. c. si. d. rescrip. et p. l. et legistas in aut.
q̄ in puincia. l. vbi de cri. agi. opz. In p-
cessu aut sup hoc crimine faciēdo ep̄i et in-
q̄sitores apostolice sedis habent exhorta-
tionē a iure in virtute sancte obedientie et
sub interminatione maledictionis eterne
vt p̄tra suspectos vel diffamatos d hmoi
prauitate districte et p̄p̄re pcedāt. sic tñ
q̄ maliciose et fraudulent hoc nepbandū

crimē falso alicui non imponant: q̄ si odij
gratia vlt amoris: lucris aut cōmodi tp̄alis
obtentu cōtra iusticiā et conscientiam suā
omiserint cōtra quēq̄z pcedere: vbi fue-
rit procedendū sup hmoi prauitate. Aut
obtentu eodē prauitate ip̄am alicui impo-
suerint: ac eū super hoc p̄sumpserint quo-
quo mō vexare: p̄ter alias penas p q̄li-
tate culpe eis imponendas. Ep̄s aut su-
perior suspensionis ab officio per triemū
Alij vero ex cōdicationis sententiaz eo ep̄s
incurrant: a q̄ qd ex cōdicationis snia q̄ eā
incurrerint: nō nisi p summū pontificē po-
terunt: p̄ter q̄z in mortis articulo: et tunc
satisfactione p̄missa absolutionis benefici-
um obtinere: nullo in hac p̄te p̄uilegio suf-
fragante. De quo est tex. in cle. j. s. vex. d.
here. Insuper si q̄s ep̄us i expurgādo he-
retes de suo dioceci negligēs fuerit vel re-
missus cū id certis indicij apparuerit de-
ponend⁹ ē ab officio episcopali: et in locū
ip̄i alter substituend⁹ ē: q̄ velit et possit he-
reticā confundere prauitatē. d. here. ex cōi-
cam⁹. i. si. Ex quo manifeste apparet quā
dānabiliter et cū q̄nto aīarū periculo ep̄i et
alij ad quos hmoi inq̄sitor spectat tā dere-
standū faciū⁹ perseq̄ ac punire omittant.
Inferiores aut prelati de hoc crimine se in-
tromittere neq̄unt: cū superiorib⁹ p̄factis
sit reseruātū vt p̄dixim⁹. Potestates at
siue dñi tp̄ales ac eoz officiales d hoc cri-
mine euz sit mere ecclesiasticū se intromitte-
re neq̄unt: vt de eo cognoscāt aut iudicēt/
aut incarceratos ab ep̄o et inq̄sitore a car-
cere liberēt. executionez tñ sup hoc crimine
fiendā sibi a iudicib⁹ ecclesiasticis p̄dictis i
iūctā adimplere nō detractēt: aut eoz iudi-
ciū seu sententiā directe vel indirecte impe-
dire quoquo mō nō p̄sumāt. Si q̄s vo-
de p̄factis secularib⁹ iudicib⁹ cōtra p̄di-
cta fecerit aut p̄factis ep̄o et inq̄sitorib⁹ in
p̄dicto fidei negocio se opposuerit: siue il-
lud quouis mō impediuerit: et q̄ sciēt in
p̄dictis dederint auxiliū/ cōsiliū/ vel fauo-
rem: ex cōdicationis sententiā incurrat ip̄o

iure. quā si p̄ annū aīo sustinuerit idurato
ex tūc velut heretic⁹ cōdenet. c. vt inq̄sitor
nis. s. si. de here. li. vj. C. Questio. viij.
Et auo q̄ro: de ordine q̄ debet
teneri per iudices in pcedēdo
contra hereticos. Ad qd dicē
idū q̄ in primis clerū et populū
cōuocabūt exponēdo eis inq̄sitionē: quā
facere intēdūt. Auxiliū quoq̄ et cōsiliū et
fauorē ab ip̄is petēt. c. vt cōmissi. in. s. j. d.
here. li. vj. et solēt inq̄sitores p̄mo ire ad
ep̄m loci/ vel vicariū et ostēdere eis facultate
et auctoritatē suā: et rogare qd cōgreget
clerū. quo cōgregato ostēdūt eis litteras et
facultatē p̄dictas: sermonē faciūt et eoz au-
xiliū et fauorē postulāt. Postea simile faci-
unt cū potestate siue correctore ciuitatis:
et cōcilio siue archiep̄iscopali loq̄mur cōsisto-
rio. demū cōuocāt totā cōtionē populū: et
habito sermone ad populū idē faciūt vt p̄-
dixim⁹. Postea interpolatim inq̄sitor fa-
cit sermones ad populū de fide. Et cōue-
niēs est: qd ad min⁹ due monitiones p̄mit-
tant cōtra oēs hereticos: vt relictis erro-
ribus suis ad fidē catholicā reuertant: et
ad ecclesie gremiū redeāt: q̄ tanq̄z pia ma-
ter nō claudit gremiū redeūt vt. c. sup co.
de here. li. vj. Et p his monitionib⁹ satis
facit auctoritas apli ad Titū. iij. vbi dicit
hereticū hominē post vnā et secūdā admo-
nitionē de vita. ad idē. xxiiij. q. j. q̄ dignior
et. q. iij. dixit aplūs. Inq̄sitores et abūoā-
ti. cōsueuerūt addere tertiā monitionē. vt
magis processus suos videant iustificare.
In q̄bus monitionib⁹ q̄rū singule decē di-
es cōtinēt monēt eos ad cōuersionē: et re-
uertētib⁹ p̄mittūt benignā misericordiā.
Quibus pactis procedēdū ē ad inq̄sitionē:
re: recipiēdo in vnaquaqz parrochia in-
ramētū a rectore parochiali: et ab alijs
p̄bis et honestis viris. et si illi deponāt ali-
quos d parrochia/ fore hereticos/ aut dif-
famatos/ siue suspectos: cōsueuerūt secre-
to eos corā se vocare et secreto ad cōuersio-
nē monere. et vbi necesse voluerint: pcedit

Aut pro amplior. in-
dictionis inq̄sitor



Tractatus.

Primum.

*Aug. ad enq. potest
facere inquisitor
Sine epō nō ē. g.
in p̄ss. in g. heze
trās & inq. in de
beat omnem re*

contra eos in forma iuris q̄ p̄cessus de-
terminat ap̄te p̄ter. in cle. j. §. de hereti.
vbi ter. dicit q̄ p̄cedēdū est p̄ dioecanos
ep̄os & p̄ inq̄siores a sede ap̄lica deputa-
tos simul cōueniētes. (Sunt tñ q̄dā q̄ p̄nt
vñ sine alio agere: vtpote citare arrestat.
seu capere ac carceri m̄cipat. ēt ponēdo
in cōpedib⁹ vel maniciis ferreis prout s̄m
deū viderit expedire. Poterit ēt inq̄rere
quisq̄ p̄dictorū sine altero cōtra illos d̄ q̄
bus viderit inq̄rēdū. dico tñ carceri m̄ci-
pare siue arto q̄ magis ad penā quā ad cu-
stodiā videat: aut tormētis supponet eos
cōtra quos p̄cedit: aut diffinitūā s̄nias fer-
re cōtra eos nō poterit ep̄s sine inq̄sioze
aut inq̄sitor sine ep̄o: aut ēt vel capituli se-
de vacāte sup hoc delegato: q̄d tñ intellige
dūmodo adinuicē copiā hēre valeāt infra
octo dierū spaciū postq̄z inuicē se req̄sue-
runt. Si aut cōuenire nō potuerint p̄pter
p̄missa tūc inq̄sitor ordinario: vel econ-
tra ordinari⁹ inq̄sitori poterit sup p̄missis
cōmittere vices suas: vel p̄ l̄as significat
eidē suū p̄siliū vel assensu. vt dicit ibi ter.
vt cū maiori puritate & integritate res agat
Inhibitiū est inq̄sitorib⁹ & tā ip̄orū q̄z ep̄o-
rū a capitulorū sede vacāte delegatis siue
cōmissariis: ne p̄ rectu inq̄sitiōis officij q̄-
busuis modis illicitis ab aliq̄b⁹ pecuniāz
extorqueāt & si sec⁹ fecerint eo ip̄o s̄nias ex
cōdicatiōis incurrūt a q̄ nō possunt absol-
ui p̄terq̄z in mortis articulo: donec plena-
riā satisfactiōē fecerint his a q̄b⁹ extor-
sūt. a q̄ satisfactiōe nullis pactis aut p̄ui-
legijs aut remissionib⁹ poterūt liberari: &
ne hoc latere possit notarij & officiales di-
cti officij: necnō fr̄es & socij inq̄sitorū ip̄orū
& cōmissariorū q̄ dictos inq̄siores aut cō-
missarios secrete p̄dicta nouerit cōmississe
si indignationē dei & sedis ap̄lice offensas
voluerint euitare: grauit̄ ip̄os arguere
& corrigere studeāt in secreto: q̄ si tal̄ ea
sciuerint vt p̄bare valeāt p̄latis inq̄sitorū &
cōmissariorū eorūdē studeāt nūciare. vt in
cle. ij. co. ti. p̄dōdera tñ illū ter. q̄ nō loq̄tur

de ep̄is. vnde l̄z ip̄i ab his debeāt abstinere.
nō tñ p̄a p̄dicta haberet locū i illis cū
nō sit exp̄ssum. voluit enī dignitati eorū de-
ferre. vt i. c. sane. lo. ij. d̄ offi. dele. & i. c. ij. co-
ti. li. vi. ita t̄z glo. in dicta cle. ij. quā sequit̄
ibi cōter doctores. Ep̄us tñ nō d̄z aliq̄d
hēre p̄pter inq̄sitiōē nec p̄tē aliquā de d̄-
putatis inq̄sitiōis officio. vt p̄s i extrana-
gā. Boni. ex eo. §. p̄. ita t̄z Jo. an. in. c. fi.
§. j. de here. li. vi. Cōsidera ēt circa tōē q̄
ter. ille phibet illicitas extorsiones nō tñ
p̄ hoc tollit penas pecuniarias applican-
das officio imponi & extigi s̄z glo. ibi circa
q̄d dicit Albar. q̄d bene p̄nt in culpatis d̄
hoc crimine imponi p̄nē i pecunia p̄ pau-
pib⁹: vel alijs p̄ijs opib⁹ vt. c. accu. §. de q̄-
stionib⁹. & §. si vō. de her. li. vi. Refert ēt
fr̄em aluaz hispanie tenuisse q̄b̄ac multā
pecuniariā inq̄siores imponunt quonies
aliq̄ p̄ferūt vba heretica aut ludendo aut
ex ira aut ex fatua simplicitate & ignorātia
q̄ tñ excusationē nō h̄z. Et his casib⁹ & si
milib⁹ p̄nt pecuniā p̄siliū. Itāz & ecclesia
hoc facit. xxij. di. quāq̄z de inde. ad libe-
rādā de rapto. in archiepiscopatu. Itē in
q̄siores p̄nt hereticis cōuersis penas cō-
mutare vel minozare i. c. vt cōmissi d̄ here.
li. vi. Itāz & al̄s iudex ex certis causis mio-
rat penā. ff. de penis: aut facta. §. si. Itē p̄
hoc facit l̄ra dictē cle. ij. a contrario. p̄ hoc
enī q̄d dicit q̄ modis illicitis nō p̄nt extor-
q̄re pecuniā ergo licitis sic. de p̄sump. nō-
ne. xxv. di. q̄lis. ff. de iudi. cū p̄tor. Itē q̄
dicta cle. ponit v̄bū extorq̄ant q̄d sonat in
vitiū violētie vel fraudis ergo sec⁹ si iuste
cōdēnēt: s̄z caueāt s̄m cū ne imbur̄sent. q̄z
reputaret extorsio: s̄z dēt paupib⁹ vel ap-
plicēt officio inq̄sitiōis i cle. statutū d̄ elec.
de p̄sump. l̄as. de offi. ordi. dilect⁹. Itē p̄
oia seq̄tur do. Car. i dicta cle. ij. & iij. cle.
ad nostrū. in fi. co. ti. C̄z q̄ro iura p̄di-
cta. vtrū inq̄siores possint recipere modica
exētia q̄ cōsistūt i esculētis & poculētis me-
ra liberalitate oblati q̄ paucis p̄nt cōsu-
mi dieb⁹ & veritas hui⁹ q̄onis p̄det ab il-

*Aug. an in
quisitores po-
sint condemp-
nare pen-
nialiter.*

Contra.

hereticā prauitatē.

§ o. viij.

la. An alij iudices possint ista recipere? In
quo fuit varietas inter doctos. Itā glo. i. l.
plebi. ff. de offi. p̄s. tenuit q̄ licet olim illd̄
licitū ēt p̄ dicta. l. & p. l. solent. ff. de offi. p̄
cōsu. tñ hodie illud ē imutātū p̄ iura noua
& correctū. Sed Bar. in dicta. l. plebisci.
post Guil. & opinionē cōtrariam. S̄z in
aut. vt iudi. sine quoquo suffra. §. scriptū
t̄z opi. dictē glo. q̄d etiā t̄z glo. in dicto. §.
& dicit q̄ lex plebiscito & alia iura q̄ innuūt
p̄trariū possent habere locū in defectū sui
salarij. & tūc etiā mediocriter & a sponte dā-
tib⁹. vt innuit ter. in dicto. §. & glo. i dicta
l. plebiscito. P̄dicta dicit fore vera in iu-
dice ordinario. s̄z iudex delegat⁹ i distincte
p̄t s̄m cū accipere esculētū & poculētū
q̄d paucis p̄sumi possit dieb⁹ dūmō mera
liberalitate sit oblatū vt. c. statutū. §. i sup̄.
de rescri. li. vi. Et ista opi. sequit̄ Bal. in
dicta. l. solēt. licet nō ita plene distinguat.
& opi. istorū doctoz satis ē cōformis legi-
bus ordi. hispanie: q̄ indistincte phibent
iudicib⁹ ne aliq̄d a partib⁹ recipient. Ad
iungit tñ Bal. ibi. q̄ p̄ q̄busdā minimis
nō offendit lex: vt pro vñ pari fastianoz.
vel pro duabus stalis maluisse. ff. d̄ cōdi-
z demō. l. q̄zuis. q̄z p̄ tā paruo iudicis ani-
m⁹ non fleuit. Ad q̄d etiā ego induco ter.
c. & si q̄stiones. de simo. vbi p̄ modico vo-
luntarie oblato i collatione rei sp̄ualis nō
cōmittit simonia: licet in sp̄ualib⁹ ois tra-
ditio & p̄missio cessare debeat. Adde glo.
not. xi. q. iij. nō licet. Et q̄b⁹ insert ad de-
cisiōē q̄onis p̄positē: q̄ cū inq̄sitorib⁹ & cō-
missariis sint deputati reddīt officij: & sic
in eis militet ea rō q̄ in ordinario: p̄fert̄z
q̄z cū sint delegati ad vniuersitatē causaz
vt not. in. c. per hoc. de here. li. vi. naturā
ordinariā sapiūt s̄m glo. d̄ app̄l. cū causas
Jōē in eis q̄d in ordinariis erit dicendū.
C̄z q̄ro q̄ro circa p̄missa in quo territo-
rio sit heretic⁹ de hoc crimine cōueniēd⁹.
Ad hoc respōdet per ter. in. c. vt cōmissi.
§. j. de here. li. vi. q̄ in loco vbi heresim. i-
currit ēt si ad aliā iurisdictionē se cōferat.

Itan i loco illo ad quē se transtulit poterit
cōueniri: dic q̄ sic. vt dicit ibi glo. cū ēt ibi
dē cēseat delinquere heresim illā retinēdo
facit in simili q̄d not. Bar. in. l. si dñm. ff.
de fur. & l. si abduca. E. e. & l. si nec legata-
ri⁹. ff. de cōdi. furti. vbi t̄z q̄ si aliq̄s fecit
furtū florētie & reperit Parusij cū re sub-
tracta poterit ibi quēiri. s̄. Parusij. Itā
sic in mutatione dñi nascit noua actio furti:
ad penā applicandā parti: sic in mutatione te-
ritorij & iurisdictionis noua nascit actio si-
ue accusatio furti ad vindictā publicā per
dictam. l. si dominiū.

Questio. ij.

Quo q̄ro. contra quos possit
p̄cedi obrentu hui⁹ criminis.
Dicēdū ē q̄ contra hereticos
credētes fautores & receptores
eorū. vt in. c. vt offi. in prin. & c. vt inq̄sitiō-
nis in prin. de here. li. vi. Qui aut dicant
heretici determinat ter. in. c. ad abolēdā:
in p̄n. co. ti. in volumie. De quo tñ vide q̄
late scripsi supra in p̄mo mēbro: Inter ce-
teros aut ille q̄ diceret p̄tinaciter q̄ exer-
cere vsuras nō ē p̄tū heretic⁹ iudicare
i cle. vnica. §. vlti. de vsuris. Itē q̄ p̄p̄ cō-
tumaciā i causa heresis excōicat si p̄ annū
i excōicatiōē p̄sistat velut heretic⁹ cōdē-
nād⁹. i. c. cū cōtumacia. de hereticis li. vi.
Emendū q̄tra hereticos p̄cedi p̄t verūeti-
am cōtra suspectos & infamatos d̄ heresi.
vt i dicto. c. vt offi. in p̄n. & de h̄mōi suspi-
cione ē exēplū i casu. c. si. de penis cōtra il-
lū q̄ diu i excōicatiōē ēt p̄ q̄licūq̄ causa in-
flicta p̄seuerauit & in similib⁹ De fortile-
gijs vō & diuinationib⁹ nō se poterūt inq̄-
siores introuenire nisi heresim sapiāt ma-
nifeste. vt. c. accusat⁹. §. sane de here. li. vi.
Et his insert ad q̄onē. Quidā frater p̄fess⁹
sus exiuit ordinē & accepit vxorē. An inq̄-
sitor heretice prauitatis possit de hoc co-
gnoscere? Butri. in. l. iij. C. de sum. tri. di-
stinguebat q̄z aut accepit eaz clā & p̄sumit
dolose hoc fecisse & nō p̄ errore & sic cōtra
eū nō poterit p̄cedere. Aut accepit palā &

b ij

*adde Joa. de am-
de hac. q. in. c. ada-
lendam in. vltima
de hereti. & modez
ibi. & arnalduu al
bertinm. in Repetu-
ne Rubrice de hereti
in vj. nu. 3. j. q. xij*

Tractatus.

Primus.

eo casu nō psumit in dolo s; erronee hoc fecisse: putās sibi licere qd erret i fide: & sic cognitio pñebit ad inq̄storē. Idē sc̄q̄ dicitur p̄p̄nōr. i. c. cū qdā. de iure iurā. & i suo p̄silio. lxxviii. Insc̄t et ad aliā qōnē. An inq̄stor heretice p̄nuntiaris possit pcedere p̄tra illū q̄ bias nup̄tial p̄traxit itaq̄z vñe re p̄ma v̄gore dūgit sc̄c. dāz. Lap̄ abbas in dicto. S. sane. dicit qd fuit p̄sultū qd fuit qz v̄f cōmittere p̄tra vñū de sacramētis ecclēsie: & p̄ cōsequē hereticē ē habendū: de here. ad abolēdā in p̄n. Idē sc̄q̄ ibi dñi c̄ss ego distinguere. vt supra p̄ma qō. ne. An sc̄z clā vel palaz illud fecerit: et per hoc poteris ad multa similia respondere. **Alteri** q̄ro circa p̄missa. an inq̄storē p̄fari pcedere possint p̄tra diuinatores & sortilegos. Ad hoc dicēdū ē qd nō nisi heresim sapiant manifestā vt p̄dixim⁹. Cū atq̄ dicant sapere heresim est satis difficile diffinire. S; **Oltra**. cōst. c. x. volēs hoc de terminare dicit qd si q̄s p̄ inuocationē demonis vult aliqd futurū scire: hoc heresiz sapit manifeste qz vult demoni attribuere qd soli deo ē reseruātū. iuxta illud **Esaiē**. xli. Annūciate nobis q̄ futura sunt & dice: m⁹ qz dii estis vos. Idē r̄z Jo. an. in addi. ad specu. titu. de sortile. & hoc casu pōt intelligi ter. xxvi. q. v. ep̄i in p̄n. vbi p̄dictos appellat hereticos. Nō in ego crederem hoc ē verū sic simpliciter loq̄ndo. S; pro veritate hui⁹ p̄siderādū ē: qz futura dupliciter cognosci pñt. Vno qdēz mō in suis causis. Alio mō in seip̄is. Cause aut futurorū tripliciter se hñt. Quedā enī pducūt ex necessitate & semp suos effect⁹: & hñdī effect⁹ futuri per certitudinē pñosci & p̄nūciari pñt. ex p̄siderationē suarū causarū sicut astrologi p̄nūciāt eclipses futuras. Quedā vero cause pducūt suos effectus non ex necessitate & semp s; vt in plurib⁹ raro in deficiūt & p̄ hñdī causas possunt p̄cognosci effect⁹ futuri: nō qdē p certitudinē sed p quandā cōiecturā. sicut astrologi p cōsiderationē stellarū qdā pñoscere &

p̄nūciare pñt de pluuiis & siccitatib⁹. & medici de sanitate vel morte. Quedāz vō cause sunt q̄ si fin se cōsiderent habent se ad vtrūlibet qd p̄cipue videt d̄ potētijs rōnabilib⁹ q̄ se hñt ad opposita fin p̄bi. losophū. & tales effect⁹. vel etiā. si q̄ effect⁹ vt i pauciorib⁹ casu accidūt ex naturalib⁹ causis per p̄siderationē causarū pñosci nō possunt nisi in seip̄is p̄siderent. Hoies at hñdī effect⁹ in seip̄is solū p̄siderare pñt: dum sunt pñtes. sicut cū hñdī videt sortes currere vel ambulā. S; p̄siderare hñdī ante q̄z fiant est p̄p̄riū dei: q̄ sol⁹ i sua eternitate videt ea q̄ futura sunt tanq̄z pñtia & de hoc intelligit p̄ducta auctoritas **Esaiē**. Annūciare nobis &c. Si q̄s vō hñdī futura pñoscere: aut p̄nūciare quoquo mō p̄sumpserit nisi deo reuelante manifeste vsurpat sibi qd dei ē. Hec pōt sanct⁹ tho. sc̄da sc̄cūde. q. xc. v. ar. j. d̄ quo etiā vide cū dē sc̄da sc̄cūde. q. clxxij. ar. j. cū agit de p̄phetia & in summa cōtra gētilēs. l. iij. c. cluij. vbi subiūgit qd maligni spūs veritatē fidei corrūpere molietes. Sicut abutunt opatione miraculorū vt errorē inducāt hoib⁹ & argumētū vere fidei debilitēt nō tñ vere miracula faciendo s; ea q̄ hoib⁹ miraculosa apparent. ita etiā abutunt p̄phetica p̄nūciatione. nō qdē vere p̄phetando sed p̄nūciādo aliq̄ fin ordinē causarū hñdī occultarū vt videant futura pñoscere i seip̄is qd hoib⁹ p̄suadēt q̄ occultas rerū causas nō cognoscūt. P̄dicti si qdē spūs subtilitate intellectus sui magis pñt cognoscere quā hoies. quō & q̄liter effect⁹ naturalium causarū impediri pōt & causas effectus aliquos occulte pducētes & ideo in p̄nūciādo futura mirabiliores & v̄tiores apparent qz hoies quātūcūqz scientes. hec ille (pro quibus allego bonū ter. xxvi. q. v. sc̄cūduz. vnde qdā astrologi q̄ hoies diuinos se gētib⁹ ostentare volunt cū videant qd p̄ncipia illi⁹ scientie de futuris actib⁹ hñmīnū q̄ ex arbitrii libertate pcedūt aliqd certū seu firmū determinare nō valēt cum

Contra.

hereticā prauī. Fo. ix.

enim intellect⁹ aut rō nō ē corp⁹: nec act⁹ organi corporeis: & per cōsequē nec voluntas q̄ est in rōne: vt p̄z p̄ **Philos.** iij. de aia. Nullū aut corp⁹ pōt imp̄nere in rem icorpozeaz: ex quo sc̄q̄tur qd impossibile ē corpoze celestia directe imp̄nere i intellectū & volūtātē: s; tñ indirecte in q̄busdā bestialib⁹ hoib⁹ q̄ rōnē & intellectū subiciūt ap̄petitui sensitiuo. hñdī vñ hoies & ifani recurrūt ad diuinos: a q̄bus p̄ qdā occultā pacta multa de futuris intelligūt. Vñ **Aug.** sc̄do sup̄ genere ad l̄ram dicit. fatēdū ē quō a mathematicis vā dñr istinctu quo dā occultissimo dicit qd nesciētes humane mētes patiunt: qd tñ ad depicēdos hoies fit: spūm imūdoz & seductoz opatione: q̄ qdā vā de r̄p̄alib⁹ reb⁹ nōsse pmittunt. Vñ cōcludit. Quapropter bono xp̄iano siue mathematici: siue q̄libz impie diuinā r̄ū & maxime dicētes vācquēdi sunt: ne cōfortio demoniorū aiaz deceptā pacto quodā societatis irretiat. & pōdera illd qd au. dicit illos diuināres q̄ vā dicūt: magis fore vitādos. Demō enim q̄ itēdit p̄ditionē hoīnz. & iuxta apli p̄p̄riū vocē. Lūqz leorugies circū q̄res quē duozet: sepissime in suis r̄sistis vā dicūt: vt hoies assuefaciat ad hoc vt ei credat. Vñ **Arthanas**⁹ expōnēs illd qd hētur **Luce**. iij. sc̄cūpauit illū dicēs. Obmutescē dicūt: q̄z vñ vā fatēret demō: cōpescēbat tñ x̄ps ei⁹ & mōnē: ne simul cū vitate ēt suā iniquitatez. p̄mulget: vt nos ēt assuefaciat ne eurem⁹ de talib⁹: ēt si vā loq̄ videant. **Alephas** enī est vt cū assue nobis scriptura diuina: a diabulo instruat. Inter dū ēt de p̄mittit ea q̄ a dñmōib⁹ p̄dicunt euāgēre: vt ipi q̄ hoc audiunt & vidēt p̄bent: & appareat q̄li fide sunt v̄l duo r̄dē erga deū: sicut legi i deū. c. xij. moyses ēt p̄cepto dñi p̄p̄o p̄cepisse dicēs. Si surrexerit i medio tui p̄phetē: aut q̄ dicat sōmū se vidisse: & p̄dixerit signū atqz portatū: & venerit qd locut⁹ ē: nō audies v̄ba p̄phete: aut somniatoris: qz temptat vos dñs de⁹ vester. vt palā fiat: vtrū diligatis

cū an nō. i. c. nec miz. xxvi. q. v. q̄ ē ter. **Aug.** Sillr quoqz demōēs se hñt i opationib⁹. Opant enī qdā fin ordinē naturalē cū pp̄ subtilitatē igenij sui: naturalē rex occultas sciāt: q̄ hoib⁹ pp̄ grossiciē igenij miraculosa vident. eo qd illoz causas nō attingūt. nō tñ demōēs p̄ter nature ordinē q̄cūqz efficere pñt: de quo optim⁹ ter. **Aug.** in dicto. c. nec mirū. Quib⁹ p̄missis quoad qōnē p̄positā v̄l dicendū: qd si q̄s inuocās demones vel sortilegia aut diuinationes exercēs: credit demones aliq̄ de futuris scire. ad quorū cognitionē nō p̄tingūt: aut i opabilib⁹ credit eoz virtutē ad aliq̄ se extendere. ad q̄ fin rei veritatē se nō extendit: hñdī error cū p̄nacia heresim induceret. Et sic intelligo ter. i. dicto. c. ep̄i. ad qd etiā bon⁹ ter. ca. causa. q. vij. nō obseruētis: Qd satis aperte dñs insinuarē voluit deuter. xviij. vbi inter abominationes gentiliū predicta maleficia & sortilegia cōnumerauit. Si vō ista credulitas falsa cessaret: licet res sit valde illicita: nō tñ heresim saperet: cū discessum a fide non hēret in quo ratio heresis cōsistit: vt ex superiorib⁹ p̄z. Ex quib⁹ manifeste dep̄hendit qz magnū inest piculū: his q̄ ad has vanitates & insanias falsas se conuertunt. Et hñdī etiā dānanda cū demonibus societate detestabile p̄dolatric scelus sepissime incurrit. Demō enim sup̄bie caput. lūmopere ab hoib⁹ adorari dēclerat: vt p̄z **Mathei**. iij. Vñ de q̄busdā audidistis: his vanitatib⁹ deditis: tñr persuadet & talib⁹ modis eos alliciet: vt sacrificiū vel reuerentiā ei exhibeāt. Cōtra quos dñr **Esaiē** xxvij. digistis p̄cussim⁹ sed⁹ cum morte & cū inferno fecimus pactum: & in Summa: Qui talib⁹ socijs se immiscet nō valet ille sc̄cū enadere. **Alteri** q̄ro: an inq̄storē p̄fari possint pcedere cōtra iudeos: q̄ inducunt xp̄ianos ad eoz r̄tū aut eos defendūt: occultant & fouent in dictis errorib⁹ & dicēdū ē qd sic fin **Oltra**. cōst. xxvi. Itē tenet **Joan.** in. c. cōtra xp̄ianos. de here. li. vj.

Att. an inq̄storē
agnoscere possint
de crimine sortile
gij.

Att. q̄ndo crimen
Sortilegij sapiat in
nifeste heresim.

Adecimo qro de citatione be no tenet qms reuel
reticoz. Et p hui⁹ euidentia e re crimem orateng
distinguentiu qz aut qrim⁹ de no potest pbare. & bu
citatioe verbalis aut d citatioe de h. Late per loan
de nenizanis. in suo tractatu de filia nuptiali. li. 3
Nim. Regula est q epus seu eius officialis in amphidu
ne. v.



Tractatus.

Primus.

reali. **P**rimo casu citand^o ē qd hoc crimi
ne imperij qūqz via pcedat cōtra eū. vt
habeat copiam se defendēdi cū eni defensio
fit de iure naturali. vt in cle. pastoralis. §.
ceter. d. re iudi. nemini dnegada ē qnscū
qz excoicatio z criminosa. de excep. cū inf.
z. c. si. Si tñ ēēt heretic^o relapsus sine ali
q audietia cēt iudicio seculari relinqd^o
de here. ad abolēdā. §. illos. z. c. sup. eo. ti.
li. vi. Quis autēz dicat relapsus. vide pul
chrū tex. c. accusat. eo. ti. z. li. l. Ego tñ pu
tarē. qz relapsus nō debeat audiri super
crimine. vt i dictis iuri. Si tñ vult excusaf
se relapsum nō fore benē ēēt audiēd^o. **M**a
cū dispositio excludēs exceptiones funda
tur sup. certa qūitate. nō videt excludere ex
ceptiones detrahentes illi qūitati. vt volu
it glo. c. cupientes. §. qd si p. r. d. elec. li. vi.
z. cle. vnica. de secref. po. z. fruc. z. Bar. i. l.
j. §. qui refert. qd vi. aut clam. Sic in pro
posito ē dicendū. vt cū illa iura se fundent
sup. relapsu. nō videant tollere dñsionē
quo ad hoc qd iste posset dicere se nō rela
psum. z. hanc citationē poterit epi z inqū
tores nēdū p se. s. p alios facere. vt i. c. vt
cōmissi. in pñ. de here. li. vi. **A**ut qrim^o de
citatione reali. hoc ē p captūrā psonae z si
milt illā facere pñt. z. tñ vbalē qz hāc realē
citationes epi sine inqūitore z inqūitor si
ne epi facere poterit. de here. cle. j. §. j.
Regulare enī est q cōuent^o sup. crimie ca
pi pōt psonalr z incarcerari. z pñt qm qñ
delictū ē maximū sicut heresis de q mate
ria vide. late p Bar. i. l. si. ff. ad leg. iul. pe
cu. z. i. l. §. ff. de custo. reoz. z. i hac captūra
seruat de more ista pratica. q informatio
ne pñbita p iudicē de malificio z malefa
ctore. sine alia citaciōe vballi pcedere mit
tūt ad capiendū reū. si crimen sit enozis
cuiusmodi ē istud. z hoc ne fugaz arripiat
cōsci^o de crimine. ita dicit. Salic. i. l. ij. E.
de eri. z intro. re qd dicit. pñari p illū tex.
presertim iūcta glo. z. i ista modestia i car
cerādo si seruanda vt nemo sit de domo
sua trahend^o ad carcerē. vt. l. nemo de do

mo. ff. de regu. iur. z. l. pleriqz. ff. de in ius
vocat. **H**oc tñ pcedit in civili nō tñ i cri
minali iūcta glo. i dicta. l. nemo. **S**erman
dū tñ est q mulieres nō ponant in eodem
carcere cū masculis. s. ad partē i alio car
cere. qz periculosa est seculi cōmixtio vt i. l.
qm. z. in aut. nouo iure. E. de custo. reoz
z. in aut. vt nulli. iudi. §. si vō col. ir. qd p
cedit nēdū in carcere deputato ad custodi
am. s. etiā deputato ad penā. iūcta formā
c. pe. de here. z. c. qzuis. d. pen. li. vi. ita tñ
glo. in dicto. c. qzuis. **E**t de forma q dñs te
neri in hmoi carcerib^o hereticalibus z de
custodib^o adhibēdis z substitutis ab eis
z de iuramento qd p eos pñandū ē. z qñt
diuersas clauēs dñeat carcerari adhibet
z modo ministrandi necessaria carceratis
vide tex. not. i dicta cle. j. §. j. de here. **S**z
pone q i castro siue territorio alicui^o dñi
tpalis heretic^o mānet. z citat^o vballi p inq
itores nō vult corā eis cōparere. an dñs
castri teneat eū in manib^o inqūitorz pone
si sit ab eis reqñt^o. **A**d hoc dicas q sic. p
quo est tex. ap^o. c. vt inqūitionis. in pñ. de
here. li. vi. **Q**uid aut sit in alijs criminib^o
vide Bal. i. vli. seu. ti. d. pace te. §. si iudex
vbi dicit. q si ē iūis subdit^o nō tenet eum
tradere. sec^o aut si alien^o ē subdit^o. in quo
tñ examinādo nō insisto. qz nō ē pñtis spe
culacionis. **S**z cui^o ex pen. erit remittēd^o. **B**
Bal. vbi supra tenet qd si aliqz pñat^o p
suo interesse hoc petat. fiet expensis peten
tis vt. l. cū sepe. E. de cro. mili. anno. li. r.
Si at iudex ex officio hoc petat. tñ expē.
publicis illi^o terre ad aquā sit remissio. ar.
l. mulier i op^o. ff. de cap. z. post limi. reuer.
Ego tñ putarē q in crimie heresis si offi
cū sufficeret ex redditib^o illi^o ēēt fiendes.
Sz iūcta pñdicta qro an delegat^o ab epi^o l
capitulo sede vacāte aut ab inqūitore pos
sit hanc psonalē captūrā facere. z videret
qd nō qz delegat^o nō pōt citare psonalr
vt voluit glo. i. l. cōsentaneū. E. qūo z qñ
do in. **S**z glo. in. l. ij. ff. de iur. om. iu. dice
bat qd delegat^o pñcipis hoc pōt. sec^o i de

Contra.

hereticā prauitatē.

§ o. ij.

legato inferioris a pñcipe q hoc nō pōt
ante lit. contestatam s. bene carcerare pōt
post lit. contestatā. **S**ed Bar. ibi z i dicta. l.
pleriqz tñ delegatum inferioris a pñcipe
nequaqz hoc facere posse p reg. in aut. de
testi. §. si vero ignori. vbi delegat^o nō pōt
cohercere testes z eos torquere. **N**on ob
stat fm eū. reg. in aut. de exhiben. rei. §. si
vero etiā. vbi dñt q delegatus nō pōt ali
qd facere qz lis non est pñsta. qñ inuat q
litē pñstare posset qz non vult hoc dicere
s. debet intelligi q si lis ēēt cōtesta. posset
deueniri ad sentētiā etiā absente reo. z sic
posset aliqd facere p q videret q cū delega
ti pñdicti de qbus in qñstione pposita sint
inferioris a pñcipe nō possent hmoi captu
ram psonalem facere. **C**ōtrariū tñ ego te
neo pro quo induco tex. expressum i dicta
cle. j. §. j. d. here. vbi aperte hoc pñat. hoc
etiā pñari pōt qz ea rōne q istud venit i
generalī dlegatione facta p pñcipē vt pñ
in pñcedentib^o. §. qz pñceps potest ista com
mittere q sunt meri imperij. z vt cōmississe
tanqz sine qb^o illuzoria videret iurisdic. de
legati. vt idē dicēdū in pñdictis inferiorib^o
de iure canonico fm qd ea q sunt meri im
perij sunt delegabilia de offi. ordi. qd sedē
z de capt. in archiepiscopatu. cūz si. **E**t ex
dicta cle. pñat q ille q habz iurisdictionē
in crimine potest carcerem creare pro cu
stodiendo criminosos. **S**ed pro veritate
hui^o est aduertendū q quadruplex est car
cer. **P**rimus est pñperue pñe. z hmoi
carceratio est meri imperij. qz illa pena cū
parat morti vt not. Inno. d. accu. c. qñter
ij. **S**ecundus carcer ē modice coertio
nis vt cū iudex facit poni nūcios i cippis
z iste carcer est meri imperij. sed minimi. d.
quo potest intelligi. l. si. E. de sport. quia
iste carcer adhibet qz forte nūcius cōtem
pñt iurisdictionē iudicis. **T**ertius ē car
cer custodie z est eiusdem speciei cuius est
causa pñcipalis fm. Guil. z Bal. in. l. im
perij. ff. de iur. om. iudi. vñ si causa est pe
cuniaria est iurisdic. si sit criminalis

est meri imperij. **Q**uartus ē carcer dome
sticus q nō est licit^o nisi in casibus expñtis
in iure. ff. d. offi. pñf. l. diuus. z iste carcer
nō est sub aliq specie iurisdictionis qz cōpe
rit pñato vt voluit Bal. in dicta. l. imperi
um lex qbus cludere potes qñlle q licite
pōt carcerat qd quo mō sit ex pñdictis col
ligit poterit carcerē cōstituire. z p cōtrari
um q nō pōt carcerare nō poterit cōstitue
re carceres. **E**t de hac materia multiplicis
carceris vide etiā Bal. i aut. si captiuū.
E. de epil. z cler. **Q**uartus. qro qz pñat
debet de expñtis custodib^o carcerū pñcto
rū. **S**olutio. **H**oc determinat p reg. dicte
cle. j. §. sane scz q epi pñdebit custodi d
putato p ipm. z intellige de suis redditibus
nō de parte pñtū inqūitionis officio de
putata vt i extrana. **B**ñdicti ex eo. §. vñ
ita tñ glo. in dicta cle. z inqūitor similr pñ
debit illi quē ipē deputabit. scz de pñtū
deputatis officio. vt i dicta glo. ex quo pñ
fm Zen. ibi qd carceratus nō pñdebit cu
stodib^o qd dicit nō ēē dubiū i dñtatis ad
pñperuos carceres qz tales sunt pñari bo
nis. facit. l. cū sepe. E. de cro. mili. āno. li.
rij. **I**dē tñ ibi Barthelmu dicas i causa he
resis nullū fore dubiū pñtū reg. i alijs aut
dicūt Barth. z Jo. de imo. seruanda esse
suetudinē q cessante glo. i dicta. l. cū sepe
dicit qd seruari dñs expen. ei^o q illū facit cu
stodiri. illas tñ postea resarciēt custodib^o
z sic hñat. **H**oc ego limitare vbi isti custo
des nō essent salariati de publico. **M**a tñ
nihil possent a partibus petere. pro quo
facit tex. optimus in ar. i. l. archiatris. E.
de professio. z medi. li. r. z not. in simili per
Inno. in. c. j. de postu. z vbi aliquis carce
retur iniuste iudex qui iniuste fecit eum de
tineri tenetur ei ad interesse. iūcta doctri
nam. glo. z Bal. in. l. ij. §. si. ff. si qz cauti.
Quis aut pñdebit carceratis. z circa cri
men heresis dicas qd epi z inqūitor de
bent ordinare vnde eis prouideat vt pro
bat tex. i dicta cle. §. porro. i alijs vñ glo. i
c. diffiniuit. xij. q. iij. tenet quod custos

*Ad practiam
in iudam qñdo
per nemine ad cap
iuraz psonalem*

*Aug. quomodo
plex dicitur
carcer.*

Tractatus.

carceris pvidebit carceratis. sz nō intelli-
gas qd habeat pvidere de suo sz d' elemo-
sinis destinatis ad vsum pauperū. hoc po-
terit facef. vt. l. iudices. l. d' epi. audi. vbi
aut ista cessaret cōsuetudo bz qd is ad cu-
ius petitionē fuit carcerat⁹ pvideat carce-
rato. postea aut carcerat⁹ satisfacet eidez
de p'dictis. Sz pone qd cū de mādato pre-
dictoz voluit icarcerare eosdē hereticos
ipī se defendūt. Dicat q' inuadi pnt cū ar-
mis p ministros iusticie 7 si illa defensio
ne occiderent cū sit illicita nullā penā incur-
rerēt occisores vt pbat reg. optimus i. l. si
feru⁹. l. de his q' ad ecclē. q' su. nō enī per-
mittit iuste inuaso se defendere iuxta nor.
p bar. i. l. vt vim. ff. d' iusti. 7 iu. 7 p do. car.
i. cle. si furiosus. d' homi. An aut heretic⁹
ad ecclīā cōfugiēs gaudeat emunitate. ita
vt de ecclīa extrahi possit 7 capī. 7 dicat q'
nō gaudet p quo ē glo. i. aut. de mādā p'n.
S. neqz aut. col. iij. facit ad idē reg. i. l. j. l.
de his q' ad ecclē. cōsu. Et qm ad hāc incar-
cerationē faciendā necessarij sunt officiales
armati hnt inq'sitores facultates a iure vt
possint h're officiales armatos ad hoc ex-
equendū fm reg. i. cle. ij. S. si. d' heret. Et quo
inferit ad qōnē nunq' ep's q' iurisdictionē
ordinariam bz possit h're officiales arma-
tos p executione iurisdictionis sue. Pa-
nor. mouet hanc qōnē in. c. significasti. de
offi. dele. 7 dicit se fuisse interrogatū d' hoc
a quodā ep'o. cui refert se rēdisse q' nō. nisi
haberet tpalē iurisdictionē i loco. ad qd p-
mo inducit iura q' dicūt ep'm in exequitōe
iusticie debere implorare auxiliū brachij
secularis vt. c. administratores 7 c. princi-
pes. xxiij. q. v. Itē alibi cauet q' sicut p spi-
ritualib⁹ debēt principes recurrere ad ec-
clesiā. ita in tpalib⁹ debēt plari recurrere
ad pncipes seculares vt. c. cū ad verū. 7 c.
si imperator. xviij. di. nec pmissis actib⁹
sunt eoz officia turbāda vt. l. cōsultra diua-
lia. l. de testa. Itē ecclīa fuit iterdicta exe-
cutio gladij tpalis dicēte dño petro. l. d' u-
neffe gladiū tuū in locū mū. vt le. 7 no. in

Primus.

c. nouit de iudic. Item arma clericorū sunt
lachryme 7 orōnes. vt i. c. cōuenior. xxiij.
q. viij. sed vide Bal. in. l. nam salutem. S.
fi. ff. de offi. p'sec. vigi. quin contrarium 7
nullū aliud inducēs fundamentū ad hoc.
7 hec opinio mihi placet 7 eam obseruat
cōis vltus 7 p huius fundamēto facit reg.
in dicta cle. vbi papa cōcessit facultatē inq'
sitorib⁹ vt possint armatos officiales h're
Ex quo innuit q' penes papā ē potestas
habendi armatos 7 mouendi arma in hu-
iusmodi criminib⁹ ad ecclīasticū forū spe-
ctantib⁹ als non potuisset eaz inq'sitorib⁹
concedere. Non ergo de necessitate ad lai-
cos in his ē recurrēdū vt cōtraria opinio
presupponit. Preterea fundat 7 aliter ex-
eadē cle. vbi papa per cōcessionē spūalem
dedit hanc facultatē inq'sitorib⁹ non aut
ep'is q' in predicta inq'sitione cū eis cōcur-
rūt. ostēdens aperte q' ep'is non erat neces-
sario conferenda q' d' iure eis licebat als
sicut inq'sitorib⁹ cōcessit sic 7 ep'is cōcessit
fer. Confirmat etiam q' ep's p iurisdictionē
nē suā pōt ēt laicos i certis criminib⁹ cape-
7 corporali coercere. vt ē reg. cū glo. xxvj.
q. v. cōtra p'dictorū. xvi. q. iij. attendendū 7
de adult. c. ij. qd nemo dubitat egere mini-
stris armatis. nec obstat fundamēta i con-
trariū ioucta vtz q' ecclīa nō habeat exer-
citiū gladij materialis. Mā illud ē ad infe-
rendū alicui mortē vel mēbri mutilationē
7 hoc casu itelligunt iura p' traria pre in-
ducta. Sec⁹ aut ad exequendū iusticiā sibi
cōpetētē. vt pbat p p'dicta. Silt ad illd qd
d' q' ecclīa iplozat auxiliū brachij secula-
ris. dici pōt q' inde nō cōcludit intēti op-
nionis cōtrarie. Mā inter iposmet secula-
res iudices idē obseruat q' vn⁹ implozat
auxiliū alteri⁹ vbi vires ipi⁹ non sufficiūt
ad exequendū qd sibi incūbit. vt ē reg. i. l.
si q's i hoc gen⁹. l. de ep'i. 7 cler. 7 ēt iudi-
ces seculares inuocāt in subsidū auxiliū
ecclīe vbi p se non possunt suos subditos
domare. vt not. Inno. i. c. licet ex suscepto.
de for. compe. 7 hec notabis.

Contra.

hereticā prauī. Fo. xij.

Questio. xij.

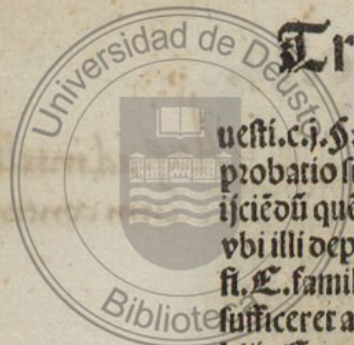
Dodécimo qro de ordine pce-
dendi cōtra hereticos quo ad
telā iudiciariā ordinādā. Di-
cas qd lz in alijs criminib⁹ ple-
nissimo iuris ordine seruato dbeat pcedi.
de quo videt reg. in. l. absente. ff. d' pe. 7 i. l. j.
l. de req. re. 7 p glo. iij. q. ix. in summa. 7
p Bar. i. dicta. l. absente. 7 p Sal. l. absen-
tē. l. de accu. vbi plene. 7 p docto. i. c. ve-
ritatis de do. 7 cōru. Tū i hoc crimine he-
retic⁹ ē spūale q' pcedi pōt sup eo simplr
7 de plano sine strepitu 7 figura iudicij vt
in. c. si. in p'n. eo. n. li. vj. Et quo inferit q' i
accusatione nō erit necessaria solēntas re-
q'sita p. l. libelloz. ff. d' accusa. 7 i. l. i. causis
l. eo. p quo ē ter. i. cle. sepe de vbo. signi.
Inferit et q' conclusio i causa nō ē necessaria
p glo. ibi. imo quocūqz re⁹ se defendere vo-
luerit admittet. Ad qd faciūt not. p Bar.
in extraua. ad rep'mendā. in vers. se qntia.
7 vbi is cōtra quē i hoc delicto pcedit con-
tumaciē se absēntat. pūsum ē de remedio
vt dbeat excoīcari. 7 si p annū i excoīcacio-
ne p'stat. velut heretic⁹ ē puniend⁹. d' here-
cū cōtumacia. li. vj. C. Sed pone q' fm ve-
ritatē iste non ē heretic⁹. nūquid h'mōi pe-
na a iure in eū inflicta ppter cōtumaciā
teneat. 7 dicēdū ē q' sic q' ptumax fuit fm
reueritatē venire enī tenebat ad iudicē vt
l. si q's ex aliena. ff. d' iudi. ff. d' iurisdic. om.
iudi. l. ij. vbi hoc 7 bal. Sed bar. in dicta
l. absen. dicit q' istis casib⁹ qd pcedit con-
tra absente 7 hētur p cōfesso ppter cōtu-
maciā si postea cōstaret iudici d' innocētia
cōtumacis. vt si videret viuū hominē quē
absens d' occidisse. nō poterit ad punitiō-
nē criminis pcedere. Mā ex vā cōfessione
talē nō cōdēnaret. ff. ad. l. acquil. inde ne-
raci⁹. S. si. cū. l. se. qnto magis ex ficta hoc
tū in crimine heresis nō pōt praticari qz
cū sit crimē q' in mēte intrinsec⁹ latet non
posset in aperto liquere iudici de alicui⁹ i-
nocētia ergo illud vt mihi vī pōndera tū
reg. cū glo. i dicto. c. cū cōtumā. loq'tur enī

qñ citatio fuit decreta ptra illum q' susce-
pt⁹ erat i fide. Mā tūc ad p'mā suspēctionē
addit alia ex cōtumacia. 7 sic p'ma simplex
p'sumptio trāsīt i violētā. vt innuit ille reg.
Sec⁹ ergo vbi citatio emanaret cōtra nō
suspectū. Itē pōdera i alio. nā loquit d' eo
q' aio p'maci p'duraret p' annū i excoīcaciōe
sec⁹ ergo si nō daret perrinacia. vtpote qz
aliquo impedimēto p'termisit cōtumaciā
p'dictā purgare (vbi tū p hūc modū puniē-
di cōtumaciā nō pcederet possent recipi
testes cōtra absente legitime citatum 7 ad
diffinitivā pcedi p'stito de crimine ex quo
lit. cōtesta. non requiritur vt p'digim⁹.

Questio. xij.

Ecumotercio qro de pbatōe
fiēda i crimine heresis. Ad qd
dicat q' fieri pōt per diuersas
spēs pbatōnis. pōt enī pro-
bati p cōfessionē pp'am cū illa inter oēs p-
batōnis spēs obrineat pncipatuz. Et ad
eruendū illā poterit pcedi ad torturaz ei⁹
q' de hoc crimine imperit. Itē qrit tū q' p-
cedāt iudicia. als nō ē q's torture subiciē-
dus vt. l. de minore. S. tormēta. ff. de q'sti.
7 c. cū i cōtēplatiōe. de reg. iur. ēt si d' gra-
uissimo crimine agat. l. ad le. iul. maie. l.
ij. alia tū sunt iudicia ex qb⁹ iudex pōt in-
dicare diffinitive in causa. vt i. l. iudicia. l.
de reg. iudi. 7 etiā in criminali. l. de pbat.
l. sciat cūcti. 7 ista dñt ēt ita vehēmentia qd
sint idubitata: vbi aut ēnt dubitata suffi-
cerēt ad torturam. ita 7 Jo. an. i addi. ad
spe. n. de pba. i. si. 7 in ti. de notō. cri. Que-
rāt tū illa: multi multa dixerūt 7 conclusio
vā est qd de hoc nō pōt dari certa doctria
sz relinq'tur arbitrio iudicis. l. iij. S. eiusdē
quoqz. ff. d' testi. hoc 7 bar. i. l. si. ff. d' q'sti.
vbi ad instruendū iudicē ex qb⁹ animū su-
um debeat mouere ponit certa exēpla sub-
iungēs eiusdē iudicis arbitrio cōmitti an-
plura iudicia req'ant: aut vnuz tantū suffi-
ciat. Itē tū qd eo magis d' augeri tor-
tura quo maior suspicio est cōtra delinq'n-
tē. vt not. bal. in vfi. seu. ti. de cōtrouer. in.

Att. ad intellectu
c. cum contumaci



Tractatus.

uesti. c. j. §. item si vassallus. Qualis autē probatio sufficiat sup his iudicijs ad sub/ iſciēdū quē torture dicit requiri duos testes vbi illi deponūt de iudicio tñ. iuxta glo. l. fi. l. famili. her. vbi tñ sup delicto vñ tñ sufficiat ad torturā vt voluit glo. in dicta l. iij. l. ad le. iul. ma. Et addit Bar. vbi supra qd ex eo qd dari debet defenſōis co pia parti ante qz subijciat torture: nō suffi cerent testes q in generali inqſitōe fuerūt examinati ptra reū: qz nō fuerūt examina ti i po citato z exiſtēte cōtradictore. Cōsi dera insup qd et vbi alia iudicia exiſtēseca nō precedūt ex eo qd re facit coram iudice puta loqndo trepide pauēdo z variando pōt hēre iudicia sufficiētia ad torturā fm Bar. i dicto. §. tormēta. Et inter cetera tormēta: solēt inqſitores pſacti criminis i dicere ieiunia ad veritatē eruendā: q etiaz qōnes noīe intelligunt: qd et pz p ethimo logiā. Mā tormētū dicit qſi torquēs mē rē. nemini tñ dubiū qd per ieiuniū asperus torqat qz. p quo ē glo. in dicta cle. j. d be re. verſi. tormētis. In hac tñ confessione p tormēta extorta requit perseuerātia in. l. j. §. diu. ff. de qſtio. opz eniz fm Bar. ibi vt ille q fuit cōfessus in tormētis reducat i loco publico iudicij z ibi corā testibz z no tario cōfiteat: seu ratificet cōfessionē p mā z ita obseruat de cōsuetudine qm in sup ponēdo reū torture de grauissimo pūdi cio agit: obseruat cōis cōsuetudo: qd pus debeat solēnis aduocatoz disputatio co raz iudice fieri sup hoc: an sit torqnd vbi aduocat rei debeat admitti: vt p eo alle get. vt. l. si postulauerit. §. qſtioni. de adul te. z p glo. l. legis virt. ff. de legi. sed ibi q ſtioni z examinationi nō debēt interesse. ita t3 glo. in aut. de testi. §. qz vero. in glo. sup verſi. aduocatoz. z glo. videt idē velle in. l. ij. circa pn. l. de iura. ca. ita determi nat Bar. in. l. custodias. ff. de publi. iudi. z in dicta l. legis virt. z ppter granitatē pūdicij ē inductū: qd i heresi nec inqſitor sine ordinatione: nec ordinari sine inqſi

Primus.

toze pcedat ad faciendū reū torqri: s3 abo simul. vt est tex. in dicta cle. j. §. j. Pōt etiā fieri pbatio p testes. S3 dubitat: quōte ſtes dbeāt internuenire. Quidā dixerūt ad effectū cōdenationis nō sufficere duos te ſtes. pro quo allegant. c. ex cōicam. §. ad dicim. de here. z hoc nō. Host. in summa eo. ti. §. qſiter. vbi subiungit: q iniquuz vi debať qd de tato crimine dānaret ex dicto duoz testibz in cōtrariū facit. c. vt offici um. §. verū. eo. ti. li. v. Jo. d. ligna. i dicta cle. j. in. fi. dicit nō ēē dubiū: qd p vñū testē z famā: qz nō pōt dānari de tato crimine: vt no. de testi. tā l. ſis. z idē t3 Al. d. h. co. ti. cle. ij. allegat not. p glo. de testi. veniēs. z similr nec ex pſumptione. de pſump. l. ſas. tñ vñ qd per duos testes possit dānari. ad hoc qd not. Inno. de ſumo. ſicut. vbi dicit qd in alijs criminibz requant pbatōes luce meridiana clarioris. tñ in crimine he resis sufficiunt minores. l. de here. l. ij. z fm cū ſentia ſigna sufficiūt ad cōuincendū quē de heresi. de pſump. l. ſas. Sed hoc di ctū Inno. d3 intelligi fm not. in dicta l. ij. z ſic trāſit Jo. de imo. in dicta cle. j. Joē t3 do. Car. ibi ppter regulā generalē q h3 q sufficiāt duo testes ad pbandū crimē. nisi vbi cōtrariū reperit. vt i. c. l3 vniuersis. z .c. in omni negocio de testi. Joē t3 Jo. an. z do. car. vt officiū. §. verū. de here. li. v. z hec opinio mihi vñ vera pro q etiam facit glo. not. in simili. ij. q. iiii. pſul. Nec obſtat tex. in dicto. §. addicim. qz nō requit ille numer. testiu ad cōuincendū vñū hereticū. sed ad quincēdū plures. z inde ē qd ille tex. remittit hoc arbitrio iudicis. vt si videat expedire p multitudinem hereticoz neduz tres sed etiā plures z aduocatoz viciniaz possit ad testificandū cogere. Est tñ spāle in hoc crimine. qd testes q als a iure repel lunt admittunt in hoc casu in fidei fauorē vt pote iudei. vt. c. contra christianos. de here. li. vj. idē dicere z de alijs infidelibz q illi solū repellunt a testimonio cōtra fi deles. c. pagani. ij. q. vij. z. c. iudei. z l3 vni

oſtium
ſpecialē

Contra.

uerſis de testi. de quoz numero isti hereti ci non exiſtūt. Itē qz nō apparet rō ſpecta litatis in iudeis. vt illi magis admittant/ cū ſint peſſimi infideles: vt. j. q. j. nonne de quo ſuperi. dictū ē. Admittunt etiā ex cōi cari z participes z ſocij criminis i testimo niū: pſertim in defectum alioz testiu: z ſic heretic. contra hereticū admittit. vt dicit tex. in. c. in fidei fauorē. de here. li. vj. z p il lū tex. dicit Panoz. in. c. l. ſas d pſum. etiā fratre ēē cogendū ptra fratres sup pōicio crimine ſerre testimoniu. Admittere etiā domesticos z familiares coz qm cū iſtud crimē ſecretum ſit: meli. z apti. per fami liares qz per alios pbari poterit. vt. l. cō ſenſu. l. de repu. quimo etiam ſerui ptra dños: cū tormentis admittendi ſorent: qz admittunt in crimine leſe maiestatis. l. ad le. iul. ma. l. fi. ergo a tortiori i crimine heretiſ: cū lōge graui. ſit eternā qz tpalē ledere maiestātē: z hāc argumentationē facit tex. in simili. i. c. vergēis. d here. Ad idē tex. cū glo. xij. q. ij. qſtione. pūri etiaz admittunt dñm ptra ſer z ptra alios i hoc crimine atteſtent: dñ tñ ex manifestis appa ruerit iudicijs: tales nō animi leuitate: aut odij ſomite ſeu corruptione pecunie: s3 se lo fidei orthodoxe velle deponere: aut di ctū ſuū q ante i ſorma testimonij depone rant emendare z corrigere: ac q pus tacue runt reuelare: z hoc i fauorē fidei ſpeciali. pcedit. vt. c. accuſar. §. l3 de here. li. vj. ex qb. limitabis tex. i. c. pterea. de testi. co gen. qrenus de corrigēdo dictū testis loq tur: z no. p Bar. in. l. eos. ff. d fal. Aduer te tñ iuxta hoc qd cū iſti inabiles admittū tur: ita domū eoz dictis fides adhibet: ſi ex verisſimilibz pſecturis z ex numero te ſtiu z ex qſitate tā deponentiū: qz eoz con tra quos deponit: ac illis circūſtantijs ſic testificātes nō falſa dicere pſumāt: vt i di cto. c. i fidei fauorē. conſpiratores tñ z ini mici nō admittēt ſicut: nec i alijs exceptis criminibz: p quo optim. tex. de ſumo. per tuas. lo. j. z no. hoc. qz valet gñalr ad oēs

Hereticā prauī. Fo. xij.

casus in qb. min. idonei testes admittunt Quid ar cōſiderare dbeat i alijs exceptis criminibz: circa testes criminosos: vt ad mittant. vide glo. j. q. j. si qz eps. z. ij. q. 12 deus ops. z p doc. in dicto. c. p tuas. de ſi mo. Intellige tñ pōictos inabiles testes i hoc crimine admittendos fore: cōtra here ticos credētes ſautores z receptores z de ſenſores eoz: nō tñ ſic ēē ſi p eoz pre in ducerent ad hoc qd de hoc crimine ſe pur garēt. eo enī casu requirēt testes oīo iſegri ſine aliq ſuſpicione z catholici fidei zelato res eo. ti. c. filij. in ſi. En aut hñdī ſuſpecti testes cū examinant: ſint tormentis ſubij ciēdi vide glo. v. q. vj. in ſum. q dicit q ſic ſi ſeru. vel vilis pſona: vel ſi ſit liber z ſit criminoſus z infamis: vel obſcur. ſigno tus: tales enī ſine tormētis nō admittunt: torquet ēē qlibz libera pſona: s3 nō ſit vilis dñ tñ vacillet i testimonio d materia. tñ vi de Bar. i. l. ex libero. ff. d qſti. S3 qro iux ta pōicta. an id qd dictū ē de min. idoneis testibz admittēdis in crimine heretiſ: ha beat tñ locū qd pcedit p viā inqſitionis: aut etiā idē ſit cū pcedit p viā accuſatiōis vel exceptionis. Et vñ q ſic: qz eadē ē rō: ſc3 fidei fauor z odij criminis: ergo idē ius de reſcri. inter ceteras cū ſimilr. Cōtra riū tñ cōcludit glo. in dicto. c. i fidei. qz ab illo iure regulari quo cauēt tales pſonas ad testimoniu admitti nō debere nō ē rece dēdū: niſi in qntū reperiat a iure pmiſſum Qui ergo accuſat vel excipit hēat pbatio nes idoneas: nec ē accuſatio ſaborabilis: vt inqſitio ad hoc. ij. q. vij. si qz eps. z ver bñ iſtud inqſitionis d3 aliqd operari: als qre fuiſſet expreſſum. de deci. ad audiciāz cū cōcor. z ſic tranſit pōicta glo. S3 cōtra riū t3 Arch. in dicto. c. in fidei. z allat. ij. q. vij. c. heretic. S3 Jo. an. t3 glo. i nouel. z ad. c. ſi heretic. rñder qd non t3 vt ibi dicit glo. z hoc idē pbat tex. i dicto. c. i fidei. qz ſi ille tex. teneret nō ēēſt neceſſaria dicta de cre. z ſic trāſit ibi Domi. ſimpliciter recitan do pōictos doc. Ego tñ pon. tenerē opti.

Tractatus.

Archi. pro quo facit qd eadez ratio ē vtro
biqz. s. fauor fidei. ex qua ratione etiā pe
nalib⁹ attentio qd expressa est in lege argui
pōt ad similia. vt rex. isti. de legi. patroz
fucc. in prin. 7 glo. in cle. j. de elec. 7. c. j. de
tempo. ordi. li. vj. Preterea dispositio p
dicta nō est odiosa imo fauorabilis cū nō
in odiū hereticorū pncipalr s; in fauorem
fidei sit inducta. vt rex. ibi inuit in pn. Nō
illud est cōsiderandū 7 nō odiū hereticorū
qd venit in cōsequentiā iuxta glo. c. sciant
cūcti de elec. li. vj. 7 l. q. exceptionē. ff. d. cō
di. inde. Nec est simile de accusatiōe i alijs
criminib⁹ intentata 7 d. accusatione facta
in crimine heresis. Nā 7 si in alijs crimini
bus accusatio dicat genus illaudabilis in
tentionis iuxta moderationē pōictā. non
tū sic est in crimine heresis. vt in superiori
bus dixim⁹. Posset etiā dici qd ille rex. nō
se restringit ad pcessum inq̄stionis qz nō
dicit cū pcedit p viā inq̄stionis s; dicit in
fidei fauorē cōcedim⁹. vt in negotio inq̄st
tionis heretice prauitatis 7 loquit papa in
q̄stionib⁹. vt p; in suprascriptione d. qbus
certū est qd licet p viā accusationis pnt p
cedere appellat tū inq̄stiores 7 eodē mō
ex eoz noie appellat negotiū inq̄stionis
s; priam accusationis vel exceptionis co
gnoscant 7 p hoc fundata manet satis ista
pars 7 rīsum restat ad motiua cōtraria 7
qz in tāto crimine cū multa opz cautela p
cedi in examinatione testū quos recipi su
per crimine pōicto cōtingerit debent adhi
beri due religiose 7 discrete psonē in q̄ruz
presentia p publicā si pōt hēri personam.
aut per duos viros idoneos fideis eozun
dē testū depositiones p̄scribant. p rex. i. c.
vt officiū. s. verū. de here. li. vj. 7 pōdera
illū rex. qd requirit interuentū pōictaz psona
rū nedū in examine testū s; ēt in describē
do eoz depositiones. 7 pōicta practica ex
aminandi testes potest 7 iuste d; obseruari
in oib⁹ arduis causis. vt sine oī suspitiōe
res pcedat. ita 7 p̄danor. de elec. qz pp. 7
c. cū causaz de testi. 7 quo liberior sit facul

Primus.

tas i his pcedendi dat facultas 7 iure reli
giosis: qd an cū essent in seculo erāt notarij
ac etiā clericis qd ante clericat⁹ ordinē no
tariat⁹ officio fungebant: vt in hac exami
natione 7 in alijs huic officio incumbētib⁹
officiū pōictū notariat⁹ exerceat. vt dicto
c. vt officiū. s. ad p̄scribēdas. Probat ē
hoc crimē p instrumēta vtpotē si apud ali
quē reperiant libz i probate lectionis s; in
Archi. 7 Jo. an. i dicto. c. filij. S; ego cre
derē vltra hoc requiri alias cōiecturas ex q
b⁹ iudex informet animū suū: poterat enī
ēē qd erāt in domo sua nesciēte: aut qd hē
at illos libros vt dēphenderet errores he
reticorū: nō ad illos sequendū 7 imitandū
s; pot⁹ ad cōfundēdū 7 ipugnādū: iuxta
rex. in. c. qd de mēsa. 7 in. s. s; cōtra. rrvij.
di. In aut als dicitū pbari possit p instru
mētū remitto ad glo. c. cū in ecclijs de ma
io. 7 obe. 7. c. cū i positionib⁹ de iureiu. li.
vj. 7 p Jo. an. in regula semel mal⁹ de regu
iur. li. vj. in mercu. 7 p bar. l. in senatus. ff.
ad turpill. 7 p bal. in. l. ptra negatē. L. ad
lacq. 7 Sal. in. l. fi. L. de pba. Pbari ē
pōt crimen heresis p p̄sumptiones sed p
pter grauitatē p̄iudicij requirēt euidentē
sine cōiecturē. Nā etiā si qdlibet crimē p
bari queat per indicia. vt in dicta. l. fi. L.
de pba. 7 late per Jo. an. in addi. ad specu
ti. de probati. circa finem. S; quo magis
crimen est graue maiores p̄sumptiones
7 euidentiora indicia requirunt. sic pbat
rex. not. cū glo. i dicto. c. l. as. de p̄sump.
7 ibi tenet p̄danor. quando tamen ex p̄
sumptionibus iudicatur temperare debet
iudex penam aliquantulum. vt not. Inno
de p̄sump. quia verisimile.

Questio. xiiij.

Ecimoquarto quero d. publi
catione testium fienda in hoc
crimine. Ad quod dicas qd fi
ri debet sicut 7 in alijs causis
vt reus habeat facultatem se defendendi.
Sicū ppter potētā psonaz cōtra quos
deponūt graue periculū imminere sperare

Contra.

hereticā prauī. Fo. xiiij.

*Nommm
speciale*

tur ex publicatione nominū pōictorū: tūc
non publice: s; secreto corā diocefano vel
ipō absente corā ei⁹ vicario vbi inq̄stiores
pcedūt: qm vō pcedit epus corā inq̄stiori
b⁹. 7 vtroqz casu corā alijs psonis puidis
7 honestis iurisqz peritis: hmoi publica
tio ē fienda: vt efficacit⁹ hmoi periculis oc
currat: epus vel inq̄stiores p̄fati poterūt
sup his secretū indicere illis qd⁹ hanc pu
blicationē faciēt: 7 i eos si archano p̄fili:
seu p̄cessus patefecerint ex cōicatiōis sen
tentia quā ex secreti violatione ipō facto i
currant: poterūt pmulgare. p quo ē rex. i.
c. fi. s. pe. de here. li. vj. S; occurrit dubi
tatio: an vbi simile periculū occurreret ē
in alijs criminib⁹ possit hmoi publicatio
omitti: s; do. Antom⁹ i. c. p̄terea: de spō. lo
ti. 7 qz in materia p̄cti ēē dūtaxat hoc ad
mutendū: pro quo inducit rex. ibi s; p̄dan.
ibi dicit qd p 7 ptra facit rex. in. dicto. c. fi.
cōtra facit inducēdo p locū a speciali: pro
quo facit inducēdo ḡnalr: s; ipē stat pmo
dicto. Ego tū tenerē qd cū dispositio illi⁹
capli sit exorbitās a iure: exceptio a cōi re
gula iuris nō habebit locū: nisi i illo casu
ex p̄ssor: 7 vbi similis casus occurreret: qd
vir posset ptingere: attēta grauitate hui⁹
delicti. Nā casus excepti a cōib⁹ iuris re
gulis nō extendunt: nisi vbi ē p oia eadez
rō: vt 7 glo. in. l. j. L. de cōdi. inde. 7 i. l. il
lud. L. de sacrosan. ecc. 7 rex. c. cū delicta.
de cōfir. vti. vel inuti. nec dicitū do. Anto.
placet indistincte: qm ille rex. c. p̄terea. lo
quit q̄ndo agit de modico p̄iudicio vt po
te. de sponsalib⁹ de futuro. imo fundat cō
trariū ex eo i q̄ntū pbat qd si spōsalia ēēt
iurata: illud nō foret admittendū.

Questio. xv.

Ecimoquinto qro de sentētia
ferenda in crimine heresis: 7 de
pena hui⁹ delicti. Ad d⁹ autē
qd debet obseruari ē: qd anteqz
sententia ferat: inq̄stiores p̄fati 7 epus faci
ant secū puenire viros sapiētes 7 doctos
deū timētes: cū quoz consilio procedere

habent ad sententiam ferendā: vt. c. vt cō
missi. de here. li. vj. 7 si videat eos iudican
dos fore hereticos: tūc eis citand⁹ sentē
tia declaratoria ferri cōtra eos: p quaz de
clarent heretici 7 seculari curie tradēdi: ac
bona eoz occupanda fore p eos ad quos
spectāt. vt. c. cū fin leges eo. ti. 7 li. qz. idē
seruat vbiqz pena ipō iure imponit vt
not. glo. c. cōmissa. de elec. eo. li. 7 per Jo.
an. 7 domi. c. p humani d. homi. eo. l. De
na aut hereticorū ē: qd sunt ex cōicati ipō iu
re. 7 postqz p iudicē ecclīasticū fuerint de
hoc crimine dānati: tradi debent iudici se
culari: animaduersione debita puniendi.
clericis a suis ordinib⁹ degradatis. Bona
aut hereticorū si fuerit clericis: applicant ec
clesijs in qd⁹ fuerāt beneficiati. Si vō lai
ci extiterint: fisco seculari. in. c. ex cōicam⁹
lo. j. de here. in pn. 7 de hoc vltio ē rex. eo.
ti. li. vj. Hodie tū bona hereticorū in tres
partes diuidunt: quaz vna assignat dño
tpali: alia officialib⁹ inq̄stionis: tertia vō
ipō officio: vt in extraua. Clemē. s; illa tū
loq̄tur de inq̄stionib⁹. Italic: 7 sic ad alias
p̄uicias non extendere. iuxta not. p In
no. 7 Jo. an. i simili in. c. j. de loca. Rex enī
frederici imperatoris qd ē tertia 7 incipit
patarenorū. diffidat 7 banit hereticos cre
dētes fautores 7 receptatores eoz ac ppe
rue infamie eos subijciat: 7 iste leges fre
derici sunt approbare. c. vt inq̄stionis. in
pn. de here. li. vj. Sed iuxta pmissa qro: qd
pena debent puniri per iudices seculares
quoz potestati relinquunt. glo. tangit qd
nē in. c. ex cōicam⁹ lo. ii. eo. ti. 7 dicit qd pe
na vltimi supplicij hosti. 7 Jo. an. in. c. ad
abolendā eo. ti. 7 qd pena ignis. debent er
go cremari s; in euangeliū Joannis. xv. c.
Si qd in me non manserit: mittet foras si
cut palmes 7 arefcer: 7 colliget eū 7 i ignē
mittent 7 ardet. Et ius ciuile punit hereti
cuz pena mortis. vt. l. arriani. L. de here.
iuncta. l. vltimum supplicium. ff. de penis
7 sic transit recitando pōictos doctores:
p̄danor. in dicto. c. ad abolendā. idem 7

*Att. ad prauitatem
ferendā in exami
natione testū in
ca heresis p̄dicitōz*

in capitulo excommunicamus lo. ij. eodem
titulo sed ista fundamenta non probant.
Nam illa auctoritas evangelii non intelli
git de hereticis tantum: sed etiam de his qui
recedunt a deo per defectum charitatis: nec
loquitur de igne materiali: sed de igni inferna
li. leges etiam civiles superius inducite loquuntur
de pena mortis: non tamen pignus infligitur
da: quod ubi iura volunt exprimunt tanquam se
uerrimam et atrocem penam: ut patet in mul
tis casibus quos enumerat Salic. in l. vni
ca. l. de mili. age. non rumpit. inter quos
non enumerat istum: unde crederem ignem
ipsis dari potius ex consuetudine que est
optima legum interpretis: quam ex aliqua
expressa iuris dispositione. Bassallii autem
et alij quicunque eis tenebantur addicti de
bito fidelitatis vel hominij aut alicuius
obsequij: ipso iure ab omni homini obligati
one sunt liberi. ut est tex. de hereti. capi
tulo finali. Quo ad penam autem confiscati
onis bonorum quero de questione no.
supposito: quod bona hereticorum confisca
ta debent dividi in tres partes ut dictum
est. pone quod habens immobilia ferrarie p
inquisitorem florentinum sit florentie le
gitime condempnatus de heresi: ad quos illa
bona pertineant. Jo. cal. disputavit istam
questionem et arguit primo quod illa bona
sint sita ferrarie pertineant ad officiales
et commune florentie postquam ibi fuit de here
si condempnatus: nam bona veniunt accessorie
et in consequentiam ad personam que condempna
ta est florentie ar. regle accessorium: de re. iur.
li. vi. l. c. de prudentia. de dona. inter vir.
et vxor. ff. de aur. et argen. lega. cum aurum. in
fi. faciunt ad idem no. per glo. in c. quod ad re.
de cle. conu. l. c. de exac. tribu. l. fi. li. r. ubi
in publicandis bonis attendit locum persone
que delinquit. Secundo sic dicitur leg. ubi quis in in
ficiam fecerit ibi penas subeat delictorum
ut non aliud tale quicquam agere presumat:
ad exemplum respiciens: ut in aut. ut indi. si
ne quoque suffra. s. si quis autem. col. ii. et cano
dicit: ubi vindicetur iniuria ubi plebilibus

est orta presumptio. xxij. q. iij. si illic. Item
officiales florentini laboraverunt in pcedē
do et condempnando hereticos: ergo bona vide
tur eis debita ratione laboris: et officiali
bus ferrariensis dicitur est: qui non labo
rat non manducet. de censu. pcuraciones.
et no. ff. de dam. infec. q. iij. Tercio rone
persone sortis quod sortis etiam super rebus alibi
sitis. c. sane. de foro compe. l. ubi in rem
actio. l. vlti. et ibi not. Quarto per hoc facit
c. cum fin leges de here. li. vi. debet enim in
telligi ille rex. de domino temporali illius
loci cuius erat episcopus qui tulit sententiam. ad hoc
optime lege Ricard. s. tutores. ff. de admi.
tu. In contrarium videtur quod ad officiales offi
cij inquisitionis ferrarie et commune illius ci
uitatis pertineant bona ibi sita: licet alibi
sit facta condempnatio. Primo quod dispositio
super rebus concepta debet referri ad su
periores loci ubi res sita est: ubiqueque fue
rit dominus dicte rei patet hoc in iurisdic
tione ut dictum. c. sane. l. c. ex parte. l. c. si
eo. ti. idem in suppletione negligentie. r. q.
ij. caselas. et cle. quia regulares: de sup. ne
gli. prela. Item cum bona hereticorum sint
confiscata ut predictum est et occupatio sit fie
da per pcuratorem in provincia deputa
tum ubi sunt illa bona. l. de boni. vacan.
l. si quis. li. r. ergo ad florentinos predictos
pertinere non poterunt: ad idem facit. c. po
stulasti. de fo. compe. l. l. cum vno. ff. de bo. auc
iudi. possi. l. c. romana. s. contrahentes de
fo. compe. li. vi. et de here. ut officiū. l. c. per
hoc. eo. li. r. per ista secunda parte concludit:
et hanc firmat per iura per hac parte indu
cta: et ne def confusio iurisdictionum. De
tertia vero parte inquisitorum dicitur quod debeant
illis de florentia ratione laboris que susti
nuerunt: et cum his se expedit de ista questio
ne. Petrus de ancha. in repeti. c. accessio
rium de regu. iur. li. vi. et ista conclusio mihi
placet: cum iura que de confiscatione predicta lo
quuntur ad bona referant et in rem sunt con
cepta. Ad quod facit doctrina Bar. in l. c.
cunctos populos. l. de sum. tri. cum autem in

hac confiscatione veniant bona que hereticus re
nebat in feudum vel episcopatum ab alijs vi
de late per specu. ri. de feu. s. j. verfi. xl. et per
bar. in l. si finita. s. de vectigalib. ff. de da.
infec. et per Egi. de bella. d. c. de. xxv. Quid
autem si vir sit hereticus: an propter hoc dos vxor
is sit confiscata. Dicitur quod non: nisi vxor sci
ens a principio cum eodem talis ipse in maritum ac
ceperit: ut. c. decrevit: de here. li. vi. ex quo
habes unum casum in quo dos confiscatur. An
autem propter vxoris heresim confiscetur dos vxor
is quod non per l. quinqz legib. ff. de bo. dam. qz
iste casus non est de illis. Sed ego dicerem
contrarium. Nam ex quo in crimine lese maiesta
tis illud habet locum ut ibi ergo a fortiori in cri
mine heresis sic arguitur rex. de here. vergē
tis: ubi tamen vir vel vxor in heresim laberet
que fidelis eorum manet posset propter auctori
tatem ab alio recedere. Si tamen ille heresim ab
iuraret: cogretur ad eum redire: quod intellige
si sine iudicio ecclesie ab eo recesserat: secus si
iudicio ecclesie sit tamen ista separatio quo ad co
habitationem non quo ad vinculum probat hoc
i. c. de illa. d. diuor. et eo. casu quo fidelis re
cederet. tota dote aut donationes propter nu
ptias recuperare deberet. de dona. inter vi
rum et vxor. c. j. et consultum est coniungi catholico
ab heretico separari ne seducat ab eo et in
errore labatur. et propterea dominus precepit Deu
tero. vij. dices. filiā tuā non dabis filio ei
neque filiā illi accipies filio tuo. quod seducet
filiū tuū ne sequatur me et ut magis suadet di
alientis. Irasceturque furor domini et delebit re
cto. Si autem non quincant de heresi suffici
enter hi contra quos procedit sed alii de hoc
crimine inveniunt suspecti. tunc iuxta pside
rationem suspitionis qualiterque persone debet
canonice se purgare: quod si renuerint exco
candi sunt usque ad satisfactionem condignā et
si per annum in excommunicatione persistunt sunt
velut heretici condemnandi. ut in dicto. c. exco
cam. lo. j. in. s. j. ubi vo susciperet purga
tionem et ea deficeret tanquam de crimine qui
ctus haberi de quod in di crimine est generale
ut. c. inter solitudines. d. purg. cano. l. c.

ma. de coha. cleri. et mulie. Est tamen modus
procedendi contra suspectos predictos ut iuxta
quantitatem suspitionis et alios debitis circum
stantijs consideratis discreta penam eis im
ponat atque preter iuratoriā cautionem ab ipsis
sufficiens exigat securitas. sed certa pena
soluenda si penam non impleverit ut saltem
pene capitalis timore debeant coerceri. pro
quo est tex. c. lras de presump. in fine. Et
ubi ipsi in vita non impleverint hanc penam
iniunctā compellendi sunt eorum heredes cum
adimplere per tex. i. c. parrochiano de sepul.
l. c. in lris de rap. l. c. a nobis. lo. ij. d. sen.
exco. Secus autem si penam non iniuncta illi de
cessisset. ut. c. accusat. s. porro. de here. li. vi.
Et ubi predictus suspectus obligasset bona sua
per homini penitentia iam iniuncta adimplenda
transfrent bona homini in quicunque etiam pri
cularē successorē dictorum bonorum cum predicto
onere ut probat idem rex. s. si vo. q. rex. satis
aperte terminat illā difficultatē. an per dicto
bona delinquentis sint tacite obligata si
secundo de quod per glo. in l. rescriptum. ff. de pactis
in l. aufert. s. fisco. ff. de iur. fisci. l. c. per Bar
vtrubi que et etiam per eum in l. post tractum. ff.
de donat. l. p. illi tunc dicitur. c. accusat. s.
si vo. v. fundari quod non inducat illa tacita
ppotheca sibi. Petrus de ancha. ibi. s. ego
dicerem quod ille rex. non facit ad propositum lo
quitur enim de penitentia iniuncta suspectis de
heresi non autem de bonorum confiscatione que sit
ipso iure contra quictos de heresi hoc tamen in
dubie probat ille rex. quod per penitentia alicui
iniuncta non sunt bona illi tacite ppotheca
ta cum ibi expressa fuerit facta bonorum ppo
theca. Quo ad questionem autem principis
palem Bar. in dicta lege rescriptum tenet
quod sint tacite ppotheca fisco sed non tali ppo
theca que faciat preferri creditoribus ipsius
fisci: sed in dicta lege aufertur. s. fiscus. et
in dicta lege post contractum: indistincte
tenuit tacitam ppothecam illo casu cessare:
sed quia de hoc principaliter hic non ha
gitur: remitto ad not. plene per Bal. in
dicta lege rescriptum. ubi videbis longas

Tractatus.

distinctionem que euacuant istam materi-
am satis ad longum.

Questio. xvi.

Ecimosecundo quod de pena im-
ponenda contra credentes fau-
tores et receptores hereticorum
hoc determinat per regum in
dicto. c. excommunicamus. §. credentes. d.
here. vbi rex. decernit tales excommunica-
tioni subiacere. et si talis excommunicatione
nodatus satisfacere neglexerit infra annum
extunc efficit infamis et excludit ab officiis
publicis et consiliis: nec ad eligendos alios
publicos officiales: nec in testem admitti
tur et efficit intestabilis active et passive: et
alie multe pene contra tales ibidem im-
ponuntur: quia causa breuitatis omittant. Pre-
dicta vera sunt quatenus de credentibus lo-
quuntur in his qui credunt hereticos fore bo-
nos ac catholicos viros et fauent eis. Si
tamen crederent eorum erroribus: eo casu essent
heretici iudicandi: tanquam a fide deviantes
ut in. c. pe. §. finali eo. ti. Si iura hoc qui-
ro: ex quibus actibus dicat quis prestare au-
xilium siue opere aut favore hereticis. Archi.
et Jo. an. in. c. quoniam eodem. ti. l. vi. late per-
sequuntur hanc materiam. Si tu dicas quod in-
terdum prestat auxilium de iure. ut puta ex-
cedo officium aduocationis siue procuratio-
nis peis: ad quod facit no. p. Host. in. c. p.
posuit. de cle. exco. mini. et reg. i. c. si aduer-
sus de here. Quandoque non per viam iuris
sed venie siue misericordie obtinende: et licet illud
reguliter licitum sit: ut. l. si fuerit. ff. de re. du.
et. l. in metallum. et in. l. diu. ff. de peni. et bar.
in. l. in furti. §. ope. ff. de furt. In foro tamen con-
scientie dicere: quod non esset spes de corre-
ctione illud esset illicitum et videtur impendi
favor delinquenti. Ad quod induco glo. xxiij.
q. v. reos. Si in crimine heresis genera-
liter dico non licere etiam ubi spes esset de
correctione. Nam si hoc obtinet in crimi-
ne lese maiestatis: ut non liceat pro crimio-
so in illo crimine supplicare. ut. l. quod quisque. c.
ad. l. iul. maie. a fortiori in crimine heresis

Primus.

locum habere debet. cum longe grauius sit eter-
na quam temporalis ledere maiestatem. de here.
vergentis: ad quod facit glo. vi. q. i. si quis cum
militibus. Quandoque prestat favor alius ex-
tra iudicium et tunc prosequere materiam: ut la-
te persequitur glo. in cle. j. de peni. et in. c. j. de
offi. dele. et in. c. notus. ij. q. i. et p. Inno. de
homi. sicut dignum et per Bar. in dicto. §.
ope. et per Sali. in. l. non eo minus. c. de ac-
cusa. et alii receptatores delinquentium si
eorum sunt consanguinei mitti puniantur. ut i.
l. ij. ff. de recepta. Hoc tamen non putarem in
hoc crimine heresis locum habere: cum et per
dicto patris filij puniantur propter tanti cri-
minis atrocitatem. ut dicta. l. quod quisque et dictum
c. vergentis. et c. quicumque. §. filij. eo. ti. l. vi.
et ipsi non delinquerint: quanto magis non
esset eis habenda misericordia: ubi tales flagitiosissi-
mos receptarent: eorum delictis quodam
modo per hoc communicantes: sed in hoc
ultimo cogita.

Questio. xvij.

Ecimoseptimo quod: An pe-
na illicita a iure contra hereticos
possint iudices qui de heresi iudi-
cant minuere. vel etiam ex cau-
sa augere aut mutare. R.ideo quod sic. Nam
hoc generale in omnibus criminibus: ut in. l. quod
ergo. §. pena grauior. ff. de his qui non infa-
m. et. l. et si seuerior. et. l. si possidoni. c. ex
cau. infa. intro. Si hec regula non reperia-
tur violata: in crimine heresis idem in eo
quod in alijs iudicari. Que autem sint iuste cau-
se minuendi penas delictorum: ad hoc respondet
glo. in dicto. §. pena grauior. dicens mul-
tas fore causas. Potest enim minui pena
ratione senectutis vel iuuentutis. ut. l. auxilium.
§. in delictis. ff. de mino. vel quod sine do-
lo deliquit. ff. de peni. l. si quis aliquid. §. in
strumenta. et. l. absente. §. finali et. l. respec-
tandus. §. delinquit. eo. ti. Augeri autem potest
pene. quia multitudo est in delicto: quod multis
crassantibus opus est exemplo. ff. de penis. aut
facto. §. finali. Si istud vltimum limita-
re vbi multitudo illa patenter et sine scandalo

Contra.

hereticam prauam. Fo. xvi.

lo pena sustineret. si tamen scandalum timeret et
punitio multitudinis detrahendus esset
propter multitudinem seueritatis rigor: ita
tenet glo. not. in. c. commestrationes. et in. di.
et in. c. latores. de cler. exco. minist. At ubi
multitudo vellet errorem suum pertinaciter
defendere seuerius essent puniendi: ut volu-
it glo. in dicto. c. commestrationes. et in. c.
quones. lo. ij. q. vij. vel si confidentes in
multitudine vsum peccati sibi fecissent: ut
in. c. primo de peni. di. vij. Si tamen ista cessaret
et parati essent illi multi corrigi et de eorum cor-
rectione esset spes: eximia mirius esset cum eis
agendum. l. di. ut constitueretur. et. c. si. de tran-
sac. et dicto. c. commestrationes. cum multis si
Quorundam dicant multi. vide glo. i. di. c. la-
tores. De modo autem extirpandi viciu a mul-
titudine. vide tex. not. in dicto. c. commes-
trationes. et de modo puniendi multitudinem
delinquentem: vide omnino tex. in di. c. la-
tores. Que autem sint consideranda in agendis
siue diminuendis penis: vide tex. in. l. respi-
ciendus. et. l. aut facta. ff. de penis: et in. l. ij.
ff. de termi. mo. et glo. ij. q. iij. §. notandum.
Reperit tamen vnum speciale iura hoc cri-
mine heresis: quod est si regulariter in alijs cri-
minibus quod ubi pena venit ex causa augen-
da vel minuenda: illud debet iudex facere
in sententia: non autem potest post sententiam: ut vo-
luit glo. in dicto. §. pena grauior: et di. l. si
seuerior. in tantum ut etiam si de innocentia con-
denari post sententiam constet: id tamen quod sententia
tunc est sine principis licentia: immutari non potest
ut in. l. j. §. si. ff. de questi. et. l. diu. ff. de pe-
nis. tamen in hoc crimine est speciale: ut etiam
post sententiam possit pena mitigari vel mu-
tari: cum vltimum fuerit iudicium expedire: ut est
no. in. c. ut commissi. §. necnon de here. li. vi.
Secundo illud rex. ego intelligere stricte in termi-
nis in quibus loquitur cum exorbitet a iure com-
muni: vbi quod reuertitur ab heresi vel alius
suspectis est imposita pena carceris vel alia
humili. Secundo autem ubi quis esset tanquam hereticus
condemnat. quod enim non mutat quod stare phibe-
tur. c. de testa. sancim. et ad appel. l. precipi

mus. Unde tamen non omittam quod alteratio pene
quod est necessaria: necnon potest fieri in sententia: et etiam
post sententiam: vbi si condemnatus in pecunia pro
crimine non potest soluere: iudex equaliter po-
terit ad penam corporalem itermutare: et hoc
obtinere in quocumque crimine. per hoc. ff. de i-
iuris no. l. finali. et de iure om. iudi. l. si. quod id
quod. §. seruos. Laus tamen facit iudex si for-
met sententiam bimembre: hoc modo. vbi dicitur i-
pecunia et nisi solueris infra tale terminum
modo quod patiaris tale penam corporalem. ita
not. Bal. in dicta lege. et si seuerior. faciunt
not. in simili per eum in lege cum iudex. c.
de sententijs.

Questio. xviii.

Ecimo octauo quod: An in
causa heresis liceat appellare:
et distinguere quod aut est lata diffi-
nitiva et ab ea non licet appel-
lare ut in. c. ut inquisitionis. §. j. de heret.
libro sexto: ibi cum dicitur dicitur. Aut gra-
uamen contingit in processu cause et tunc potest
appellari secundum Archiepiscopum. ibi: Nam nullus negan-
da legitima defensio de excep. cum inter. et
ne innocens grauetur permissum est omnibus op-
pressis appellare. ij. q. vij. c. ij. et. ij. nec ob-
stat ille tex. in di. c. ut inquisitiones secundum eum
immo facit pro quo loquitur de illis de quibus
iam constabat per sententiam latam fore he-
reticos. Sicut etiam constitutio Innocentij
iii. de qua hic fit mentio dicit. Tres appel-
lationes et proclamationes humilium persona-
rum et. et alia constitutio que incipit. Et
missi nobis celsus sic dicit. igitur proclama-
tionis et appellationis beneficium ab he-
reticis receptoribus et fautoribus eorum peni-
tus amonemus. Et quibus vbi apparet
quod de his quos hereticos esse constat predicta
iura loquuntur. idem sequitur ibi Jo. an. Di. n.
quos constat esse tales nullo iuris beneficio
gaudere debent. ut in aut. de puile. do. cir-
ca medium. et in tan graui crimine cum multa
cautela procedi. de here. ut officium. §. ve-
rum. li. vi. Jo. Ben. idem sequitur Domini. q.
ex predictis infert quod ubi lex vel statutum tollit

de crimine
speciale

Aut ad formam
sententiadi quod quis
propter crimen conde-
nat in pecunia
timet quod non sit solui-
re patiens

undecimum speciale



Tractatus.

remedium appellandi a diffinitiva non vñ tollere ab interlocutoria qd est norandus et pro hoc ego induco doctrinā Inno. i. c. significaverūt. de testi. et i. c. pe. de no. ope. nunc. vbi et qd et si i iudicio possessorio nō admittat appellatio vt in l. vnica. Et si de nomen. po. Illud tñ est verū in diffinitiva quo casu iura loquunt. sec⁹ aut in interlocutoria de q non disponūt. tollendo remedium appellandi ab ea. qd ē iustificari possz qz eo magis admittēda ē i hoc casu appellatio ab interlocutoria qz grauamē non ē reparabile p appellationē a diffinitiva p ea q no. in l. ante sententiā. ff. de appel. nō reci. et in l. an. snie. Et quo. appel. nō reci. et p glo. in cle. i. de here. in verū. ipo iure. q optie facit ad hoc qd qntūqz lex vel statutu tollat appellationes nō tñ tollit facultas appellandi: vbi pp doli iudicis vel aduersarij eēt sniatū. et psumit doli in iudice si erat capitalis inimic⁹ ei⁹ et tra quē pnūciat. vt. ff. de arbi. l. nō distinguem⁹. §. cū qdā pbat aut pdicta cōclusio ex reg. l. diez pferri. §. stari. iura. l. ita demū. ff. de arb. et l. iij. Et eo. Doli aut aduersarij colligit ex his q dicit reg. in dicta. l. ita demū. vñ corripit iudicē vel pecunia vel ambitione vel aduocatu: aut pcuratorē pris aduersē et gñat si in lite dolose versat⁹ est. et hāc cōclusionē firmat Bal. in. c. pastoralis. §. si. de offi. dele.

Questio. xij.

Ecimono qro de executione fienda ptra cōdēnatos de hoc crimine. In quo est dicendum q si sunt ecclesiastici viri tñ per inq̄sitores et ordinarios fiet executio i bonis eoz. Vbi vñ seculari iudici sunt tradēdi: debet pri⁹ a suis ordinib⁹ degradari qd gñale est in oī crimine vt in. c. cū nō ab homine. de iudi. et in. c. nouim⁹. de ver. signi. vbi reg⁹ dicit q cū maxima clemētia p ecclesiasticū iudicē sunt tradēdi p cib⁹ interpositis apd eū. ne ad mortē vel mēbri mutilationē pcedat. Secularis tñ prās faciet

Primus.

executionē corporalē. prout iura volunt. Illud eniz quēnit iudici ecclesiastico propē suam modestiam et ecclesie clemētiā et hoc incūbit seculari iudici pp rigore discipline et iustum pseruandū. In degradatione at pdictoz reperit spalius in hoc crimine statutum. vt non req̄rat numer⁹ epoz de quo in caplo degradatio. de pe. li. vj. imo qz tātus epoz numer⁹ facit quēnre non pōt. Sol⁹ ep⁹ quocaris abbatib⁹ alijsqz platis et religiosi personis. ac latis sue diocesis d qbus sibi expedire videbit⁹ poterit eos degradare vt in. c. j. d here. li. vj et lz ille reg. dicat q ille psonē quocare debeant eē de diocesi. vbi tñ ibi non reperit recurrendum esset ad aliam diocesim vt dicit ibi Jo. an. in nouel. Sed occurrit iura hoc dubitatio. An ista degradatio debeat fieri tñ vbi cleric⁹ tradit curie seculari mortis supplicio deputand⁹. An ēt sit idē qndo d3 perpetuo carceri mancipari. iura forma. c. ex cōicam⁹. lo. ij. co. rī. Panor. mouet ibi q̄stionē et tādē pcludit etiā in secūdo casu. l. perpetui carceris habere locū pdictam degradationem. pro quo facit fm eum aperte reg. in dicto. c. j. ibi cū dicit. aut perpetuo linuand⁹ et. Si vero laici fuerint de hoc crimine pdenati statz sine alio adminiculo seculari sunt relinq̄ndi iudicio. animaduersione debita puniēdi. Potestates autē siue iudices et alij domini temporales officiales siue eoz nūcij taliter sibi relictos statim recipiant et sine dilatione debita animaduersione puniant non obstantibus appellationibus per eos interpositis aut interponendis. cum tam fm ius canonicum quam etiam fm legem imperialem appellationis remedium sit hereticis fautoribus ac eoz receptatoribus et defensorib⁹ interdictus vt in capitulo vt inquisitionis. de hereti. libro sexto. et ex illo textu infert ibi glo. q sentētia lata in causa criminali d3 statim mādari executioni nō ex pacto lapsu dēdij. lz ille reg. iudicio meo pbat ptrariū cū ibi p

duodecim speciale.

Contra.

Hereticā prauū. Sc. xx ij.

mittat fieri executionē incōtinenti ex eo qd in crimine heresis non admittit appellatio: vt dicit ibi reg. q ubi appellatio non excludit reg⁹ q ē regulare in oīmb⁹ criminib⁹. In tantum q in eis nedū pdenato: lz etiam tercio permittit appellare. ff. de ap. nō tñ esset differenda executio nec statz esset fienda. de materia tñ. qz nō ē p̄sentis speculationis remitto ad no. per Bar. in dicta. l. non tñ. et lat⁹ p cū. l. q vlti. ff. de peni. et p Bal. l. aditos. Et de epi. audi. et in l. vnica. Et ne ex deli. defun. Consuetudo tñ habet. qd in quocūqz crimine nō expecrato dēdij ad appellandū mādāt incōtinenti snia executioni. quo ad penā corpora lē qd itellige vbi nō esset appellatū. d quo remitto ad no. per doc. i locis p̄dictis. et p canonistas in. c. ij. de re iudi. et quo magis sint astricti hmoi seculares potestates: et officiales cōtra hereticos hmoi executiones facere: statutū ē. qd ad req̄sitionē diocezanorū seu officialiū suorū aut inq̄sitorū heretice prauitatis iurent precise attendere atqz inuolabilr obseruare et facere a suis subditis obseruari toto tpe sui regiminis in terris sue iurisdictioni subiectis: cōstitutiones editas cōtra hereticos credētes fautores et receptatores atqz defensores eoz. ipozqz filios et nepotes: et q in rare id noluerint et seruare velut heretici ac de fide suspecti et ifames officio et honore sui regiminis spoliēnt et sunt inhabiles ad officia publica de cetero cōsequēda. vt i. c. vt officiū. §. si. d here. li. vj. et vltra hoc p̄dicti oēs si executionē sibi iniunctā cōtra hereticos p̄atos delataz p̄opte. put ad suū spectat officiū facere seu adimplere detractent: aut al⁹ sententiā vel p̄cessum iudiciū q super hoc crimine pcedūt directe vel indirecte impedire p̄sumpserint. et qui sciēnt in p̄dictis dederint consiliū auxiliū et fauorē ex cōicatiois sententiā ipo facto incurrūt: quā si p annū aio sustinuerint indurato: ex tñc velut heretici sunt pdenandi: vt in dicto. c. vt inq̄sitionis. §. prohibe

m⁹. Et qb⁹ aperte mōstrat qz solliciti et attenti debeat esse seculares potestates et officiales circa ea q sup hoc crimine eis incūbunt peragēda: horēdūqz est qd potestates et domini temporales: qui eos d̄bire mō p̄dicto non puniūt. imo et qdeteri⁹ committentes eis fauent: illud dñi iudiciū per eos pphere prolatū incurrāt. Quia dimissisti virū dignū morte d manu tua: erit aia tua p aia ei⁹ et popul⁹ tuus p populo ei⁹ vt habet. iij. regū. xx. Vltra etiā flagella diuine vltionis q in populo ppter hoc d testādū crimē seuire quortidie decernim⁹ habita de eis vindicta misericordit tolle reg⁹ vt cōtingit i simili casu. iij. regū. xvij. Et p̄dictis infert ad q̄stionē q i hac materia est satis necessaria. Pone q index ecclesiastic⁹ tradit pdenatū de heresi iudici seculari vt ipm puniat An index secularis possit petere a iudice ecclesiastico vt cōicet sibi p̄cessum quē fecit ptra cōdēnatū vt sic videat an iuste fuerit p̄cessum cōtra eū vel non vt in euentū pcedat ad exequēdū sententiā cōtra ipm vel non. Bar. in. l. diuus ff. de custo. et cri. re. tenuit q nō tenebit ad executionē faciēdā pcedere nisi p̄cessus sibi exhibeat et idē lz i. l. magistratib⁹. ff. de iuris om. iudi. ad qd allegat reg. in dicta. l. diuus. ad idē inducit qd hētur i auc. d san epi. §. si voss. Panor. i. c. j. de offi. or. re p̄bēdit i hoc bar. et dicit ptra ipm eē reg. expressuz i dicto. c. vt inq̄sitiōis. §. phibemus vbi d̄r q d crimine heresis cū sit mere ecclesiasticū nec directe neqz indirecte pōt index secularis cognoscere sed pura et nuda executio ad eū p̄tinet ad req̄sitiones iudicis ecclesiastici. Et hec opinio satis placet qz fundat aperte p dictū. §. phibem⁹. Sed ego limitare hoc pcedere vbi daret de iniusticia cōtra sententiā ad impedīdū executionē ad qd etiā faciūt not. p In dicto. c. j. de offi. ordi. et in. c. cū in iure. de offi. dele. et per Archi. xxij. q. v. ad ministratores. vbi tñ diceret eam fuisse nullā et d hoc excipere i ad impedīdā executionē

de iuribus et iurisdictione speciale.

Illo sequentes limitationes ad dictas §. phibemus.

*It. q. phibitus
cognoscere de capi
nisi p. n. phibet
cognoscere de capi
nullitatis*

tūc admittēda foret hec exceptio p iudicē
secularē exequente. dūmō in breui posset
de ea cōstare nec requireret aliorū indagine
iuxta nō. p. bar. i. l. iij. §. dēnatus. ff. d. re
iudi. Itā nullitatis exceptio ipedit execu
tionē snie vt i dicto. §. cōdēnati. 7. l. si cū
nulla co. ti. 7. c. de cetero. de re iudi. 7. per
glo. in. c. pastoralis. §. q. v. de offi. dele.
7. p. Inno. in. c. cū in iure co. ti. Nec obstat
reg. in dicto. c. vt in q. iudicis. §. j. i. fine. vbi
dicit q. iudex secularis statim recipiat dē
natos de heresi 7. idolat. sniaz exequat cō
tra eos. nā ille reg. loquit de cōdēnatis de
crimine pōictō. Cōstat aut cōtra quē snia
lata ē nulla nō ē cōdēnati vt clare dicit
reg. i dicto. §. cōdēnati. Sifr nec obstat
reg. i dicto. §. phibem. eiusdē. c. q. h nō
cognoscit iudex secularis d crimie heresif
qō ibi interdicit. S3 tūc d nullitate snie qō
ibidē minime phibet. Et p hac cōfione
multū faciūt ea q notat Ange. cōf. cclxxv.
qōdō ē aliā limitationē ad pōicta. q. vbi
iudici seculari alis cōstaret sniaz fore in iu
sta. nō deberet ad ei exequationē pcedere
ne aliaz suā dānaret iuxta nō. p. Inno. i. di
cto. §. q. v. c. pastoralis. 7. si cogere p iu
dicē eccliaficū p cēsuras 7. alias iuris pe
nas ponit q ista hūit tollerare. q. s. morē
iniustū alicui inferre ar. c. in q. iudicis. d. sen.
exc. neq. p hoc dici pōt qō se itromittit de
hoc crimie cōtra dispositionē dicti. §. pro
hibem. qm nō se itromittit cognitionē su
per pōictō crimie. assumēdo qō ille reg. p
hibet. s3 ex cōfciētia puata quā h3 crimen
homicidij declinādo qō quēl3 virū catho
licū decet 7. ē aliud spālē i hoc crimine qō
p exequiōib. faciēdis 7. auxilio ipēdēdo
cōtra hereticos poterūt eccliafici iudices
recursum hīe ad pates 7. iudices seclares
excoīcatos 7. de facto 7. nō d iure officia il
la 7. dignitates possidentes. dūmō sine pi
culo mortis ad supiores eoz legitime p fide
tes recursus neqat hēri vt pbat reg. c. p f
dētes. d. here. li. vj. ex quo reg. p locū a spā
li dicem. p trariū in alijs casib. vt qō tales

*decimquartus
speciale*

nō recurrat. Ex quo poteris assumere no
ta. limitationē. 7. intellectū ad oīa iura qōi
cūt qō iudex eccliafic. d3 recurrere ad au
giliū iudicis secularis qm op. ē. xvi. di. cū
ad verū. 7. xxiij. q. v. pncipes. d. offi. or. c. j.
7. ecōtra secularis ad eccliaficū. nā vna po
testas p aliā iuuat. x. di. c. qm. ad qō ē faci
lū nō. p. Inno. i. c. j. l3 ex suspecto d. fo. cō.
7. i dicto. c. j. de offi. ordi. 7. p idē intelliges
nō. per Bar. i. l. vnica. i. p. ff. si q. ius di.
nō optē. vbi dicit q. ē iter seculares iudi
ces pōt vn. implorare auxiliū alteri. pōtē
rioris. E. de hi q. latro ocul. l. i. oīa enī ista
debēt itelligi mō pōictō 7. p eūdē modū li
mitabis ēt nō. p. Din. 7. Jo. an. in. c. p ve
nerabilē. §. rōmb. q. si. sunt legi. vbi p illū
reg. dicunt qō si causa cōmittit epō padua
nō. 7. duo sunt electi. alter canonic. 7. alē
nō. qō itelligit cōmissa existēti i canonica
possessione 7. idē t3 Archi. g. j. q. j. si q. s. d3
enī itelligi d. illo q. bona fide ēēti possessione
ne. sec. autē si de facto nā ēēti intrusus per
pōicta.

Questio. xx.

Incessimo qro: an redeūtes ab
heresi indifferenti sint admittē
di. zan. quadāt p hoc penas cri
minis. Archi. i. c. vt cōmissi. §.
nec nō de here. li. vj. dicit q. illi q. veniūt i
fra tps grē admittēdi sunt. l3 enī fuerit mo
riti: nō tū sunt coacti. ex quo a nemine sūt
puēti. bene facit. ff. ad tēcul. l. j. §. mater.
cū se. S3 ipē t3 qō ēt post tps grē admittē
di sunt re integra. vtpote: q. aliq. nō fuit
psonalr reqsīt. nec ptra eū pbatides sūt
recepte ad hoc de pbe. si tibi absenti. li. vj.
Quitū post pōicta tpa venerit indign. est
venia. l3 errorē detegat. 7. remittit ad nō.
i. l. j. E. de hi. q. latro ocul. 7. sic recitādo
ipm transeūt. Jo. an. 7. Domi. ibi. 7. id qō
isti dicūt de tpe grē iuit cōsuetudini quā
solēt suare inq. iudicis heretice prauitatis
q. vt pōigim. i pncipio inq. iudicis pmitūt
sermōnes ad populū. vbi hūit inq. rere d. fi
de catholica differētes. atq. admovent
oēs hereticos vt recognoscētes errorē su

*Aut. quod
dicat. t3
gracie*

um ad fidem catholicā quertant: q. tanq. s
benigna mater q. nulli claudit gremiū re
dēnti: eos benigne recipiet: 7. solēt p fige
re certū terminū infra quē isti debeant veni
re: 7. istō appellat tps grē. s3 Hosti. i. sum.
ti. de here. sentit apte qō ante q. s3 sit quic.
de heresi q. iudicis admittit cōfiteas errorē
suū 7. volēs recōciliari: ēt si timorē pbatio
nū cōfiteat. dūmō iudex videat ipm p tritū
7. speret de cōuersione sua. Jo. an. in. c. ex
coīcat. lo. j. §. dānati. eo. ti. in q. dā appo
stilla sentit. q. ne dū ārcq. s3 sint cōuicti: imo
ē post q. s3 sunt cōdēnati p sniaz pōt redire
7. euadēt penā mortis: 7. idē sentit glo. nō.
in. c. pe. eo. ti. In p trariū tū facit reg. i. c. ad
abolēdā. §. j. eo. ti. vbi reg. vt requirere: q. i
cōtinenti reddēt 7. spōre. Itā post dānatio
nē vidēt hoc facere timore pene ipōnēoe
7. post pbationes vidēt facere timore p
batonū: inuit enī ille reg. q. ad hoc vt rede
unt. i. q. spōre abiurēt 7. q. incontinēt.
Si ergo q. s3 spectauit pbationes cōtra eū
fieri: 7. p eas cōuinci 7. postea vult cōuerti
nec hoc facit incōtinenti nec spōre: q. vt ti
more pbatonū fecisse. Sen. 7. do. Lar. in
ele. ad nostrū. §. eo. ti. 7. q. si post q. s3 nega
uerūt sūt quic. nō admittant ad hūiōi re
uocationē erroris. ad finē euadēdi penas
corporales. s3 Panoz. i dicto. c. excoīcat.
§. dānati. sequit opinionē quā Jo. an. ibi
tenuit i appostilla de q. pōig. 7. p ea addu
cit reg. in. c. accusat. de here. li. vj. vbi rela
psis dūragat nō pōt. semel ergo lapsis l3
sūt cōdēnati p cōdēdi ē ex quo volūt ad fidē
redire. Dicit tū q. ista opi. apte nō pbat
iure imo pōt. pōt defendi p trariū. q. dicit.
§. dānati. nullā indulgētiā dat dāna
ti s. 7. c. ad abolēdā. vult q. statim redeāt
7. spōre vt dictū ē. 7. c. pe. eo. ti. loquit d. de
pbenfis i heresi. 7. nō de cōdēnati: sed di
cit q. alia opinio tanq. mitior ē se q. dā ar.
regule odia. 7. regule in penis. de regu. iu.
li. vj. 7. ad. c. ad abolēdā satis colorare pos
set rñderi. q. satis incontinēt d. redire. si

nullā dilationē expectat: nec pene ipositio
nē. l. disponeret. Del pōt dici fm eū. q. aut
sunt cōdēnati de heresi s3 adhuc non sunt
traditi curie seculari 7. h3 locū penitētia.
Aut sunt traditi curie seculari: 7. tūc nō sit
loc. penitētie. Itā tūc ppe nō dñt venire
spōre. nec incōtinenti. S3 in hac opi. varie
tate ego dicere. q. vbi ad sentētiā est pcel
sum cōtra hereticū nullo mō ei. cōuersione
ēet admittēda ad effectū euadēdi penam
mortis. 7. p hoc induco reg. in dicto. c. pē.
de here. in. §. de dānati. iudic. §. si q. aut. in
§. dānati. disponit de dānatis p sniam. vt
tradant curie seculari. sequit statim. §. si q.
aut. vbi reg. loq. tur de pbenfis in heresi. nō
tū de cōdēnatis. q. si redire voluerint euad
ūt penā mortis. tū perpetuo carceri sunt
inancipandi. hoc ēt pbat p reg. in. c. vt cō
missi. eo. ti. li. vj. vbi solū cōcedit facultas
mitigadi penā vel mutadi de his q. mada
tis inq. iudicis obediētes fuerūt. ppter qō i
carcere vel muro fuerūt reclusi. sec. ergo i
eis q. in pncipia p durarūt. quousq. de cri
mie fuerunt cōdēnati. pcrea vt superi. di
git. cū regula iuris sit q. penā illā illatas
p sniaz null. pōt sine pncipis auctorita
te relaxare. 7. i hoc casu hec regula nō repia
tur violata. excepto casu pōictō pōicti. c.
vt cōmissi. nō debem. hoc exēdere ad nō
exp. sam. vbi tū ad pōdēnationē nō ēt pcel
sum ēt si esset p testes vel alias pbationes
de heresi cōuictus. satis crederem reuer
tentē admitti debere. p quo facit reg. in di
cto. c. accusat. in p. 7. apri. in. §. ille quo
q. s3 nec obstat reg. in dicto. c. ad abolēdā.
quē supra inducim. q. d3 suppleri p reg. i
dicto. c. accusat. 7. hoc non ē nouum q. po
res leges trahant ad posteriores. vt. l. nō
est nouum. ff. de legi. Prouidendum tū ē
caute quādo isti volūt redire ne simulata
quertione redeāt fraudulenter 7. sub agni
specie gerant lupū. vt. c. vt officiū. §. pui
so. eo. ti. li. vj. Et aduertēdū qō ea q. pōig
mus circa admittēdos hereticos ad recō
ciliationē 7. gremiū ecclie atq. erroris ab

Tractatus.

Primus.

iuratione: locū etiā sibi vēdicant i his qui redētur ab apostasia. cū illā non constituant diuersam spēm ab heresi: sed tñ addat qñ dā circūstantiā aggrauantē. vt dicit Tho. scdā scdē. q. xij. ar. j. in solutione ad tertiu iura illud scdā. De. ij. meli⁹ erat eis viam dñi nō agnoscere qz post agnitā retroire. cū ergo iura p̄inducta generalit̄ admittat hereticos nō relapsos ad abiurationē: et apostasia non cōstituat diuersam speciem ab heresi. vt dixim⁹ iure igr apostate erūt admittendi: nec obstat tex. i. l. hi q. E. de apost. vbi tex. in si. dicit eos reuertētes nō fore admittēdos. Mā illa lex nō ē admittēda: cū disponat de materia mere sp̄iali: scz heresis q̄ ē mere eccl̄astica: nec sub lai corū iudicio pōt cadere: vt i. c. inq̄sitionis. s. phibem⁹. de here. li. vi. Mō ergo iurator legē illā cōdere potuit ad hoc qd facit. c. bene qdē. xvj. di. 7. c. eccl̄ia scē. Ma rie. de cōsti. cū multis fl. p̄ferim hoc casu quo in canoniciū specificē cōtrariū disponit. p quo iudico tex. i. c. qdā. d. apost. vbi cōpelli iubent apostate p̄latos suos: vt fidē quā p̄miserūt teneāt. ac rit⁹ iudaicos dimittāt. Si igr cōpellendi sunt p eccl̄iaz ad id ergo a fortiori volūtariē et spōtaneē veniētes debēt admitti qd caute ē cōsiderandū. Quidā vā sunt in hereticis nō relapsi: si enim eēt relapsi: sine aliq̄ audiētia eēt seculari iudicio relinquēdi. vt dic. c. ad abolēdā. s. illos quoqz: et dicto. c. accusat⁹. s. intelligit⁹: qz corū cōuersio nō est admittēda ad hoc: vt penam mortis euadāt. nequāqz tñ sunt eis humilr petita sacramenta penitētiē ac eucharistiē denegāda. vt i. c. sup eo. ti. li. vi. Et idē dicat eadē rōne vbi superi⁹ dixi istoz cōuersionē nō debere admitti: dz enī intelligi iura deter minationē dicti. c. sup eo. s. qro qz dica tur relapsus. Hoc determinat tex. in dicto. c. accusat⁹. in pñ. et in. s. j. et ij. et nota qz ne dñ ille q post abiuratā heresim recidit i eā dē relapsus censet. iura tñ distinctionem illi⁹ tex. s. etiā ille cui ppter suspicionē be

relis fuit indicta purgatio et se purgauit: relapsus dñ: si i eā post abiurationē ē relapsus. vt pbat tex. i dicto. c. ad abolēdā. s. illos quoqz. qz tñ int cetera disponit tex. i dicto. c. accusat⁹. s. cū vō. qz ille q i vna heresi specie: vel secta: aut in vno fidei articulo: vel eccl̄ie sacramēto cōmisit: et post modū heresim abiurauit simplr vel gñalr si postea in alia spē siue articulo cōmittat: dz vt relapsus in heresim iudicari. Iurta hoc occurrit dubitatio. Done q non sic simplr abiurauit: s. tñ in illo arti. postea labit i alio. an dicat relapsus: s. glo. ibi dicit q non: s. l. Archi. contrariū ibi teneat tñ Jo. an. in nouel. sequit illā glo. cū vba debeāt aliqō opari. de pñ. si papa. et qz i penis benignior interpretatio ē faciēda. Subiūgit tñ q raro practicabit iste casus qz cōsuetudo hz qz oīs relapsus etiā i vno articulo gñalr abiuret heresim. s. Jo. an. i. c. cōtrariū ppter cōnegitatē quaz hñt hereses inter se. qz d vanitate cōueniūt in idipm d here. eccl̄icam⁹. lo. j. et ij. et hoc fundamēto tollit motiua Jo. an. p hac opi. Dñi. Ego iudico ea q san. tho. dicit scdā scdē. q. v. arti. iij. vbi tñ q in heretico discedēte vñ articulo fidei nō manet fides formata nec in formis i alijs articulis cui⁹ rō ē qz spēs cuiusqz habu⁹ rerū depēdet ex formali rōne obiecti q sublata spēs habit⁹ remanere nō potest. Formale autē obiectū fidei ē vītas p̄ma. s. m q manifesta tur in scripturis sc̄is et doctrina eccl̄ie: q pcedit ex vīrate p̄ma. Dñ qñqz nō imberet sicut infalibili et diuine regule: doctrinē eccl̄ie q pcedit ex vīrate p̄ma in scripturis sc̄is manifestata. ille nō hz habitū fidei. s. ea q sunt fidei. alio mō tñ qz p fidē. sicut si aliqz teneat in mente aliquā cōclusionē nō cognoscēs mediū illi⁹ demonstratiōis manifestū ē q nō hz ei⁹ sciētiā s. opinionē solū. Dñ ille q de his q eccl̄ia docet qvult tñ. et q nō vult nō tñ. iā nō inheret eccl̄ie doctrinē tanqz infalibili regule: s. pot⁹ proprie volūtatē. ex quo sequit qz heretic⁹ est

Contra. hereticā prauitatē. Fo. xij.

simplr qz pertinaci⁹ discedit vñ articulo fidei: nō enī ē parat⁹ in oib⁹ seq doctrinas eccl̄ie. si enī nō p̄tinaciter iā nō eēt hereticus: s. errās. vñ manifestū ē q talis hereticus circa vñ articulo fidei nō hz de alijs articulis: s. opinionē quandā s. m p̄p̄iam voluntatē: qz non credit ex habitu fidei: s. qz sic placet sibi. Forma autē abiurandi heresim tradit p̄textū in. c. ego berengari⁹. de cōsēra. di. ij. et dz scriptura fieri de hac abiuratiōe: et subscribi manu p̄p̄a ipi⁹ ab iurantis: p quo ē glo. j. q. vij. q. uenientib⁹. et vbi talis p̄sona fuisset ex cui⁹ heresi multe eccl̄ie fuissent sc̄dālizate. decet copia illi⁹ abiuratiōis ad oēs illas transmitti vt q male fuerant edificare de p̄uerso gaudeant et edificent de p̄uerso. vt ibi dicit tex. in fine. s. qz qz d iudex p̄nunciare in sententijs ferendis vel penis iniungendis re p̄uenit ad fidē et heresim abiurantibus. Solutio. Dicas q nō dz eos p̄nunciare hereticos: qz nō sunt. xxij. q. i. hec ē fides vbi de hoc. et q. vltima dicit aplus et c. q i eccl̄ia: nec p̄nunciabit eos tales fuisse: qz mod⁹ iste nō est dat⁹ a iure: sed dicit sic: qz te inueniē p tuā p̄fessionē vel p̄batiōē legitimas hereticū vel hereticos adorasse nūc autē saniori vīlus p̄silio vis put assensu ad vnitatem eccl̄ie corde puro et fide nō fēta redire. idcirco te i p̄mis abiurata oī heretica prauitate iura formam eccl̄ie ab eccl̄icationis vīculis: qz tenebaris astrictus absoluiamus. Si tñ ad eadē ex corde redieris et iniūcta tibi mādāta seruaueris et qz in deū et sanctā eccl̄iā mōdis predictis deliq̄sti ad pagendā penitētiā dignā: i p̄petuū carcerē te detrudi volum⁹: et p̄cipimus ibidē p̄petuo remanere: nec mīres qz qz dictū est sic sub p̄ditiōne. Mā causa dīe de qdms expedit sic dici. vt si qd ei impo nit nō seruasset nō cēseat absolutus. et hac formā ponit Archi. i di. c. vt cōmissi. s. nec nō. que sequit Jo. an. in nouel. dices qz qd qd dicat Archi. tñ inq̄sitores nñ tēporis bene p̄nunciat illū fuisse hereticū: nec ap

paret qd obstat sibi eū. s. qm i hac forma p̄inserta sit mētio de absolūtiōe q sibi impedit a snia eccl̄icationis quā incurrit ppter incursum heresis. Quero an inq̄sitores possint absolūere hereticū etiā a sentētijs qz papa die ionis sc̄a p̄mulgat p̄tra tales Archi. in dicto. c. vt officiū in pñ. tñ qd sic. p illū tex. q gñalr p̄mittit eis absolūtiōē et idē sequunt ibi Jo. an. et Domi. et vlti⁹ in eadē forma absolūtiōis ponit p modū cōditiōis. si iniūcta mādāta seruaueris et c. hoc ē satis iuri cōsonū. Mā tales reuertentes erroz suū ad arbitriū ep̄i debēt abiurare et satisfactionē idoneā exhibere. vt dicit tex. in di. c. ad abolēdā. s. p̄p̄i. Iurta id vō qd in hui⁹ p̄ncipalis qd nis themate deducebat. Quero que pena sit imponēda his si ab heresi reuertunt⁹: et dicēdū q hoc residet in arbitrio ep̄i et inq̄sitorū: q in crimine heresis inq̄runt: vt fin qd eis visum fuerit satisfactionē iniūgant tali cōuerso et penitenti vt pbat tex. i di. s. p̄p̄i. Bona tñ q ppter heresim fuerat iudici sectari applicata nō restituit⁹ ei: nisi ex mīa sec⁹ fiat. vt in. c. vergētis de hereti. Sed qro iurta hec: qd si patron⁹ eccl̄ie labit in heresim: an reuersus recuperet ius patronat⁹ qd p̄us habebat: hac qd nē tangit glo. j. q. vij. marimū. et tñ qz sic. nisi esset lata snia sup amissione iuris patronatus: s. Panoz. in. c. qz diligētia. de elec. et in distincte illū nō recuperare hñd ius patronat⁹ ar. c. vergētis iūcto. c. p̄. de here. et l. cōmissa. ff. de publi. et veti. nisi ex grā sibi restitueret. Ad qd ego induco no. p Inno in. c. fina. de here. In hac etiā penitētia imponēda dz hñc discretio: vt si a p̄ncipio cōuertant⁹ et spōte mīti⁹ cū eis agat. Si autē vlti⁹ distulerint cōuersionē: vtpote quo usqz sint cōuicti. vel notoriū sit corū crimē qz in eo fuerit deprehēss⁹: augēda erit pena et si op⁹ fuerit vsqz ad perpetuū carcerē. vt in di. c. penl. s. si. si q ante eo. tit. discretio itaqz iudicatis in his dbitā moderatiōē adhibebit artēis p̄dictis. et etiā cōiectura

Aut ad for
maz snie
ferende q
teneat
ad fidem.

¶ Primus.

Contra. hereticã prauitatẽ. Fo. xx.

phs dicit. 2.º. merba. Intellectº nř sic se hř
ad pma entia q̄ sunt manifestissima i natu-
ra sicut oculº vřptilioidis ad solē. 7. Job. ę
forsitā vestigia dei cōprehēdes 7 vsqz ad
pfectū oīpotētē repies. q̄si dicat sī. 7. ę. ę. ę.
Ecce deº magnº vincēs sciam nřaz. 7. ę. co-
rin. ę. ę. ę. pte enī cognoscimº eo maxime
qm̄ ex defectu intellectº nři etiā de rebº sen-
sibilibº q̄ nři cognitioni subiacer plurima
ignoramº q̄nto magis ea q̄ intellectū nřm
infinitū excedūt cōprehendere non valebi-
mº. vñ in his cōsultū ē hūiliari deo: nec de
se q̄qz p̄sumē. hūilitas enī ad sapientiaz
disponit. vt dī. puer. ę. ę. vbi hūilitas: ibi 7
sapientia. valde etiā admirādū est de istis
hereticis q̄ sup̄stitionē iudaicā sequunt q̄
cū i lege mosaica multa credenda pponat
q̄ rōne hūana cōprehēdi nequnt. illi stoto
corde inherēt 7 fidem nřaz abhorrent p-
pterea q̄ credenda aliq̄ p̄dicat q̄ p dei po-
tentiā possā sunt: sicut 7 illa q̄ in lege vete-
ri cōtinent ostendit etiā vřtas fidei nře ex
miraculis in ea factis 7 q̄ adhuc dietim vi-
demº. sicut 7 ego vidi miraculū de sacra-
mento altaris qđ ad oēs infideles cōuin-
cendū sufficeret: cuz enī miracula solū fiāt
virtute diuina iuxta illd̄ ps. Qui facis mi-
rabilia solº 7. deº nō pōt esse testis falsita-
tis. relinq̄tur: q̄ miracula q̄ sūt facta ad cō-
firmationē fidei nře arguūt ipiº infallibilē
veritatē. Itē ex alio cōfirmat qđ est mira-
bilissimū: vt inq̄r Aug. q̄ inf p̄secutorz po-
tentissimoz tiranidez q̄ fidē xpi impedire:
imo extinguere sunt conati. inuberabilis
turba nedū simpliciū s; sapientissimoz ad
fidez xpi p̄ vn̄uersas puincias cōuolauit
i q̄ oēm humanū intellectū excedentia p̄di-
cant: voluptates carnis cohibent: 7 oia q̄
in mūdo sunt cōtēni docent qđ aios mor-
talū assentire maximū est miraculoz 7 ex-
cellentissimū diuine inspirationis opº. vt
cōtempnis visibilibº sola inuisibilia cupiā-
tur. adeo vt cōtemptra etiā corporali vita
p̄ crudelissima tormētoz genera: multi p̄
xpi fidē vitā finierint: qđ nō q̄r qđ diuina

Tractatus.

inspiratione fieri exploratū existit. Si autē
dicat qd sine miraculis fides xpi fuerit re-
cepta hoc oib⁹ signis esset mirabili⁹: si ad
credendū tā ardua: ad opandū tā difficilia
et ad sperandū tā alta. mūd⁹ absq³ mirabili
b⁹ signis mot⁹ fuisset: et pseruati simplici
bus et ignobilib⁹ hoib⁹ qles apli fuerūt q
xpi ecclia plātauerūt: et si arguant in tra-
ritū de lege machometi q falsa ē: et tñ a mul-
tis recepta: dicēdū: qd nō est simile qm xpi
fides hz oēs difficultates de qb⁹ pōgim⁹:
et cū eis a pncipio sumpsit exordū atq³ cū
martyrū acerbitate tanq³ granū frumētū
qd in terra mortuū ē multū fructū attulit.
Lex autē machometi pcessit via cōtraria:
Nā pmissit voluptates carnales ei⁹ secta-
torib⁹: ad qdū dñideriū carnalis pcupiscē-
tia instigar. pcepta etiā tradidit pōictis
pmissis cōformia voluptati carnali hēas
relaxās in qb⁹ pōptū ē etiā carnalib⁹ hoī-
bus obediri. documēta insup vitatis non
attulit nisi qd de facili a quolz mediocrit⁹ sa-
pientē naturali ingenio cognosci pōt. qn
poti⁹ vā qd docuit: multis fabulis et falsissi-
mis doctrinis imiscuit. signa etiā nō adhi-
buit supnaturalr facta qb⁹ solis diuine in-
spirationi testimoniū pueniēs adhiberet
dū opatio visibilis q nō pōt ēē nisi diuina
oñdit doctorē veritatis inuisibilr inspira-
tū. sz dixit se in armoz potētia missum. q si
gna et latronib⁹ et tirānis nō desunt: ei etiā
a pncipio nō crediderūt aliq sapiētes i re-
b⁹ diuinis et hūanis exercitatis: sz hoīes
bestiales i desertis morātes oīs doctrine
diuine et hūane pñsus ignari: p quoz mul-
titudine alios armoz violentia in suā legē
coegit. Nulla etiā diuina oracula pcedēti-
um pphetaz ei testimoniū phibēt: qn po-
ti⁹ qsi oia veteris et noui testamenti docu-
menta: fabulosa narratione deprauat. vt
p3 legē ei⁹ ispiēti. vñ astuto cōsilio libros
veteris et noui testamēti suis seqūib⁹ nō re-
liq legēdos: ne p eos falsitatis argueret.
Abhuc etiā p vltiori pōictoz cōfirma-
tione nō pigebit i mediū afferre qd lactā. i

Primus.

v. sui opis libro deducit sic inqens. Quis
ē tā excors tanq³ cec⁹ q nō videat i marty-
rib⁹ fuisse sapiētiā: sz eoz psecutores mali-
cia et furore excecari stultos ēē arbitrant.
q cū haberēt in sua pte supplicia vitare
cruciari tñ et mori maluerūt. sz possent ipi
ex eo videre nō esse stulticiā in qāta hoīm
millia p orbē totū vna et pari mēre cōsenti-
unt. si enī femine sex⁹ infirmitate labunt: vi-
ri certe sapiūt. si pueri: si adolecētes ipro-
uidi sunt p etatē maturi certe ac senes ba-
bēt stabile iudiciū. si vna ciuitas desipit:
certe vtiqz innumerābiles stulte ēē nō pnt.
si vna pincia vna natio prudentia caret:
ceteras oēs hfc intelligētiā recte necesse ē
cū vō ab ortu solis vsqz ad occasum lex di-
uina suscepta sit: et oīs sex⁹: oīs eras: et gēs
et regio et natio vnīs ac parib⁹ animis deo
seruiant eadē sit vbiqz patiētia idē pcept⁹
mortis intelligere debuerāt aliqd in ea re
ēē rōnis: qd non sine causa vsqz ad mortē
dēfendat: aliqd fundamētū et soliditatis qd
eā religionē nō tñ iniurijs: vegetatione: nō
soluat sed augeat semp et faciat firmiter:
debuerāt pterea existimare cū videāt di-
lacerari hoīes varijs tormētōz generib⁹
et inter fatigatos carnifices inuictā tenere
patiētiā: cōtensum tā multoz pseuerantiā
mōtētū: nō vāiā ēē: neqz ipaz patiētiā si-
ne deo tātos cruciatos posse supare. La-
trones enī robusti corporis viri eiusmodi
laccratiōes pferre nō qunt: exclamāt et ge-
mit⁹ edūt vincunt enī dolore: qz dē cīs in-
spirata paciētia. Nā autē vt de iuris tace-
am pueri et muliercule toruras suas taci-
te vincūt: et expmēt illis gemitū nec ignis
pōt. Ecce sex⁹ infirm⁹ et fragilis eras. dila-
cerari se toto corpore vtiqz patit: nō neces-
sitate qz sz vitare si velint: sz volūtate: qz cō-
fident i deo: hec ille. Iure igit⁹ cludere pos-
sum⁹ vba Almagimē epi in quodā sēmone i
mediū pferētes. Mouerim⁹ (in qd) qz nō si
ne magno discrimine d religionis veritate
disputam⁹: qz tantoz sanguine cōfirmatā
videm⁹. magni periculi res ē si post ppbe

Contra. hereticā prauitatē. fo. xxi.

rarū oracula post aploz testimonia: post
martyrū vulnera: veterē fidē qsi nouellā
discutere psumas et post tā manifestos du-
ces in errore pmanas: et post morientū
sudores occiosa disputandē pcedas.

Questio. xxiij.

Ihesus iosepho qro: An d he-
resi possit qd accusari post mor-
tē dicēdū q sic: vt. xxiij. q. iij.
c. si. et in. c. filij. de here. li. vj. de
quo est bona glo. xxiij. q. iij. in sum hoc tñ
limitat glo. xxiij. q. iij. c. i. pa pietas. nisi illi
dū viverēt ēē bone fatne: p. c. i. p. mis. ij. q. i.
sz intellige eā in casu i quo loquit. i. qñ ille
q accusat esset heretic⁹ vel als inabilis: et sic
etiā loquit rex. i. di. c. i. p. mis. als autē crede-
rē: q hñdi accusatio ē cōtra non infama-
tum ēē post mortē admittēda: et hoc iudi-
cio meo pbat satis apte rex. in di. c. filij. cō-
uincit autē in hoc casu mortu⁹ de crimē: si
postqz erat accusat⁹ seipm occidit. nā tñc
cōscia criminis se videt occidisse: pro quo
ē glo. no. i. l. si. de iur. fil. li. i. et ibi tenet
Bar. Istud tñ limita nisi heres vellet ino-
centiā purgare defuncti vel id qd p inocē-
tia reputat vt ē qz iurga defensio: vt puta
pscriptio vel qd fecit ad suā defensionē et si
milia. Nā qz hz iustā defensionē innocenti
par ē: nā ei⁹ factū pōt defendi: qzuis oīno
excusari nō possit. ff. ad. l. i. inf. repe. l. iulius.
§. si. ita et Bal. in. l. ij. c. q. testa. sa. po. sz
in crimē heresis difficillime inocētia pos-
set pbari: cū in aio pñstet heresis: nisi esset
casus vbi ex aliquo particulari facto vl di-
cto illa concluderet: et adhuc eo casu si illi
iuita d hoc crimē fuissent isamati vl suspe-
cti: pōicta excusatio non admitteret. vt in
c. filij. de here. li. vj. qd tñ intellige iurga ea
q inferi⁹ dicā in eodez membro pscriptio
et in hoc crimine viuente heretico nō pce-
dit: sz eo mortuo admittit sola qd agena-
ria ad tuendū heredes suos quo ad bona
que habuerunt ab hereticis. dūmodo illi
dum viuerent catholici putarentur: als se-
cus. totū hoc pbat rex. no. i. c. ij. de pcri:

li. vi. p. que rex. declarat. l. apostataz. c.
de apost. Formam autē pñunciandi hoc
casu et simili⁹ cōtra mortuū vide p glo.
no. in. §. per cōtrariū. insti. de heredi. que
ab intē. dese. Considera tñ q ista accusatio
admittit ad finē occupandi bona illi⁹ que
in vita cōstat hereticū fuisse. nō autē vt ali-
qua pena alia puniat: vt voluit glo. in di.
sum. et ne mirandū de hoc: cū etiā si cōtra
viuentē esset accusatio instituta. si tñ ante-
qz pena sibi inferret mortu⁹ existeret non
esset in ei⁹ corp⁹ aliq iusticie executio post
mortē fiēda: p rex. no. in. l. defuncto. ff. de
publi. iudi. ex quo manifeste cōuincunt er-
rare assessores seu iudices maleficioz q in
defunctos faciunt executionē pene capita-
lis: et hoc et Aug. in di. l. defuncto. et faciūt
ad idē no. per L. y. in. l. ij. c. q. testa. sa. po.
caueat igit⁹ ab hoc: als tempore. iudicat⁹
cōueniri possit: tanqz inferentes iniuriam
cadaveri. in. l. i. §. quoties. ff. de iur. di-
cit tñ Jo. de imo. in di. l. defuncto. q qñqz
de facto seruat cōtrariū: pferri in gra-
uib⁹ delictis: et vbi esset talis cōsuetudo tol-
leranda esset in odiū et detestationē eoz: et
propter facti memoriā. ar. eius qd habet
ex. q. i. c. mulier: vbi etiā aial irratōale pu-
m ppter facti memoriā: et ar. ei⁹ qd habe-
tur in. c. cū ad monasterium. de stat. regu.
vbi monachus q in morte non resignauit
pecuniā quaz tenebat tanqz ppiā sine cō-
sensu abbatis: iubet sepeliri extra cimiteri-
um: cū pecunia in sterqinio: in signū pōi-
tionis. Pena tñ excōicatiōis astringi pōt
hereticos post mortē. xxiij. q. iij. sane. et p
glo. ea. cā. et q. i. sum. et idē et glo. in. c. si qz
eps. eo. ti. et talis excōicatiō nō ideo fert:
vt ille ampli⁹ liget: qz iam eternā ē dana-
tus. sed in criminis detestationē: vt ceteri
hoc iudiciū terribile ecclie audietes: filia
cōmittere cōtremiscāt sū archi. i. di. sum.
hodie tñ nō esset necesse in eos ferri sniam:
cū a iure sint excōicati. de here. excōicam⁹
lo. j. nō tñ tollit ppter ea qn possent etiam
ab hoīe excōicari: iurga no. p glo. et docto-
o. ij.



Tractatus.

Primus.

in. c. ita quod si d. indei. Infert etiam ipis
alia pena post mortem: qm coꝝ corpora nō
debent hñe ecclesiasticā sepulturā imo qñ/
qz eos psumpserint ecclesiasticē tradere se/
pulture: ipso facto iniam excoꝛcationis in/
currat vsqz ad satisfactionē cōdignā a q̄
absolui nō dñr: nisi pprijs manib⁹ publi/
ce exhumulēt. 7 pñciat hñmōi corpora dam/
natoꝝ 7 vltra hoc loc⁹ ille ppetua dꝝ care/
re sepultura: vt in. c. qñm qz. in pñ. de he/
re. li. vj. 7 pondera illū ter. q̄ requit: qz suis/
manibus exhumulēt. 7 sic nō satis eēt si p/
aliū facerēt. vt dicit ibi glo. requit etiā ter.
qz exhumulēt publice. Qñsidera tñ q̄ ista/
accusatio post mortē hñ locū tñ in hereti/
cis: nō autē i credētib⁹ fautorib⁹ 7 recepta/
torib⁹ eoꝝ q̄ nō sunt heretici: qz morte eo/
rū hñmōi crimina exingunt. vt pbat ter. i.
c. accu. s. pōzo. eo. ti. li. vj. 7 hui⁹ rō ē: qz
istoz bona non sunt ipso iure pñscata. vt i
eo. c. s. si vō. 7 hanc cōclusionē tenēt Ar.
Jo. mo. 7 Jo. an. in dicto. s. si vō. q̄ ad ca/
rentiā tñ sepulture eo iure quo heretici eē/
sent: vt in dicto. c. qñm qz i pñ. Sz iugra p/
dicta q̄ro eo casu quo pcedit cōtra mortu/
um: an si aliqz voluerit eum defendere ad/
mittat glo. tangit qñdē. xxij. q. ij. c. dāna/
tionis: 7 tꝝ qz sic. ff. d. pēu. seruū quoqz. s.
publice. 7 maxime cū in casu criminati p i/
uicto qz possit appellare. ff. de appel. non
tñ. s. opponit glo. qñm admittet cū nō pos/
sit cauere de rato: ad qd rñdet qz satis vñ
habere ratū: ex quo nō opponit obicē cō/
trarie volūtatis. d. cōse. di. iij. qñs s. ego
limitarē hoc eo casu quo illi i vira nō erāt
diffamati de heresi vel suspecti: nā tñc nō
essent aliqui: etiā filij vel heredes ad eorū
defensionē admittēdi: p quo iudicio meo
est ter. apr. in di. c. filij. Sz illo casu aduer/
tendū ē qz etiā si nō admittant defensores
ad excusandū delictū: vel ad opponēdū se
cōtra pbariones 7 cōtrariū pbandū. ad/
mittēdi tñ sunt ad pbandū corruptionem
vel falsitātē illi⁹ pbarionis: ita qz pcludat
illā nō eē legitimā pbarionē: qz solūm a

iure excludunt ad pbandū contrariū dire/
ctū ei⁹ qd pbatū fuerat: sec⁹ autē p hñc mo/
dū indirectū. sic determinat Jo. an. in no/
uel. in di. c. filij. quē sequit ibi Domi. 7 p
hoc hñs nō. intellectū ad oia iura q̄ volūt
stare alicui pbarioni 7 nō admittit cōtra/
riā pbarionē. debēt enī intelligi mō p̄dicto
facit in simili qd no. glo. 7 Bar. in. l. iuris/
gentiū. s. qd fere. ff. de pact. Limitarē eti/
am 7 secūdo illū ter. vt intelligat tñ in filiis/
vel heredib⁹ mortui heretici q̄ sunt admit/
tēdi illo casu sec⁹ autē in alijs extraneis ar.
guendo ex illo ter. p locū a speciali: sicut 7
multa alia specialia ppter deestationē tā/
ti criminis reperiunt statuta. ad qd etiam
seruit rō glo. posite: q̄ dicit qz alioꝝ nō in/
terest se opponere huic defensionē: 7 dñen/
sio q̄ admittit ex fauore publico p quēcun/
qz p̄stata: vt in dicto. s. publice excludit
ppter eundē fauorē publicū: cui⁹ maxime
interest tan nephādū crimē in dilate puni/
ri: 7 inde est qz etiā si in alijs criminib⁹ ne/
dū p̄denato: s. etiā tertio pmittat i fauorē
cōdenari appellare: vt. l. non tñ. ff. de ap.
in hoc tñ crimine etiā ipi cōdenato appel/
lationis remedium interdicit vt late supi⁹
digim⁹: 7 hoc ppter criminis euozmitatē
Sz q̄ro cui pene subijciēt iste q̄ mortuū ac/
cusant si succūbat in accusatione glo. i. di.
c. sane dicit: qz ei cui supponeret accusat⁹
si vineret 7 ei cui mō supponit: nec mirum
cū grau⁹ sit peccare in mortuū qz in viuū
vt. l. de sepul. vi. l. q̄ sepulchralis ego
dubito an illud sit verū cū accusator succū/
bens puniat similitudine supplicij. l. de
accu. l. si. imo ab hac pena i multis casib⁹
excusat: de qbus p glo. no. in. l. ar. ble. s. ca/
lūniator. ff. de hi. quo. in fa.



Quēstio. xxiij.
Icclimotertio q̄ro de pena fi/
lij hereticoꝝ intelligenda. Ad
qd est dicēdū qz puniunt i suc/
cessiōe paterna. Nā in bonis
paternis minime succedūt: immo illa fisco
applicant. Si enī in crimine lese maiesta/
tis hoc est institutū: a fortiori i crimine he/
reticis locū sibi dꝝ vendicare: cū longe ma/
gis sit eternā qz tēporalē ledere maiestātē
sic dicit ter. de here. c. vergētis. Pununt
et alia pena: qz filij hereticoꝝ 7 receptato/
rū 7 fautorū vsqz ad secūdam generationē
ad nullū ecclesiasticū bñficiū seu officiū pu/
blicū admitti dñr: 7 si sec⁹ actū fuerit est il/
lud irritū 7 inane. vt. c. qñm qz. s. heretici.
eo. ti. li. vj. qd intellige de. 2. gradu descē/
dētū per lineā masculinā. In descēdētib⁹
autē per lineā femininā ad primū gradū
dñr: qz exēdit: vt in. c. statutu lo. ij. eo. ti.
7 li. Item illud intellige de illis quoz pge/
nitores iugra p̄dictā distinctionē fuerūt
heretici vel decesserunt heretici non autē il/
loꝝ quos emendatos esse cōstiterit: 7 rein/
corporatos ecclesie vnitati: 7 p culpa hñmōi
ad mandatū ecclesie penitentiam recepisse:
quā ipi vel iam p̄fecerunt vel humiliter p/
sequunt vel sunt parati ad recipiendū ean/
dē. vt in di. c. statutu. s. si. Sz iugra p̄dicta
cta dubitat: nunq̄d filij heretici ipso facto
perdat bñficiū ecclesiasticū qd hñ glo. i. c.
satis puer sum. ly. di. concludit qz nō 7 sic
trāsīt Panoz. in di. c. vergētis. remittēs
ad glo. in di. c. quicūqz s. aduerre qz glo.
in di. c. satis puer sum nō loquit in crimi/
ne heretis: s. in crimine lese maiestatis. 7
glo. i. dicto. c. quicūqz. ad quā remittit nil
dicit de hac materia. Jo. an. in nouel. 7 do/
mi. in. c. vt cōmissi. s. pñandi. eo. ti. 7 li. tꝝ
qz tales ipso iure sint pñati bñficijs. nec
est fñda distinctio: fuerit talia bñficia col/
lata filiis vel nepotib⁹ ante delictū patēri
vñ post. s. simpliciter ē dicēdū qd p̄digim⁹
pro quo facit ter. in dicto. s. pñandi. q̄ sim/
pliciter loquit. 7 ter. i. c. felicitis. s. qd si qz
de pe. li. vj. Nec obstat si dicat qd ille. s.
loquit in alio casu: qz fm eos illud ē longe
min⁹ delictū qz istud. ad qd etiā facit di. c.
statutu s. salua meliori deliberatione: ego
credere eē fiendā illā distinctione: qz aut
bñficia fuerunt collata ante delictū pa/
tēri 7 filij non sunt illis ipso iure pñati:

Contra.

Hereticā prauī. So. xxiij.

ant fuerūt postea collata 7 sunt pñati 7 p
hac distinctione facit ter. in di. c. quicūqz
s. here. iñcto. di. c. statutu. vbi inabilitant
ad bñficia obtinenda filij hereticoꝝ 7 c.
7 sic iura p̄dicta loquunt tñ de obtinēdis
post heresim parentū non tñ ante nec ob/
ter. in di. c. felicitis. s. qd si qz. qz loquit in
alio crimine qz heresim: nec ē fiendā exten/
sio cū sit ius penale. p iuria vulgaria. 7 si il/
lud cōtrariū oēs pene cōtēte in di. c. felicitis
haberēt locū cōtra hereticos: per funda/
menta istoz de quo supra qd ē absurdū: p/
sertim qz interdū p minori delicto impo/
nunt maiores pene. 7 sic rō argumētatio/
nis eoꝝ nō pcedit: pro quo ē ter. in. c. ad/
monere. xxij. q. ij. vbi maior pena impo/
nit occidēti vxorē: qz occidēti maritū. cū tñ
cōstet lōge graui⁹ delictū eē maritū occide/
re qz vxorē. Nec stat rñdere ad di. c. vt cō/
missi. s. pñandi. qd satis vñ vrgere: 7 dicas
qd ille ter. ē intelligēd⁹ fm iura p̄dicta nō
enī iducit nouū ius quo ad hñc pñationē.
Nā ille ter. pñcipalr emanauit ad declarā/
dū: in qb⁹ inq̄sitores sine diocesano possz
pcedere. Dñ qd de pñatione bñficioꝝ dñ
enunciatiue narrat: 7 p̄ se qñs dispositio/
nē nō facit: iugra ter. in. c. si papa. de pñal.
li. vj. 7 vbi velles qd dispositionē inducēt
dꝝ intelligi de bñficijs: postqz parentes
heretis incurrūt filiis collatis p ea q̄ supi⁹
digim⁹: vt iuribus cōcordent. Qñterius
querō: An pena q̄ imponitur filiis hereti/
coꝝ extendat etiam ad bastardos glo. in
di. c. statutu. tangit hanc. q. 7 arguit pro
7 contra. Et finaliter tenet qz extendatur
ad eos: ne pl⁹ habeat luxuria qz castitas.
7 idē tꝝ ibi archi. 7 sequit Jo. an. in nouel.
q̄ dicit se sic cōsuluisse cū quibusdā doctori/
bus: cū illegitim⁹ sit d sanguine respectu
generis: 7 in ipso etiā timeat crimē pater/
nū. l. ad. l. iul. ma. q̄sqz. Itē si puniunt
filij legitimū a fortiori bastardi: q̄ sūt odi/
biles legi. ar. d. pñbē. cū q. l. vj. cum suis cō/
cor. Itē qz iura generalr loquunt: bene fa/
cit ad hoc. ff. de in ius vocan. l. si verumta

Jo. qñm casu hñmōi
quis nō admittit
ad pbandū contrariū
pbarionis ab alio facto
admittit ad pbandū
falsitātē illi⁹ pbarionis
deposuisse.

men fm doctrinā Ex. in di. l. q̄squis illud
esset intelligendū de bastardo q̄ patrē cer-
tum posset noiare. secus aut̄ esset in vulgo
questis natis ex incerto coitu: q̄ certū pa-
trē demonstrare nequunt: q̄ tūc cessat in eis
rō. cū non cōstet illū esse patrē eorū. 7 loq̄
sequit Jo. an. i di. c. statutu. Subdit tñ ibi
domi. q̄ vbi cōis vsus alicuius ciuitatis
vel loci reputaret illos de domo fm q̄ di-
cit seruari florentie 7 perusij: vbi deseruit
arma illi⁹ agnitionis de qua esse putant.
tunc ad eos bñdī pene extendere: 7 di-
cit fuisse hoc de mēte Bar. m. l. pronuncia-
tio. ff. de ver. signi. 7 in l. filiū. ff. de hi q̄ sūt
sui vel alie iur. Confirmo etiā ampli⁹ hāc
patrē. nā i casu odi rōnabilis: simplex ap-
pellatio filij cōprehendit etiam naturales
vt in l. libertinū. p̄nta rubri. L. de inter-
dict. ma. inter. pu. 7 tu. hoc aut̄ odi rōna-
bile ē: nā cum in crimine lese ma. filij dicantur
digni paterno supplicio. vt i di. l. q̄squis
S. filij vō. a fortiori in crimine heresis per-
di. c. vergentis. ad idē facit qd̄ no. Bar. i
l. ij. ff. de accu. 7 in l. tutelae. ff. de. c. dñm
7 in l. si. L. de ver. signi. vbi t̄z: q̄ si ius si-
ue dispositio loquit per verba naturalia:
vtpote filij vel nepotes cōprehendunt etiā
naturales 7 bastardi. q̄ fm naturā sic tra-
hant naturā a patrib⁹ sicut legitimi. sic ē
aut̄ in proposito: qm̄ iura superi⁹ inducta
loquunt de filiis hereticorū per verba na-
turalia. s. filij 7 nepotes 7c. 7 p̄sumunt imi-
tatores delicti paterni sicut 7 naturales:
imo multo fortius cū ex talibus complexi-
bus se penumero degeneres viri 7 scelera-
ti nasci consueverunt. vt dicit tex. lvi. di. si
gens angloz. Sed q̄ro: an pene predictae
se extendant etiā ad filios q̄ nati sunt ante
q̄z eorū patres heresim incurrisent. Calde
mouet hāc. q. in cōsilijs suis in ti. de here.
cōsi. iij. 7 arguit p̄ 7 cōtra. finali tñ cōclu-
dit qd̄ nō se extendat ad eos per. l. emanci-
patū. ff. de sena. cū materia sua. Itē facit qz
filij ante natus ex supueniente dignitate in
p̄sona patris nō cōsequit p̄uilegiū vel ho-

norē. vt. l. senator. L. de digni. li. xij. 7 l. si
lij. S. senatores. ff. ad muni. 7 p̄ cōsequens
si nō honorem: ergo nec penā vel onus vt
l. ex qua p̄sona. ff. de reg. iur. ad idē. l. i. S. si
ff. de bo. po. con. ra. 7 l. si necesse. S. si de-
portat⁹. ff. de bo. liber. p̄ q̄ iura filij tā nati
p̄pter superuenientem casuz in personaz
patris nō repellunt a successione: 7 p̄ hoc
etiā inducit. l. dñm marco. L. de q̄st. 7 di-
cit eē casum expressum in l. ij. L. de liberz
7 eo. libe. Ad cui⁹ cōfirmacionē pōt indu-
ci qd̄ in simili no. Ex. in di. l. q̄squis. circa
filios illi⁹ q̄ cōmisit crimē lese maiestatis.
S. in cōtrariū facit qd̄ no. ibi. Sali. q̄ t̄z illā
penā etiā h̄re locū in antea natis: cū nō mi-
nus i eis hereditarij criminis exēpla sint
metuēda. 7 qz iura gñalr loquunt: nec ob-
iura in cōtrariū inducta fm cū: p̄pter gra-
uitatē enī criminis lese maiestatis cōtrari-
uz in eo statuit⁹ p̄ easdē rōnes idē ego di-
cerē in crimine heresis cū sit lōge mai⁹: vt
in di. c. vergentis. ad hoc etiam facit text⁹
apertus in dicto. c. statutu. S. finali. de
hereticis. ibi cum dicit: vel tales etiam de-
cessisse probantur: ex quo innuitur suffice-
re quod patres eorū in morte fuissent he-
retici. nec potest dari conueniens solutio
ad illum textum: ad idē facit di. c. filij: eo-
dem titulo: quod loquit de illis qui offen-
derunt signa heresis euz decumberent in
lecto propter infirmitatem de qua decesser-
unt: 7 contraria tolluntur per ea que di-
ximus: q̄ sit in hoc crimine speciale: p̄pter
eius grauitatē. S. an inq̄sitores heretice
p̄auitatis poterūt facere statuta: vtpote
augēdo penā cōtra hereticos: vel als cir-
ca hoc crimē disponendū 7 dicendum est
fm Lapuz: in capitulo. ij. S. statuto. de cō-
si. li. vj. q̄ non. quia sunt delegati: vt. c. p̄
hoc. 7 c. ne aliq̄. de here. li. vj. ex quo infer-
tur qd̄ etiā delegat⁹ ad vniuersitatē causa-
rum nō potest facere statuta: quia iure nō
reperitur sibi concessum. Isti enim sunt d̄
legati ad vniuersitatem causarum. vt not.
glosa. in dicto. c. per hoc. 7 conclusionem

istaz sequit etiam Domi. in di. S. statuto.
Questio. xxij.



Icelmo quarto q̄ro. An si ali-
qui heretici sunt in vna ciuita-
te: possit tota ciuitas exuri sine
als destrui 7 glo. in. c. si audie-
ris. xxij. q. v. arguit q̄ sic. p̄ illū tex. 7 vidē-
tur ibi velle Jo. 7 Laurē. qd̄ q̄libet possit
hoc facere: s. in cōtrariū inducit ea. q. si nō
h. verū. his igit. 7 q. iij. vñ. nō ergo. 7 q.
vlti. q̄cūqz. 7 qd̄ no. xxij. q. ij. inter hec. i
p̄ma glosa archi. l. c. p̄sidentes. de here. li. vj.
dicit qd̄ ecclesia p̄cedit gñalē auctoritatē ex-
terminandi hereticos. xxij. q. v. si vos. 7 c.
si audieris. q̄ non tñ dirigit p̄ncipib⁹. 7
facit ea causa. q. viij. legi. 7 de heret. excoi-
cam⁹. S. catholici. vbi etiam ad eos ex-
terminandos. cōcedit cruce signatis indulgē-
tia vltra maria. tñ occasio 7 spoliatio ra-
liū tūc ē qd̄ fiat ex edicto p̄ncipis vñ eccle-
sie. c. cū fm leges. eo. ti. li. vj. ne ex cupid-
tate vel vltione poti⁹ q̄z ex iniusticia vel obe-
diētia pugnare videat. xxij. q. j. qd̄ culpā
7 q. ij. c. j. 7 q. iij. sex ofice: qd̄ etiam tenuit.
Reg. in sum. eo. ti. v. S. nunq̄. 7 Boss.
in sum. eo. ti. S. s. nunq̄ catholici. 7 hosti-
i sum. eo. ti. S. q̄litr emittent. ver. s. nunq̄
catholici. Joē sequit Jo. an. in nouel. i di.
c. p̄sidentes: 7 domi. q̄ subijgit oportere
necessario p̄cedere iudicis declarationez
sup crimine heresis ad hoc vt ista executio
fieret. p̄ di. c. cū fm leges: s. ista vident̄ uni-
bi cū suppositione nimis crude 7 indige-
re dicta 7 in tāta q̄one: vbi de tātoz p̄cto
agit: 7 p̄sertim vbi inocētes p̄ nocētib⁹ pu-
niri graui⁹ 7 p̄fundi⁹ scribēdū 7 calami-
magis tēperand⁹ fuisset: q̄ propter ego di-
cerē qd̄ etiā si aliq̄ de ciuitate sint heretici
dñmō ciuitas ip̄a heresim nō incurreret.
adco qd̄ delictū istd̄ vniuersitati ciuitatis
ascribi possit: nō p̄pterea ciuitas possit ex-
uri: aut als destrui. nullo enī iure hoc repi-
tur cautū. imo iura clamāt i cōtrariū. s. qd̄
p̄cta suos dñt tenere auctores. L. de pen-
sancim⁹. d̄ his q̄ si. ama. p̄te. c. q̄siunt. ad iu-

ra q̄ in cōtrariū inducunt stat iussio ad. c. si
audieris. p̄ qd̄ glo. p̄fata se fundat: dici pōt
multiplicit. Primo q̄ illud erat p̄ceptū le-
gis veteris 7 iudiciale: vt p̄z clare. Nā h̄e-
tur originalr. Deute. xij. 7 talia i lege no-
ua cessant: nisi d̄ nouo fuisset instituta. nec
legit̄ nona institutio. Nā Lipan⁹ cui ille-
bit ille rex. i decretis nō habuit facultatez
iura gñalia cōcedi. cū non fuerit Ro. pō.
eo imagine vbi de cōcedo 7 morte iserēdis
disposit. vt p̄z i illo rex. q̄ pene ab ecclesia nō
iponunt ne clerici. vñ mo. sniaz sanguinis. 7
eo. ti. eos. li. vj. 7 de exco. p̄ela. ex lris. vel
aliter dicas qd̄ ille rex. nō loquit̄ d̄ hereti-
cis s. de p̄dolatris: 7 ista crimina sūt diuer-
sa vt ex supiorib⁹ p̄z. Alii etiā pōt dici qd̄
loquit̄ q̄ndo oēs de ciuitate iserēt illo cri-
mine. 7 si nō oēs: illd̄ tñ tpe illo licet sicbat
stare p̄cepto dei qd̄ dñs ē vite 7 mortis. pro
quo bon⁹ rex. i di. c. si nō h. 7 in. c. gaude-
m⁹. d̄ diuoz. vbi d̄ homicidio. Sāp̄son fit
mērio. Ad aliavero iura q̄ducit Archi. vi
delz c. legi. rñdet qd̄ auctoritate dei illa sa-
cta fuerūt q̄ iteri⁹ auctoritatē occidēdi ispi-
rabat. vt in dicto. c. non licet. ad. c. si vos.
dicendum est quod loquitur. quando au-
toritate iudicis illa sunt. vt patet in fine
eiusdē tex. vbi dicit diligētissimi rectores.
7 c. ad. c. excoicam⁹. S. catholici dicas qd̄
intelligit q̄ i casu licito bellū p̄tra eos mo-
ueret. 7 accedēre auctoritate supioris qui
hāc p̄cedere posset. als aut̄ seq̄ret absur-
dū qd̄ pro actu illicito 7 reprobato papa
cōcederet indulgētiās. q̄ tñ p̄ ope charita-
tis sunt indulgēde. iuxta not. p̄ doct. c. qd̄
aut̄. de peni. 7 remis. p̄ quo ē text⁹ codē ti.
cū ex eo. 7 sanct⁹ Thomas. iij. sen. di. xx.
Stabit ergo i hoc p̄cto qd̄ si ciuitas laba-
tur in heresim. tūc demū possit exuri 7 de-
strui. 7 nō alit. Itāc sententiā firmat Bar.
in lege. aut facta. S. nō nunq̄z. ff. de peni. i
crimine heresis. 7 in crimine lese maiesta-
tis. 7 alias vbiq̄z filius punitur pro-
pter delictum patris 7 sic fuit factum de
Carthagine. q̄ propter rebellionē passa ē



Tractatus.

Primus.

aratro: vt. ff. q. mo. usufructu. amir. l. si usu
fructus. Dicit etiam se vidisse sententiam diffi-
nitivam. Imperatoris Henrici: quam dedit
contra civitates Brigie: que fuit sibi rebel-
les. In qua dicebat illam civitatem esse sub-
iunctam aratro: quam penam postea eximia re-
lagavit: q. snia diffinitiva est leg. vt. l. ij. ff.
de legi. 2. in l. ff. l. eodem. 2. de re iudi. c. i.
causis. 2. ita fecit papa Bonifacius: q. ppf
delicta quorundam templariorum totum ordinem
eorum destruxit: q. erant heretici. Hanc autem
sententiam nullus inferior a principe ferre poterit:
nec sine principis auctoritate hoc fieri potest:
fm q. late. psequit Bar. in extra. qm. 2.
idem sentit vno verbo Sali. l. i. j. l. d. seduti
in si. S. q. dicem? civitates committere he-
reticos. vltimo pmissio puniatis: q. si oēs
essent heretici vel maior pars: vt in l. qd. ma-
ior. ff. ad muni. 2. hoc 2. Bar. in dicta ex-
tra. qm. in simili materia. 2. requirit qd
conueniat vt vniuersitas. ad hoc faciendum
vixit cōcilio: aliter dicerent singu-
li facere: 2. non vniuersitas. iuxta. not. per
glo. l. si ex dolo. s. j. ff. de dolo. 2. l. aliud
s. refert. ff. de re. iu. neq. p hoc credas q
pena corporali puniant innocentes p no-
centibus: qd manifeste p. p. ea q. Bar. no. i.
di. s. nonnunq. 2. Sali. in di. l. j. l. d. seduti
no. S. iuxta pōicta q. an punita vniuersi-
tate de heresi mō pmissio censent singu-
lares puniti ad hoc vt ampli? puniri neq.
ant. Ad hoc rñdeo qd singlares nō eo mi-
nus puniti poterūt si culpabiles in hoc d-
licto reperiant. q. qd d. vniuersitas nō d-
bent singuli: 2. eōtra. ff. qd cuiusq. vni. l.
fieri. l. j. ff. de reg. iu. aliud. s. refert. facit:
ff. qd vi aut clā. l. semp. s. si in sepulchro.
Ad hanc decisionem faciunt no. p. Jo. mo.
2. Jo. an. i. c. felicitis. de pen. li. vj. i. ff. 2. per
Bar. in di. l. aut facta. s. nonnunq.

Questio. xrv.



Questio. xrv. superest nōnul-
lis hereticorum predictorum obie-
ctionibus 2. calumniis rñdere. Di-
cunt enim nemine ad xpi veritatem

esse cogendum. verbo esse agendum. disputa-
tione pugnandum. rōne vincendum. ne fictos
catholicos ecclesia habeat. 2. huiusmodi
fatef Aug. se fuisse cū cecitate infidelitatis
pmitus tenebat. postmodum vero cū facies
sua ad veritatis lucem cōuerteret: cognouit
necdū vbi 2. auctoritatibus hanc cōfutari 2.
cōfundi sententiam: quinimo 2. exēplis. Nam
2. civitas sua cū pmo tota esset in pres do-
nat: ad vnitatem tandē catholica legū im-
perialiū timore cōuersa est. quā tpe suo vi-
dit ita pncipem p̄fata deestari: vt in ea nū-
q. fuisse crederet. Itē 2. alie mltie civitates
huius nominis cōmemorabant. vt in ipis
rebus agnosceret: etiā in hac causa recte i-
telligi posse qd scriptū est. Da sapienti oc-
casionem 2. sapientior erit. Itē cille i. epla
ad Vincentiū donatistā. 2. habet trāsum-
ptum. xxiij. q. vj. vides vt opinor. q. lter at
2. sacre scripture testimonio hoc idē p̄bet
cōsidera patrē familias suis suis p̄cepisse
cū ad inuitādū ad nuptias in vias 2. sepes
oēs destinasset. quocūq. inueneritis inq.
bonos 2. malos cōpellite intrare. Legim?
quoq. pmo Saul: postea Paulū ad vi-
tate cognoscendā 2. tenendā magna violētia
xpi cogētis eē cōpulsū: qn pon? qd mi-
rū ē ille q. pena corporis ad euāgelii coact?
itauit pl? illis oib? q. vbo rñ vocati sunt
i euāgelio laborauit 2. quē maior timor cō-
pulsit ad charitatē: ei? pfecto charitas so-
ras mittit timorē 2. circa idē aduersarij
pōicti obijciūt deū dedisse liberū arbitriū
2. id nō debere hominem cogi ad bonū: qd 2.
donat? Augu. obijciebat scui 2. ipse rñdet.
Attende 2. cōsidera q. non ideo voluntas
bona misericorditer impendit vt mala vo-
luntas hoīs diligat. Nam q. nesciat nec dā-
nari hominē nisi merito male volūtatis:
nec liberari nisi bonā habuerit volūtate.
nō tñ id q. diligūt male sue volūtati ipune
crudeliter pmittēdi sunt. sed vbi p̄as dat 2. a
malo phibēdi 2. ad bonū cogēdi sūt. Nam
si voluntas mala semp? sue pmittēda eēt libe-
tari. qre Israelite recusantes 2. murmurā

Contra.

hereticā prauā. Fo. xxiij.

tes tā duris flagellis a malo phibebant? 2.
ad terrā pmissiois cōpellebant. vbi 2. sub
iūgit multa alia noui 2. veteris testamenti
evidentia testimonia habent trāsumptiue
xxij. q. iij. displicet. hoc ē p̄horū scola ap-
tissime docet: q. eni nec natura ad virtutes
inclinant: nec in ignuos hñt aios: vt vbo
rū doctrina duci queat. qd p̄cipue his p̄ti-
git q. assuetudine lōga malū habitū iduerūt
necesse ē q. beluas q. d. sub iugo ponere
2. legū austeritate coercēdos fore: vt p̄hs
docet. x. etbi. p̄ hūc modū coacti recta ope-
rātes vtutū actib? assuefaciēdo: tādē i bo-
nos viros euadūt. vt ipse dicit. 2. etbi. Ex
eo eni q. multoties agit fm rōne: impmis
forma rōnis i vi appetitiua: q. qdē impsio
nil aliud ē q. virt? moralis. vt Tho. ibidē
dicit. ad pōicta ē facit ter. xxiij. q. vj. s. fi.
Nobis instāt aplos i sui fauorē iducētes:
quos nō legim? violētia aliquos ad fides
cōpulsisse. nec a regib? terre ad hec auxilia
permississe q. talia dicūt. vt inq. Aug. ad bo-
nificiū comitē. nō p̄siderāt aliud tūc fuisse
2. oia suis quēre tēporib? q. n. tūc i xpm
crediderat ipator? q. p pietate p̄tra pie-
tate leges ferēdo fuit: tūc eni adhuc illō
p̄phetiā implebat. Quare fremuerūt gētes
2. ppli meditati sūt i ania. Aliterūt reges
terre: 2. pncipes quenerūt i vñū aduersus
dñm 2. aduersus xpm ei? nōdū eni agebat
qd paulo post i codē psalmo dñ. Et nūc re-
ges itelligite: crudimini q. indicatis terrā.
Seruite dño in timore: 2. exultate ei cū tre-
more. xxiij. q. iij. si ecclesia possit ē alr eoz
obieccio p̄futari. alr eni cū his q. nunq. si
dei sacramētū suscepūt ē agēdū. q. nō vi-
s. p̄prij arbitrij. volūtate suadēdi sunt: vt
ad fidē querrant. vt. c. q. sinecra: 2. c. de iu-
deis. xlv. dñ. 2. alr cū eis q. semel sacramētū
baptismi adepti sūt. q. ē si metu ad xpiani-
tate coacti fuissent a pncipio sicut factū est
tēporib? religiosissimi pncipis. Si sebuti
q. iā p̄stat eos sacramētis diuinis associa-
tos: 2. baptismi sacramētū suscepisse 2. cri-
smate vinctos eē: 2. corporis dñi cōtinisse pi-

cipes: opz vt fides quā ē vi vel necessitate
susceperūt: tenere cogantur: ne nomē dñi
blasphemēt. 2. fides quā suscepūt vilis 2.
cōtēptibilis hēat: vt i di. c. d. indeis. qd rñ
dixim? d. cōuersis p vim: d. distinguuntur.
ter. i. c. maiores. s. i. q. rñ de bapti. Post
hec aut obijciūt q. pncipes res eoz cōcu-
piscūt. 2. vt auferāt i eos seuit. S. i. p̄f
fimi iudaica supstitiōe obsecari sup quoz
oculos: vt ait aplos: vsq. hodie velamēt il-
lud moysi appositū manet: vt oculos hñet
nō videāt. nō attēdūt q. sūt p̄traria vitari
q. loquunt. Si eni pncipes p̄fati eoz velēt
bona: nequaq. mias pollicētes eos iura-
rēt ad penitētiā. S. q. eoz salutē ex vice-
rib? sūt: ē qd fisco suo cōpetebat: dñi rñ
conuertant liberalissime ipis relaxāt. nec
erubescūt heretici sua dicef: q. i hmoi erro-
rē lapsi nil i suo dño retinēt. vt i. c. quo ius.
vii. di. 2. c. qd aut. xxiij. q. vij. Clamāt in-
sup dicētes senā crudelitātē i eos exerceri
Sed his rñdet p illud Hiero. sup Esaiā.
Non ē crudelis q. crudelis iugular: s. cru-
delis patētib? eē vñ. Nam latro suspēsus pa-
tibus: crudelē indicē putat. xxiij. q. v. Non
est crudelis. De? eni q. miferator 2. miferi-
coris ē patēs 2. multū mifericors. nō ideo
crudelis 2. rigid? 2. crudē? reputat: q. dilu-
uio gen? hūanū deleuit: 2. sup Sodomā 2.
gomorā ignē 2. sulphur pluit. Egypcios
submersit i fluctib?. Israelitaz cadauera
p̄strauit i heremo. Dicit postremo: q. re-
uerfi ad p̄nias non recipiunt cū ecclesia pia-
mater gremiū nō claudat redeūt. Quib?
rñdet p id qd scripsim? supra. q. xx. vbi la-
tissime p̄tractauim? quō 2. quali fuerfi ab
heresi admittēdi sunt. Friuolis igit ipozū
pessimoz hoīm sp̄etis q. rñ iuris cēsurā i
eos ē exercēda. Alr eni rex fuit deo q. rex
ē. alr q. hō ē. Q. hō ē: fuit viuēdo fidelis:
q. rex ē: fuit leges p̄dēdo: iusta p̄cipiētes
2. cōtraria phibētes: ac vigore iuris i se-
leratos exercēdo. Et cū his breuit finē fa-
cio. Ad laudē 2. glā Jesu xpi dñi nri: q. cū
p̄fē 2. sp̄sctō vinit 2. regnat in sēcula seculoz.
Amen. Laus deo.



Tractatus.

Incipit tractus de irregularitate. Eius p. Gundisalvi de Di. lladiego. Sacri palatii ap. auditorum.

Quoniam irregularitatis materia clericis alijsq. ecclesiasticis viris summe existit necessaria, mada to superi. vrgere quorundam etiam amicor. precib. flagitantib. dignu censui paucula quedam et utiliora de eade materia his scriptis commendare.

Quia quod primo qro. Quid e irregularitas? Dicendum q. est nota siue impedimentu canonicu ex facto seu defectu puenies, qua quis phibet ad sacros ordines pmoueri et in eisdem ministrare. **Q**uod dicit irregularitas? Dicendum q. ab in qd est sine et regula q. contra regula iuris est, irregularis est natus, vel aliter pcedente tpe talis disposit. vel q. non pot. assumi ad ordines, vel in suspectis ministrare. **Q**ue r. qro. vñ habuit ortu irregularitas? Dicendum q. a iure canonico q. pbat ex diffinitione eiusde in qua dñ. q. impedimentus canonicus. Itē ad hoc facit. c. is q. de sen. ex. li. vi. idē t. Inno. in. c. ad audientia. de homi. et in. c. nisi cū p. dem. de renūcia. s. p. sone. et ibi cōter doc. nec obstat illa auctoritas veteri testamenti. **N**ō edificabis mihi tēplū. q. vir sanguinis es. Quia dñ. itel ligi de morte illicite lata alicui. vt nō. abb. in. c. ij. de vita et ho. de. **C**ōtra hoc in vltio dictu de morte illicite facit q. paul. homi cida fuit. nā i morte Stephani p. homar tyris interfuit. tñ ad apostolatū fuit assum ptus. **A**d hoc dicēdū q. ex reuelatione et p. missioe diuina fuit excusar. et humilis esse. et. ita nō. specula. ti. delegatis. s. dispensatio sentit ergo abb. ex p. dictis q. homi cida in casu nō licito iure diuino fit irregu laris. ita t. ipe i. c. sicut dignus de homici dio. s. cōtrariū mihi vñ itaq. fit tenēda illa opinio Inno. q. cōis ē. **E**t ad illā aucto ritatē. nō edificabis et. **R**ñdeo q. illa fuit

Secundus.

prefiguratio qdā eor. q. in nouo testamen to fieri debebat arguendo a maiori. vt cū deus nō pmitteret tñ homicidā edificare domū tēpli. multo min. i nouo testamēto pmitteret cōstruere corp. et sanguinē xpi vel alia sacra tractare. ita tenet glo. c. j. de cōse. di. s. qd ps. **N**ā in veteri testamēto. vt dicit ibi glo. multe homicid. fuerūt sacer dotes. **E**t circa qd est cōsiderandū qd in ve teri testamento erant irregularitates tpa les non ppetue q. certis dieb. excludēbat extra castra. et qñ q. tangēbat morticinū et alia hñdi. vñ tñ erat ppetua. s. qd sūm. sacerdos debebat hñe vnicā et nō repudia tā ita nō. Inno. c. nisi. cū p. dñ. s. persone de renūciatione. et ibi hosti. **S**z cōtrariū credo imo qd in veteri testamēto erat mul te irregularitates ppetue de qb. leui. xxi. vbi dicit tē. **H**ō de semine tuo q. habuerit maculā non offeret panes deo suo. nec ac cederet ad ministeriū eius. si cecus fuerit si claudus vel paruo vel grādi vel torto na so. si fracto pede si manu si gibus si lipus si albuginē hñs in oculo si iuges scabies si impetiginē in corpore vel carnosus. ois q. habuerit maculā de semine aarō non acce det offerre hostias dñi nec panes dñi suo. **E**t qua auctoritate manifeste liq. multas adhuc esse irregularitates in lege veteri q. in nouo testamento nō sunt. supposito tñ q. aliq. d. p. dictis lñaliter assumptis metha phorice impediāt ordinē siue p. motiones in nouo testamēto. oēs tñ p. dictie assum ptis methaphorice impediūt. vt di. tē. nō. in. c. hinc et enī. xli. di. vbi ponunt metha phorice oēs p. dictie irre. **E**t si dicat q. ē rō q. in veteri testamēto stricti. obseruaba tur qd sacerdotes non eēt corpore vicia ti q. in nouo obseruat. **D**icendū. quod p. plex ē rō. **P**rima q. sacerdotes veteris te stamenti ponebant vt incitarent populu illū p. teruū et t. t. macē ad dei cultū. si igitur illi viderent sacerdotes contēnendos facile cōtēneret dei cultū. **A**lia rō q. sacri ficia veteris legis nō habebāt virtutē epiā

Att. q. nec irregularitates fuerunt in veteri.

De

Irregularitate. §. o. xv.

di vel p. ficiendi propter circūcisionē. **N**ā vt ait ap. s. hebre. x. Impossibile ē sangui nē tauroz. aut hircor. auferre peccata. cū ergo hec misteria non haberent in se reue rentiā debebant honorari ex q. litate mini stroz q. rōnes cessant in sacrificijs noue le gis q. ex seipis sacratissima sunt purgato riā cūctaz. et agionū. vt dicit tē. in. c. via de cohabitatione clericor. et mulieri p. d. ctas duas rōnes ponit e. s. abulēsis leui. tici. xxi. **Q**uero ex q. bus causet irregulari tates? **D**icendū q. aliquando prouenit ex de lictis: qñq. ex defectu. **E**t de lictis: vt in ex cōdicato: vel suspēso vel interdico celebrā te de quo p. totū ti. de clerico excōi. et in. c. j. de re iudi. li. vi. et in. c. j. de sen. excōi. li. vi. **I**te de celebrāte tpe interdici: p. termilla iuris obseruatiā: de q. in. c. alma mater. de sen. excōi. li. vi. de quo ē tē. in. c. is q. s. fi. co. ti. tradit p. Inno. et doctores in. c. tāta: de excessib. p. latoz. **I**te percussor: vt i to ro ti. de homi. et de clerico percussore. **I**te d. simoniaci in ordine: vt in. c. tāta de simo nia. **I**te in clerico p. saltū p. moro. vt p. to rū ti. de clerico p. saltū. **I**te in crimine noto rio: vt in. c. si. de tēporib. ordinandoz. nō ta p. glo. et docto. in. c. ex tenore eo. ti. **E**t defectu vō causat multipliciter. p. mo ex d. defectu nataliū: illegitimi enī sunt irregu laris de quo habet. lvi. di. p. totū de filiis p. s. yteror. p. totū. **I**te p. pter defectū vel de formitatē mēbroz: vt in toto ti. de corpore vicia. et in. c. ij. de clerico egrotāte. **I**te p. pter defectū sacrū: vt in bigamia in. c. d. bitū de bigamis: et per totaz distinc. xvi. **I**te phibet ordinari percussus lepra d. quo habet de clerico egrotāte p. totū: et vij. q. j. p. totū. **I**te ē irregularis areptici. vel mor bo caduco grauā: vt in. c. maritū: et in. c. p. iung. xxxij. di. **I**te ē irregularis infamis infamia iuris: de quo vide singularē tē. i. c. q. in aliquo. li. di. ij. et q. in. s. hic colligit **I**te infamia facti et reddit qñ irregulares vt in. c. ops de accusationib. et de hac ma teria vide opri. tē. in di. c. q. in aliquo: et in

Att. ex qui b. introdu cat irregularitates in re canonica.

c. nō cōfioat. l. di. in quib. plene de irregu laritate disponit. **E**t gñalr irregularitates dñr oēs illi q. sine dispensatione phibent ordinari. vt nō. Inno. in. c. nisi cū p. dem. d. renūciatione. s. personē ibi sequit hosti. **H**uc vō de singulis p. d. lictor. in p. iculari exordiri licet.

Quoniam de excōicato ministrā te: circa quē ē distinguēdū: qz aut ē excōicat. excōicatione mi nori: aut maiori. **S**i minori l. z celebrās peccet: nulli. tñ notā irregulari tatis incurrit: vt in. c. si celebrat de clerico excōi. mi. **S**i vō maiorizant scit se ē excōi catū: vel scire dñt aut nescit. **P**rimo casu ir regularis ē: si facit aliq. actū suo ordinē tēseruatū. **M**orādū est enī iuxta hoc q. tūc deum excōicat. interdici. vel suspēsus excōtractione diuinoz incurrit irregula ritatē: si administrat aliq. officiū p. tinentis ad certū ordinē. vt ē tē. in. c. j. de clerico excōi. mini. et ibi tenet docto. facit enī tē. in. c. j. de re iudi. li. vi. et in tale qdō illd. offi ciū p. tinet ad aliq. ordi. d. iure et cōsuetu dine: si enī pertineret d. iure ad certū ordi nē: de consuetudine tñ ex p. d. iret p. non or dinatos in illo ordine: vt est dicere eplam sine apparatu: vel dicere rñsum in choro vel ministrare in altari p. s. yterio celebran ti exercēs hñdi act. excōi. **S**uspensū vñ in terdict. nō incurret irregularitatē: ita nō. Inno. in. c. tāta de excessib. p. latoz. quēz se quunt cōit docto. ita t. z Jo an. in. c. j. de re iudi. li. vi. **E**t q. bus infert q. excōicat. vel suspensū benedicēs mēsam non ē irregu laris: qz illud officiū nō ē reseruatū d. iur certo ordini. **I**nfert etiā q. nedū ordinati in sacris ordinib. possunt incurrere irregu laritatē: s. etiā in minorib. cōstituti mi nistrādo in ordine suo mō p. dicto p. quo est tē. in di. c. ij. de clerico excōi. et in. c. cle rici eo. ti. **I**nfert etiā q. nullū hñs ordinē celebrans: mō p. dicto incurrit irregula ritatē: et sic moniales qñtūq. excōicate interdite vel suspēse exerceat diuina offi

Att. an irregularitas fit de iure diuino

cia: etiam principaliter officiales in choro: ut il-
la q̄ dicit capitula vel oratione incurrat irre-
gularitate. Ite dico si hoc faciat tpe inter-
dicti pbat hoc per predicta q̄ irregulari-
tate contrahenda requirit: q̄ q̄s ministrat in
suo ordine. iste vo (ut liq̄e p̄) nullū ordi-
nē habebat. Ite dico in alijs laicis: isti ve-
ro si in apparatu exerceant aliquā actū refer-
uatū certo ordini nō debent ordinari. vt i
c. j. de clerico nō ordinato mi. non ex illo
capite: q̄ excoicari celebraverūt. s; q̄ hec
gesserunt nō ordinati. ita no. Alderinus
in tractatu de ecclesiastico interdicto. 7 frā-
cisc^o in c. si celebrat de cleri. ex. mi. Dis p-
mo pmissis p̄ncipio redeo ad illud q̄ ex-
coicari maiori excoicatione q̄ scit v̄l scire d̄z
se eē excoicari si celebrat vel agit in officio
sicut p̄us: incurrat irregularitatem: vt in c.
aplice. de cle. ex. mi. Digi vel scire d̄z si eni
nescit: ignorantia tñ est crassa 7 supina nō
excusat: vt in di. c. apostice. Ex quo infer-
t q̄ si cleric^o sciat^o p̄ iudicē ecclesiasticum ex-
titerit cōmuni: demum absens 7 ignoras
fuit excoicatus post hoc celebravit: igno-
rantia nō excusabit eū ab irregularitate:
debit eni cogitare istud euenire: ita not.
Lap^o quē sequit^o p̄ de ancha. in c. q̄ cū
cris de cōcel. p̄. li. vj. qd̄ no. Itē aduertē
dū qd̄ d̄ crassa ignorantia si iste p̄ famā co-
gnovit se esse excoicari 7 nō credēs inges-
sit se celebrationi diuinorū. p̄ quo est rex. i
c. illud de cleri. ex. mi. qd̄ ego intelligerem
q̄ illa fama eēt aliq̄lī adminiculata: als
aut nō d̄ eē fama: s; vanayor populi: que
audiēda nō est: vt in c. osius. de elec. 7 in l.
decurionū. L. de penis p̄ ea. q̄ no. Bar.
in l. de minore. s. tometo. ff. d̄ q̄stionib^o
7 ab. in c. veniēs. infra d̄ testi. 7 qd̄ dictūz
ē de fama. p̄cedit etiā in assertionē multo
rū: nā eis credēdū ē qd̄ no. abb. i di. c. illd̄.
pro quo est rex. no. in c. vnico de cleri. per
sal. pro mo. Ite credere de dicto vni^o. si il-
le est amic^o excoicati: de quo non sit verifi-
mile qd̄ eū fallat: p̄ hoc facit glo. no. i cle.
causam de elec. Ite dicere: si ep̄b^o vir is q̄

denunciat: non enim cuilibet referenti est
credendum: vt in l. ij. ff. q̄ cū falso tutorez
no. glo. in c. ij. d̄ cōiu. le. pro. 7 glo. in c. eu-
pietes in p̄n. in ver. certā notitiā de electio-
ne. li. vj. Qd̄ limita dūmō iste denūciās di-
cat se vidisse. secus si dicat se ab alio audi-
uisse: ita determinat Bar. in l. qd̄am dece-
dens. s. ff. de admi. tuto. Itē limita hoc
si iste denūciationis sue redit causam 7 re-
q̄stus p̄ denūciatūz informat explicite eū
d̄ eadē: sec^o si talē rōnē nō reddit vel si red-
dat req̄stus nō explicat p̄ quo faciūt no-
tata per. Sali. in l. si fundū. L. de rei ven-
ditiōe. Si vo ignorauit 7 fuit ignorantia
p̄babilis tūc emittat irregularitatem vt dicit
c. aplice. S; q̄ro an excoicari nō celebrās
sed audies diuina incurrat irregularitatem
in hoc distinguendū est: q̄ aut audit anto-
rizando: puta cū sit excoicari facit corā se
celebrari: vt faciūt qd̄a. 7 tūc incurrat irre-
gularitatem per rex. in di. c. illud. ad finē. de
cleri. excoi. mi. 7 per glo. in c. archiepo. d̄
p̄ui. Aut als simpliciter audit diuina: 7 tūc
supposito q̄ille peccat mortalr: quia non
d̄z se ingerere aliorū cōioni 7 vsurpare cō-
munionē sibi interdictā. vt in c. illud. iam
allegato: nō tñ incurrat irregularitatem. ita
determinat Jo. an. quem sequit^o abb. i di. c.
illud. Excoicati autē q̄ perturbant diuinū of-
ficiū: itaq̄ req̄stus celebrantib^o nolūt egre-
p̄re inde violenter eijs. 7 iniiciēs ponēs
man^o violentas in eos: etiā si tales sint cle-
rici excoicati nō incurrūt excoicionē. de q̄ i
c. si quis suadēte. xvij. q. iij. p̄ quo ē rex. in
c. veniēs. de sen. ex. imo si tales excoicati
perfidia existeres impediat missarū solen-
nia: ne celebrentur pro eo q̄ de ecclesia exis-
tunt incurrunt sententiam excoicationis:
a qua non nisi per Roma. ponti. ab-
solui possunt. vt i cle. grauis de sen. Sed
celebrātes corā talibus si sunt exempti
incurrunt hanc penā. s. q̄ eis ē interdict^o.
ingressus ecclesie: vt in c. ep̄orum de p̄ui. li.
vj. ita si postea celebrant incurrūt irregula-
ritatem. vt in c. is cni. de sen. ex. li. vj. Si vo

tales celebrātes nō sunt exempti in hoc sue-
rūt opiniones. nā qd̄a tenuerūt qd̄ etiā p̄
dicta pena i eis locū habeat: 7 hoc tenuit
glo. in di. c. ep̄orū. 7 in di. c. is q̄ de sen. ex.
li. vj. S; Jo. an. in nouel. 7 Domi. in di. c.
ep̄orū tenēt opinionē cōtrariā: imo qd̄ il-
lud sit sp̄ale in exemptis: q̄ de illis loquit^o il-
le titul^o de p̄ui. 7 rex. dicto. c. ep̄orū. nō ex-
go pena illa d̄z extēdi ad nō exemptos p̄ re-
gulā in penis d̄ re. in. li. vj. Nec obstat ver-
bū q̄ntocūq̄z positū i di. c. ep̄orū per qd̄ v̄l
innuī qd̄ etiā nō exempti cōprehēdant^o illa
dispositione: nā ponit illud vt facit gradū
respectu exemptorū vt sup̄remo gradu: non
tñ respectu nō exemptorū: sūt eni exempti ma-
iori exceptiōe: 7 minori finē ea q̄ tradit glo.
in cle. attēdētes d̄ sta. regu. Et ne mirādū
q̄ cōtra exemptos acri^o hoc statuit^o forti^o il-
li puniēdi sunt: ex quo maiori p̄uilegio in-
signiti delinq̄re nō erubuerūt. Itē illi q̄ p̄
cluniores sunt ad hui^o perpetrādū speran-
tes impugnat^o p̄pter sua p̄uilegia: equū
fuit vt speciali penā eorū audacia cōpescer-
ret. ar. c. admonere. xxxij. q. iij.

De suspensione.

Intra secūdu^o vez d̄ suspensio an
ille celebrans sit irregularis si
hoc est distinguendū quia aut
suspensus est suspēsiōne mino-
ri q̄. tantū a perceptione sacramētorū se-
parat^o vt est excoicari excoicatione minori
7 talis celebrās nō incurrat irregularitatem
vt in dicto. c. si celebrat: etiā si ab hoīe illa
minor suspēsiō fuisset inflicta vt si iudex p̄-
tulisset in aliquē inīam excoicationis mino-
rem: q̄ 7 si non sit in cōsuetudine possz tñ
fieri de iure: vt in c. cū geltrudā. iij. q. iij.
aut ē suspēsus maiori suspēsiōne 7 distin-
guendū: q̄ aut ab hoīe aut a iure: si ab hoīe
irregularis ē: q̄ mitius agit cū lege
quā cū ministro legis. vt in l. celsus. ff. de
arbi. ita qz q̄ eo casu quo q̄s est suspēsus
a iure propter defectū si suspēdat ab hoīe
etiā si ex p̄ma iuris suspēsiōne ingerēdo
se administrationi diuinorū: iste nō incurrit

ret irregularitatem incurrat eam si fuit ab
hoīe suspensus: ita no. glo. in c. ij. de tpe.
or. li. vj. qd̄ intelligit si ille intēdat nouam
suspēsiōnis sniaz p̄ferre p̄ ea q̄ infra di-
cā. Aut ē suspensus a iure maiori suspēsiō-
ne 7 tūc aut p̄pter delictū aut p̄pter defectū:
aut p̄pter infamiam. Si p̄pter delictū incurrat irre-
gularitatem vt in c. j. de re. in. li. vj. 7 i c. j. d̄
sen. ex. cō. li. Aut p̄pter defectū: puta illegiti-
mitatis vel hui^o: 7 tūc celebrās nō incur-
rit irregularitatem: q̄ nullo iure tepit
hoc exp̄sum: vt in c. is q̄ de sen. ex. li. vj. Aut
p̄pter infamiam: vt sunt illi q̄ p̄mo p̄pter crimina
notoria phibent^o vt in di. c. si. de tpe. or.
7 tūc celebrātes nō incurrūt irregularita-
tē: q̄ hoc nullo iure cauē: p̄dictam distin-
ctionē ponit Inno. in di. c. si celebrat: vbi
addit: q̄ suspēsiō cōfessionib^o nō incurrūt
irregularitatem. Ad vñ tñ aduertē: q̄ si sus-
pensum a iure iudex suspēdat in dubio nō
presumit suspēsus ab hoīe. presumit enim
q̄ iudex uoluit exequi penā iuris nō autē
nouā suspēsiōne infligere. ita tenet Anto.
7 abb. in c. ex. tuar. d̄ p̄uilegijs. Et ex his
inferi ad vñ: q̄ si p̄mor^o an etatē legitti-
mā ministrat in ordie suscepto: nō incurrit
irregularitatem: q̄ est suspensus p̄pter defectū
s. etatis ita no. Jo. de scō geor. quē sequit^o
Dñic^o in c. eos de tpe. or. di. li. vj. 7 etiam
frācisc^o in dicto. c. si celebrat. Ex quo pos-
set inferri: q̄ si p̄mor^o an etatē legitimā
celebravit nō idiget dispensatione. se. apo.
s; a suo cūrato poterit absolui ex eo q̄ cō-
tra iuris prohibitionē celebravit an etatē
legitimā: 7 sic peccat mortalr. Ad hoc tñ
posset an legitimā etatē sine p̄cto de cere-
ro celebrat: req̄rit dispensatio pape finē glo.
in cle. gñalē de eta. 7 q̄li. q̄ sic d̄z intelligi:
aduerē tñ legitimā etatē ad vltim^o cele-
brandū nō req̄rit supioris dispensatio euz
suspēsiō tñ intelligat a iure: vsqz ad legitti-
mā etatē: vt ē rex. i c. vel nō ē cōpos de tpe.
ordi. Et p̄dicta maxime p̄cedit tenēdo il-
lā opinionē q̄ ē cōis doctorū in di. c. el. nō
est cōpos qd̄ p̄mor^o an etatē legitimā nō

Tractatus.

Secundus.

est ipso iure suspensus: si veniet suspensio
et predicta sunt valde notanda. **C**ontrariū
huius est determinatum per quandā extra
magantē. **P**ij. ij. imo qd incurrat irregula
ritatē cuius dispensatio pape reservat. **J**o.
ē in eo qd pmonet extra tēpora a iure sta
tuta: vlt absqz lris dimissiois pmonet ab
epo nō suo: oēs isti sunt isto iure suspensi:
et si hmoi suspensione durate ingesserint
se diuinis iuribus irregularitatē: vt dispo
nit in di. c. extra. q. incipit. cū ex scōrū o
dinū. **E**t is etiā infero qd si qd incurrat ir
regularitatē quamqz de iure ipa irregula
ritas inducat suspensionē qndā: vt i. c. j. d
re iudi. li. vj. si tñ celebrat soluto poro vin
culo excoicationis vel suspensionis pp q
incurrat irregularitatē: manēte tñ irregu
laritate: nō ex hoc incurrat irregularitatē
Nō est: qz suspensus ē pp irregularitates
q est defectus: qdā nō: tñ delictū qd probat
ter. in di. c. si celebrat: et hoc ē notādū. **E**t
ex hoc etiā inferri possz: qd si cōtrū d pec
cato decessit irregularis supposito qd nō
dū obtinuerit absolutionē a tali irregula
ritate nō minus ad supnā patriā euolabit
qz defectus est vt predicti non delictū. **E**t p
dictis inferi ad qd nō quoridianā. an cleri
cus notori fornicator celebras incurrat
irregularitatē. **I**nn. 13 in. c. si celebrat q
nō: qz non est a canone directe suspensus.
S3 tñ phibet alijs ne ab eo audiat diuina
vt in. c. vfa de cobi. cleri. et muli. et idē 13 i. c.
sicut eo. ti. et in. c. rāta de excess. prela. **S**ed
hosti. cōtrariū in di. c. si celebrat. et Jo. an.
cōtrariū i. c. j. de re. iudi. li. vj. et in. c. j. plato.
abb. i di. c. si celebrat dicit qd tota difficul
tas isti qōnis stat in vidēdo an sint isti di
recte vel indirecte suspensi: s3 ipe determi
nat qd in di. c. vfa. dicendo istū incurrere
irregularitatē: nōdū enī est phibitū: alijs
ne ab ipso notorio fornicario audiat diuina
s3 etiā ipis fornicatoribz est dicere phibi
tū inflicta ne celebrēt: vt p3 p ter. in. c. pte
hec. ij. di. **S**ed do. an. t3 opinionem cōtra
riam in di. c. si celebrat. dans rōnez suppo

sito enī qd ista sit directa suspensio. nō tñ ē i
flicta propter delictum. sed pp infamiam
qd p3: nā non pōderat delictū fornicatio
nis: s3 qd litas puta notorietas: sicut ergo
supra diximus in alijs criminibz notorijs
qd cū pp infamiam cēseat inflicta suspensio
nō infert irregularitates celebrati: ita erit
dicēdū in hac suspēssione. **S**ed pōctis ob
uiare vt. c. si qd sūt pbyteri. lxxij. di. vbi dī
qd istis est interdictus ingressus ecclie ergo
celebrantes irregularitates incurrūt. per
c. is cui. de sen. ex. li. vj. et iō tenenda est ab
batis opinio. et hanc etiā t3 **I**nn. in. c. rā
ta de excess. pla. et in. c. cum medicinalis: de
sen. li. vj. **Q**uod intellige anteqz cōcubinas
dimittat: nā sic loqitur ter. in di. c. si qd sunt
pbyteri: supposito qd pnia agāt non po
terunt celebrare sine dispensatione pape
ppter impedimentū qd manet quousqz
dispensatio fuerit adhibita: p hoc est ter.
i. c. si. de tpo. ordi. et expressus ter. in. c. per
uenit. l. di. ita nō. hosti. in. c. si. de cobi. clē
ri. et muli. et speculatori. de lega. s. dispen
satio. ver. itē qd dicimus. **S**ed qro iuxta
predicta an excoicatus vel suspensus dicēs
horas extra ecclia officiendo ante pplm:
puta in nauī: vel i eritū: vel alibi sit irregu
laris: intelligo qd si officiabat pncipali: pō
cendum est qd sic: vt in. c. cōcedim⁹ de pte.
di. j. **S**ecus si iste pncipali officians dicit
horas cū vno vel duobus vel pluribz so
cijs officiādo: tunc laudabilr agit: si sup
mit vba illa que a solo sacerdote dici solēt
s. **D**ñs vobiscū. ita nō. specul. in ti. de le. s.
dispensatio. v. qd excoicatus. **N**ō vñ tñ
aduerte qd solū qd incurrat irregularitatē
si excoicatus qd celebrat vel suspensus: vt
agat actum reservatum certo ordini vt dī
ctū est. **S**ecus ergo si exerceat iurisdictio
nalia: puta qd excoicat vel absoluit. ita nō.
Inn. in. c. tanta. de excess. prela. quod intel
lige si absoluit sine ecclie solēnitare. s. p sal
mo penitentiali: oratione dñicali. vt in. c.
a nobis: de sen. ex. **E**t cum enim talis abso
lutio sit ordinis sacerdotalis: excoicat vt

De

Irregularita. fo. xxij.

suspensus cā exercēs vel qd ali⁹ tempore
interdicti: efficit irregularis. ita t3 abbas
in. c. rāta palleator: et hoc multū nota: qz
multi clerici in hoc errāt: absolutes cum
pōicta solēnitare excoicatos tpe interdicti.
O tri etiā qd interdictus celebrans est ir
regularis: hoc indistincte tenendū
est p di. c. is cui. in pnc. de sen. ex. li. vj. t3
abbas in di. c. rāta. **E**xclusus ē etiā nōdū
a celebratione: s3 etiā ab auditione diuino
rū et a perceptione sacramentoz: vt ē ter.
in. c. si snia. de sen. ex. li. vj.

Ictū est etiā qd celebrans tpe inter
dicti: ptermissa iuris obseruatiōe in
currat irregularitatē. **I**uxta hoc qrit vtrū
administratio sacramentoz sit phibitā tē
pore interdicti. **E**t est dicendū qd olim cō
cedebant baptisma paruuloz: et pnia mo
rientiū tñ. de qd in. c. nō est vobis: d spō
sa. **I**tē vaticū et pnia dēcedētibz: vt in. c. q
in te. de pe. et remi. hodie tñ pnia ē pmissa
tpe interdicti: etiā sanis: vt in. c. alma ma.
de sen. ex. li. vj. in pñ. c. **I**tē sacramentū cō
firmatiōis: vt in. c. qm: de sen. ex. li. vj. vbi
dicit ter. qd baptisim⁹ et cōfirmatio nedum
paruulis sed adultis cōferri possunt. **I**tē
chrismatis cōsecratio: vt ibi. **D**e ordinibus
tñ dubitat an possint cōferri illo tpe. **I**nn.
in di. c. nō est vobis: t3 qd clericis pmissus
est ordines recipere: laicis vō nō: rō diuersi
tatis: qd clerici nō censent interdicti: laici
vō sic: ista dñia non pcedit cū interdicto
loco: nō censent psonē interdictē: vt in. c.
si snia: de sen. ex. in pñ. imo abbas illud in
distinere t3 clericos et laicos de loco inter
dicto posse ordinari etiā i loco interdicto
Nā cum permittat tpe interdicti celebra
tio diuinorū certo modo: et administratio
dictorū sacramentoz d3 per ordinatos ex
erceri. per consequens videtur pmissus
q illi possint ordinari vt illa administrent
ar. optimū in di. c. qm. de sen. ex. restat er
go qd oia sacramenta tpe pōicto poterūt
administrari: excepta extrema vnctione.
Itē excepta eucharistia: qd si infirmatibz

concedi valeat vt in di. c. qd in te: et cū cam
panella et alia cōsuetra solēnitare: vt not.
Calderin⁹ in tractatu de ecclastico inter
dicto. nō tñ sic erit sanis: eis enī pferri nō
poterit. **Q**uero tñ circa celebrationē diui
norū officiorū vtrū sint pmissa tpe interdi
cti: et qualiter. **I**uxta hoc dicendū qd olim
missa celebratio non erat pmissa: s3 pp eu
charistia ne pp infirmos decesset pmissus
existit qd semel i hebdomada missa celebra
ret vt i. c. pmittim⁹: de sen. ex. et ex illo ter.
colligit qd eucharistia d3 renouari qlibz se
primana. **I**tē colligit qd d3 talr puidere sa
cerdos qd nō desit eucharistia p infirmis
in sacrario. p quo etiā facit ter. in. c. offici
um. de offi. archiepbyteri. vñ nō tñ vñaz
cōsecratā s3 plures d3 ponere in sacrario:
attēta tñ qntitate parrochie: et multitudie
infirmorū: vt dicit Jo. an. in di. c. pmittim⁹
Circa alias vō canonicas horas erat per
missum qd bini simul vel tres clerici in cō
uentualibz ecclijs voce submissa possent
suas horas dicere: ita vt legere videāt po
tius qz cantare: vt est ter. in. c. qd in te. de
peni. et remi. **H**odie tñ est inductū iure no
uō: vt missa et alia diuina. i. officia q pus ce
lebrant: celebrent tpe interdicti. **E**t hac
tñ obseruatione. s. ianuis clausis nō pulsa
tis cāpanis: interdictis et excoicatis exclu
sis: voce tñ submissa: ita qd exterius audiri
non possit. de quo est ter. in di. c. alma ma.
S. adijcim⁹ de sen. ex. li. vj. **A**duerte tñ qd
pōicta celebratio nō est pmissa cū ecclia
feminis vel sanguinis effusione ē polluta:
p eo facit no. glo. in. c. tuaz de pui. ex quo
sequit qd durate tali pollutione etiā in illis
festiuitatibz exceptis nō d3 celebrari. **E**t i
tñ pmissa sunt vera vel obseruanda: qd si
aliquod horū ptermittat violari censet in
terdictum. ita nō. Jo. an. in di. c. alma. i no
uella. **E**t quo ifero valde repbēssibiles ēē
quosdā in tpe interdicti pulsari faciunt cā
panā cū in missa celebrat hostia salutaris:
Nā illa est qdā ps misse: nō ergo ad illam
d3 pulsari cāpana vt pōictū ē. sicut nec ad



Tractatus.

missas: qz qz iuris est de toto: quo ad totū est de parte quo ad partē: vt in l. q. de toto ff. de rei iudi. 2 in. c. pastoralis. S. Jte enī totū negociū de offi. dele. Inferit etiā violatoris esse interdictū illos q. perforāt portas ecclesie vel modicū eas aperit cū corp^o xpi i missa: eleuat. vt ab extra a laicis videatur tpe interdicti: illi enī sunt violatores i terdicti p. p. dicta: qz illa ps. qdā est. missa p. quo optime facit ele. in pn. de sen. ex. Et quo etiā inferit q. tpe interdicti pulsari possit cāpana ad Aue maria cū illa non sit de horis canonicis. Jte etiā ad sermonē poterit pulsari rōne predicta. Jte etiā cū predicatio populo sit interdicto pmissa: q. est antecedēs ad ipm. s. pulsari cāpanā vt in l. ad legatū: 2 in. l. ad rem mobilē. ff. de pcur. 2 in. c. in causis de elec. Et hec duo de Aue maria 2 de sermonē 2 al. in tractatu de ecclesiastico interdicto. Predicta tñ q. dicta sunt: tā circa administratiōē sacramentorū qz circa celebratiōē diuinorū officiorū tpe interdicti: hñt locū i cessatiōe a diuinis: si illa sit gñalis facit ad hoc. c. nō est vobis de spō. q. ter. de cessatiōe loquit. p. bat. reg. i. cle. j. de sen. ex. Qd. dicit tñ de celebratiōe diuinorū: vt possit fieri cū p. dicta obseruatione tpe interdicti hñt locū si interdictum sit gñale qd. est qñ loc^o vel villa vel ciuitas interdicta. vt est tex. in. c. cū i p. tibus de verbo. signi. sec^o ergo si interdictū sit spālē: vt cū ipa ecclesia est interdicta: Jde si oēs ecclesie loci sint interdicte 2 hoc vltimū ē no. ita 2 al. in tractatu d. ecclesiastico interdicto. p. hoc facit tex. in di. c. alma mater: q. d. interdicto gñali loquit. Et qd. dico de interdicto spālē pcedit in spālē cessatiōe a diuinis cū a iure eq. parent. ita no. hñc. s. separatiōē. Jo. an. in. c. si canonicus de offi. ordi. li. vj. i. nouel. facit etiā tex. in di. cle. j. de sen. ex. q. loq. tur de gñalibus cessatiōib^o S. circa pmissa dubitat d. q. q. stione cotidiana nunq. tpe interdicti vel cessatiōis gñalis possint clerici extra ecclesiam i camera. s. recitare horas suas cū

Secundus.

socio: sepe occurrit in scolaribus clericis: hosti. c. qd. in te. de pe. 2 remi. vñ innuere q. sic. dicit enī sup. verbo i cōnēualib^o p. s. s. to. in illo tex. q. ex illo verbo innuit non licere in capella dicere horas cū socio itra ecclesia: ergo a contrario sensu i camera poterit eas dicere cū socio. ar. c. nōne d. p. s. s. 2 c. q. lis. xv. di. S. salua correctiōe ego teneat contrariū: nā vt p. dictū ē: olim non licebat binos clericos dicere horas suas: qd. apparet: nā ad hoc fuit nouū p. uilegiū cōcessū clericis: vt in ecclesiis cōnēualib^o hoc possent: vt in di. c. qd. in te. 2 ibi tenent doctores signant. Jo. an. 2 si tu velis dicere: q. extra ecclesiam non erat p. hibitū. sed tñ intra ecclesia: vt sentit hoc hosti. in dicta argumētatione: a cōtrario sensu dicēdū ē qd. hoc nō pcedit tñ qz nullo iure videt p. missus vel reperit ex p. s. s. tñ etiā qz disponit a rōne qd. circa celebratiōē est maior pmissio extra ecclesiam qz in ecclesia: cū ecclesia sit dom^o orōnis p. maxime cū ad horas dicendas ille loc^o sit deputat^o p. quo ē bon^o tex. i. c. si. reg. di. Jte q. p. hibita ē celebratiō tpe interdicti: q. ergo dicit illud ē pmissum d. illud p. bare: 2 ex hoc clare p. rñsso ad illud motū hosti. 2 hoc forte cōsidera uerūt Jo. an. 2 frā. q. recitauerūt illud d. cū hosti. qñtū ad p. m. partē dicētis q. in tra ecclesia nō poterat in capella cleric^o dicere horas cū socio. illā tñ secūdā partē d. extra ecclesia obmiserūt tanqz d. eo dubitātes 2 forte ea nō credētes: ex q. b^o cōcluderem q. extra ecclesia puta i camera nō poterūt duo simul dicere horas: s. vn^o tñ. Nota tñ multū illud qd. p. dictū ē: qd. nec extra ecclesia: in aliq. capella min^o. ergo i claustro ecclesie hoc licet: vel in aliq. claustri capella: vt nōnunqz aliq. faciūt: 2 male qd. p. bat. Nā ista pmissio ē in ecclesia: vt in di. c. qd. in te. 2 in di. c. alma. claustruz tñ 2 ei^o capelle nō sunt in ecclesia s. extra. vt ē tex. in. c. si ciuitas de sen. ex. li. vj. facit etiā qd. not. Jo. de imo. i. cle. si dñm de reli. 2 vne. sancto. In q. tuor. tñ festiuitatib^o. s. in Mariuitate

De

Irregularitate. Fo. xxxiij.

dñi. In festo resurrectionis. Pethecostes Assumptionis virginis gloriose: de q. b^o i. c. alma. s. in festiuitatib^o licitū ē ianuis ap. tis pulsatis cāpanis: voce alta ex cōicatis 2 interdictis exclusis celebrare diuina: vt in di. s. in festiuitatib^o. Jde dicēdū hodie in festiuitate corporis xpi cū suis octauis vt in bula Eugenij cōtinet. Circa tñ istas solēnitates occurrit dubitatio: an i eis possit corp^o xpi ministrari sanisfad qd. rñdēt qd. nō: nā tñ celebratiō diuinorū illis dieb^o ē pmissa: nō tñ sanorū cōicatio: 2 cū maneat dictis dieb^o interdictū nō d. vlti^o violari quā repiat dispositū. cū ergo hic nō reperiat pmissum nō erit admittēdū ita no. Jo. an. in di. s. in festiuitatib^o in nouella. vt colligit in di. c. qd. in te. Dubitat etiā: an in p. dictis festiuitatib^o possit pcedi ecclesiastica sepultura: 2 glo. in cle. j. d. sepul. tu. tenent qd. nō. Cōtrarium tenent al. in tractatu de ecclesiastico interdicto. Sed opinionem. glo. tenent fran. 2 Jo. de imola in di. cle. j. de sepulchris. Jte in di. s. in festiuitatibus nec alibi hoc reperit pmissum. Et qd. magis ē supposito quod moruus extra ecclesiam sepeliatur non poterit p. eo dici officium intra ecclesiam: quia censet accessorium ad sepulturam: cum ergo sepultura sit p. hibita vt dictum est: ergo 2 officium qd. est accessorium ita determinat Jo. de imo. i. di. cle. j. Est ergo magna dubitatio: an in p. dictis festiuitatib^o pōt dici completorium in secundis visperis: 2 glo. i. c. alma. tenent qd. nō: quia in p. mis vel p. mis inchoat officium: 2 terminat in secundis. Sed qdam tenuerunt p. rarium tuci^o tñ ē ab illi^o celebratiōe cessari. Quā tamen est qd. si nō cesset p. p. p. cursum opinionū pōt excusari q. hñdōi cōplectozium celebrauerit qd. non debet adire ad apo. s. p. disp. satione: s. legatus poterit cū eo disp. s. ita no. Jo. an. in di. c. alma in nouella. S. ibi dñi^o 2 posse completorium celebrari. qz in dieb^o festiuitatū p. dictarum p. mittuntur hore: quia illud est illius diei. **C**his

p. mo p. ncipio suppositis a p. ncipale q. s. tū l. an celebrans in loco interdicto incurrit irregularitatem. Dicendū qd. si sciēt hoc facit nō incurrit vt nō. in. c. is q. de sen. ex. li. vj. Idem dico si ignoranter ignorantia crassa aut supina cū quoad irregularitatem p. trahendam ista eq. parent: vt in. c. aplice de cleri. ex. mi. istud no. glo. in di. c. is q. in s. si. Et intellige crassam 2 supinam ignorantiam ēē mō q. supradictū: quo ad irregularitatem p. trahendā de ex cōicatiōe agere: hoc tñ ita sane ē intelligendū si iste durante interdicto p. p. obseruationē p. dictā ad ministrat aliq. officij certo ordini reseruati de iure vel de p. s. uetudine: 2 intelligo eo mō quo dixi supra cū de ex cōicato celebrare ageret. Ultra hoc ē dicēdū p. dictā penā irregularitatis hñc locū in c. p. o vel i alio clerico q. facit corā se celebrari tanqz auctoritatē p. s. s. ita no. Inno. quē sequitur cōis opinio docto. in. c. tāta de ex cō. p. la. Dicit etiā abb. ibi vnū valde notabile: q. si c. p. s. vel ali^o potēs interest celebratiōi ille vñ auctoritatē p. stare: ad qd. possit induci id qd. no. i. p. e. 2 p. bat. reg. in. c. l. s. de ex cō. p. la. 2 hoc nota qd. valet ad multa. Et poteris idē dicere p. rōne i eo: q. cū sit suspēsus vel ex cōicatus maiore ex cōicatiōe facit corā se celebrari. Iposito q. nō faciat interest celebratiōi: 2 si ē c. p. s. vel ali^o potēs Alii aut audietes diuinū officij tpe interdicti nō incurrit irregularitatem peccat tñ qz faciūt qd. a iure eis vetitum ē: ita no. hosti. i. di. c. tāta. Ultra p. dicta aut violās interdictū mō p. dicto efficit irregularis: vt in. c. i. de postu. p. la. Item nō pōt exercere ea q. sunt iurisdictionis nec iudicare nec ex cōicare vel interdicare: vel collationes beneficiorū facere. vt p. bat. reg. in di. c. tanta. Rationē dat ibi abbas q. cum iste ex irregularitate sit suspēsus ab officio iurisdictionali nō pōt exercere illud: ad qd. inducitur illud quod notat in. c. cū dilectus de cō. s. uetu. vbi notat q. suspēsus ab officio nō poterit exercere iurisdictionalia cū illa p. e.



Tractatus.

deat ab ordine: nā nō ordinat^o non poterit illa exercere tanq³ incapax: vt in. c. ij. d. iu di. Suspendus ergo ab ordine vel ab officio censet^r suspensus ab eo qd^o p^oder ab officio. Et quib⁹ inferi^r idē esse equali ratione in d^o irregulari: et hoc nō. S^z iuxta p^omissa q^o ro an quēadmodū celebras in loco interd^o dicto incurrit irregularitatē. ita cōicās in crimine criminoso: puta q^o iunat illū q^o celebrat in loco interd^o dicto: idē dico de cōicā te in celebratione excoicato vel suspensio. Jo. cal. in tractatu de ecclesiastico interd^o dicto t³ q^o sic. ar. ei^o qd^o de excoicatione dicim⁹ de cōicāte in crimine criminoso: vt eandē excoicationē incurrat: vt in. c. nup: et in. c. si cōcubine de sen. ex. li. vj. S^z d^o h^oic^o in. c. is cui. de sen. ex. t³ cōtrariū: nā p^omū actus cōicans in crimine criminoso: nō incurrit excoicationē eandē: vt no. docto. in. c. con tingit de sen. ex. facit glo. in de. eos. de cō san. et affini. et in de. j. de reli. domi. Itē q^o irregularitas nō cōtrahit nisi i casib⁹ a iure expressis: vt est tex. in di. c. is q^o iste t³ casus nō ē in iure expressus. Propterea communio est p^ohibita cū excoicato nō aut cū suspēso vel cū celebrāte tpe interd^o dicti. Itē nec cū excoicato d^o cōmunio ad incurren dū maxime excoicationē: nisi cōicer in eo crimine p^o quo erat iste excoicat^o vt in di. etis iurib⁹ qd^o cessat in p^oposito cū iste con celebras nō sit excoicat^o vel suspēsus: et sic non cōicāt celebrāti in crimine: cū ille excoi catus vel suspensus celebrat: nō ergo cōi cans in celebratione est irregularis nec ex coicat^o. Ego t³ credere hoc in eo q^o nō est excoicatus vel suspensus cū celebraret se cus in excoicato vel suspensio cōcelebrāte vel incōcelebrāte tpe interd^o dicti. nā v^o q^o iste liget: nā cū iste cooperet p^oncipal^o celebra ti in illo delicto puta in illa illicita celebra tione v^o q^o liget eadē pena p^o ea q^o not. in. c. j. de offi. del. c. et sic eandē incurrit irregu laritatē: cōgitandū t³ in hoc. S^z vlt^orius q^o ro an quēadmodū violās interd^o dictū mō p^odicto incurrit irregularitatē: idē sit in iuo

Secundus.

lante cessationē et loquit^r i cessatione g^oali Inno. in. c. irrefragabili: de offi. ordi. t³ q^o sic. Joē t³ Jo. an. in. c. si canonicus. de offi. ordi. li. vj. sec^o dicit in cessatiōe spāli diuer sitatis. rō ē s^om eū: q^o spālis cessatio nō eq^o parat^r interd^o dicto: sec^o in g^oali p^oter. in. c. nō ē nobis de spō. et in de. j. de sen. ex. Archie t³ ibi cōtrariū: et abb. in. c. dilect^o de appe: p^o quo facit: nā irregularitas nunq³ p^ora hit nisi in casib⁹ expressis a iure: vt in di. c. is q^o iste t³ casus nō est expressus in iure nisi t³ interd^o dicto: nō t³ in cessatione. Itē h^oic^o p^ofirmat: nā nō per oia equiparat^r cessatio g^oalis interd^o dicto: nā cessatio ē q^o facti per eā t³ suspēdunt organa diuine laudis. hic est q^o appellatio supueniēs eā nō suspēdit cū sit facta: cui^o cōtrariū cōtingit interd^o dicto. vt p^obat tex. in di. c. is q^o s. h. S^z p^odictis nō obstantib⁹ p^oma opinio v^o verior nā cū a iure ista equiparent^r: vt p^obatū ē. di spōsitū i alio habebit locū i alio: et si dicas q^o in cessatiōe nō repit^r hoc expressum. im mo cōtrariū dicendū est. Nā cū a iure ista eq^oparent^r: dispositum de vno censetur dispositum in alio. Ad qd^o optime facit: nā si in penis dicam⁹ qd^o illi nō debeāt exerce re casum non expressum exēdunt t³ ad ea q^o de iure sint eq^oparata. ita t³ glo. et sequit^r Bar. et docto. in. l. si q^os seruo. l. de fur tis. et Bal. in autentica: q^os actiones. Et de sacrosan. p^osertim: q^o vbi eadē rō substi tit expressum in vno censet^r expressum in alio. vt no. tex. in sti. delegatis i p^on. Nec obstat qd^o per oia non eq^oparent^r. Nam quantū ad celebrationē et modū et obseruantiam ei^o equiparat^r: vt est tex. i di. c. de sen. ex. q^o multū facit in hac materia qd^o sufficit: et si quo ad alia q^o p^opositum n^om non tan gunt sint dissimilia. ar. eoz q^o no. per abb. in. c. transacto de consti.

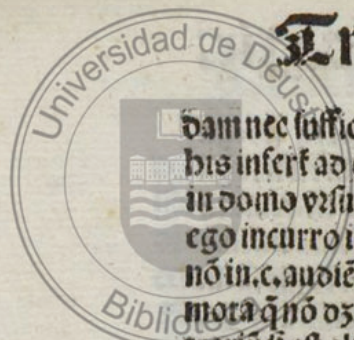
Ult^ori^o d^oigi qd^o p^oessor incurrit irregu laritatē. iuxta hoc t³ dicendū: qd^o aut p^oessio fuit facta citra mortē vt mēbri detractionē. et nō incurrit p^oessor irregu laritatē. Aut fuit factū cū mutilatiōe mēbri

De

Irregularitate. Fo. xxi.

vel occisione: et tūc incurrit irregularitatē vt ē tex. i de. si furiosus de homi. Et q^o sit mētio de mēbro: aduertendū q^o mēb^o est qd^o p^o se h^oz officiū distinctū: vt man⁹ et pes et auris: et h^omōi. D^oigitur aut nō ē mēb^o q^o nō h^oz p^o se officiū distinctū: s^z c^o p^o mēb^o i. ita no. Bar. in. l. ij. de publi. in. s. et p^o hoc et dicit ibi ag^ol^o: q^o cū virilia sint mēbra am putans alicui virilia d^o mēb^o i. mutilat^o et p^o hoc poss^o dicit^r: q^o incurrat irregularita tē. S^z iuxta hoc q^oro: qd^o si aliq^os non am putat alicui mēb^o i. s^z debilitat et inhabile reddit: an incurrat irregularitatē. Et v^o p^omo q^o sic: q^o nihil et inutile eq^opollēt. vt i. c. inter corporalia de trāsa. ep^oi vel electi. Et trariū t³ determinat frā. quē sequit^r abb. in. c. j. q^o clerici vel videntes: q^o nullo iure cauet^r hoc. Itē q^o non p^o oia quo ad paria indicant mēb^o i. debile et mutilatū saltē p^o deformitatē. His p^omissis q^oro an homici da indistincte incurrit irregularitatē. Et qd^o dicā de homicida intelligo p^o oia in co q^o mutilat mēb^o i. cum ista iure eq^oparent^r t³ ad irregularitatē cōtrahendā vt p^o dictū est. Circa hoc cōsiderandū qd^o ho micidium committit tā facto q^o p^ocepto si ne cōsilio. Aut defensione. vt dicit^r reg. i. c. henric^o. in si. de cle. pug. in duello. et in. c. si q^os viduaz. l. di. Aut facto aliquo mō vo luntate et in aliquo casu. Si voluntate aut percussit q^os animatū aut inanimatū. Si animatū incurrit irregularitatē: et si iuste et meritorie occidat: vt cōtingit i iudice iu ste occidente: vt in di. c. si furiosus. Itē in occidente sarraceni: vel alium inimicū fidei: vt in. c. p^oetitione de homi. quod p^oce dit nedum si p^o se occidat voluntate: sed si causas dedit homicidio. vt in. c. de cetero de homicidio. qd^o intelligi d^o si causa sit p^o pinqua secus si sit remota: vt in. l. q^o domū si. locati. ita no. glo. in di. c. de cetero. Sed huic ob. c. p^oss^oerit d^o homi. vbi v^o q^o sup posito qd^o p^oessio illa nō intulerit i media te mortē si t³ occasione illi^o. et ex illa aliam infirmitatē incurrit imputari d^o percussio

ri tale homicidū adeo qd^o incurrit irregu laritatē: et sic causa remota incurrit irregu laritatē. Dicendū q^o illa cā nō est remota sed coherens imo causans ipam cām ime diatā: et q^o religiosi adherēt religiosa sūt vt in. l. q^o religiosus. ff. d^o rei ven. ita t³ Jo. an. in di. c. de cetero: et h^oic^o nota. p^o intelle ctu ist^o materie: et d^o causa remota q^o nō ē ordinata ad illud qd^o inde securum existit. Et aduertendū q^o ista nō imputat nedum d^o aut operam reuicere: s^z etiā rei illicite: quia remota est ita notat^r habet^r in dicto capitulo de cetero. Et p^odictis inferi^r ad q^o stionem: pone q^o ego percussit aliquem il la tamē percussio erat letalis: sed propter incuriam suam vel propter impericiā me dicoz ille vulnere decessit an dicit^r irregu laris. Guil. de monte lau. mouit questio nem in di. c. si furiosus. et concludit q^o sic ad qd^o allego reg. expressum. in. c. exhibita de homi. vbi apparet ex reg. q^o mors non fuit secuta exculat^r t³ p^oessor ab irregu laritate. Primū q^o ibi dicunt doctores si gnant^r abbas. Ille qui egecit lapidē dabat operam rei licite: ergo al^o imputaret ei ho micidū illud qd^o cōtingerat non ex vulne ris quantitate: s^z propter impericiā me dicantis et incuriam patris pueri: vt dicit^r ibi reg. Quid t³ si vulnus erat letale: nō ta men ex eo fuit secuta mors: forte quia al^o occidit nunq³ ille p^ous q^o letaliter percussit sit irregularis. R^ospondet^r quod ille in currit irregularitatem pro quo est reg. no: in. c. significasti. d^o homi. et ita no. ibi glo. q^o sequunt^r ibi docto. sufficit enī qd^o ibi in terfuit anim⁹. Et si dicas quo ad irregu laritatē requirit^r act^o p^osumat^r: nec sufficit vo lūtas et cū attentatu. no. glo. i. c. exhibita d^o homi. et in. c. sicut dignū de homi. Dicē dū q^o ibi act^o fuit secur⁹ etiā si p^o aliū qd^o suf ficit. vt i di. c. significasti: et hoc est no. Vbi tamē de se vulnus esset letale si t³ mors nō esset secuta: nec ex vulnere illo nec ex alio non incurrit irregularitatē ille percussor q^o factū p^osiderat^r ad irregularitatē p^otrahē



dam nec sufficit animus: ut poietum est. Et ex his inferat ad quoniam pone quod ego habebam in domo vestris vel leone ille occidit aliquem ego incurrere irregularitatem. Inno. dicit quod non in c. audientia: de hom. quod illa causa est re mota quod non dicitur ad id ut poietum est dicitur contrarium si est aliquid quod ei imputetur: et hoc vltimum vltimum est verum si non tenebat illa aialia ligata: ut d. glo. in l. ij. ff. si quod p. pau. se. di. ira. 13. fra. in d. c. ad audientiam. Et his inferat quod accusator criminalis cause secuta morte vel membri mutilatione erit irregularis: quod dicitur in homicidio. Item in d. c. ite aduocatus. ite testis. ita not. inno. in d. c. ad audientiam: quod oes isti prestantur causam mortis. Sed de aduocato quod an indistincte exercet aduocationis officium in causa criminali incurrat irregularitatem. Et in hoc est distinguendum: quod aut est aduocatus accusatoris et tunc subdistinguetur: quod aut est clericus in sacris constitutus: et tunc incurrit irregularitatem: quod immittit se officio et interdicitur: ut in c. ij. de post. vbi ei prohibetur ergo quod inde sequitur et sine culpa sua imputatur ei. per hoc est optimum. reg. in ar. in c. tua. in pn. de homi. Aut est in minoribus constitutus. aut merus laicus: et tunc defensio illa est ei permissa: ut tradit in d. c. ij. et sic secuta morte non incurreret irregularitatem. ita no. abb. in c. sniaz. ne de. vel mo. Et si dicas contrarium: quod ex hoc sequitur mors accusatoris: quod dicitur puniri pena rationis. dicendum quod ad hoc non dicitur haberi respectus. absit enim ut ea quod per bonum facimus nobis imputentur. Et hoc limita si iste in nulla culpa fuit in morte: forte quod defendit licite causam: adeo quod non est ei quod imputetur: aliter autem si per impericiam vel incuriam obmisit licitam defensionem irregularitatem incurrit. ut no. abb. i. d. c. de postu. Et id vtile consilium est quod quod clerici a talibus abstineant vel volens fieri. Sed iuxta hoc quod pone quod aliquis quo operatur fuit in homicidio ipse obsecratoribus: an iste incurrat irregularitatem. Ad hoc dicendum: quod si iste venerit ut occisoribus opere ferret si ab alijs impedirent irregularitatem incurrit. ut

l. c. sicut dignum de hom. s. illi est. Item si quis possit a morte liberare illum i valuz hoc non faceret: ut i. d. s. Item prestantes auxilium i sacris custodiendis: ut d. reg. i. s. hi quoque eorum. Illi est qui fuerit armati supposito quod illi non occiderint secuto homicidio sunt irregulares ut i. d. c. sicut dignum. s. si. Sed hoc limita si bellum est iniustum. si tamen est iustum puta per defensionem fidei vel patrie inter expectantes vel etiam percutientes dummodo ipsi non interfecerint non incurrunt irregularitatem si sint clerici: ut probat reg. i. c. officio de hom. Item si interfuerint ut defendat alios pueros quoscunque qui inuadunt dummodo illi in magna necessitate essent positi. Si tamen tanta necessitas non esset clericus peccaret extrahendo arma ut alius defenderet secuto tamen homicidio dummodo ipse non occidisset non incurrit irregularitatem per quo et ibi 13. abb. i. c. penul. de cler. p. c. reg. i. c. eo. ti. Quero: pone quod aliquis non occidit: sed accelerat mortem: ut si quis fuit sagitta percussus et a liquo pueniens mortem extrahit sagittam: per quod ille citius morietur: an ille erit irregularis. Speculator mouet hac quoniam tamen de. s. dispensatio ver. si tamen aliquis: et concludit poietum extra hunc esse irregulare. idem sequitur abb. i. c. sententia nec clerici. vel mo. Item dicendum de transmutate i lecto ipsum infirmum ad aliud ut citius moriatur ille cui pueniat mortem irregularis est. ita not. specu. ti. delegatis. s. iuxta propositiones. ver. quod si alius infirmum. Preter dicta procedunt quando constat: quod de vulnere quis mortuus est. Sed pone quod post longum tempus percussus obiit ita quod post de hoc probabile dubitatur dicendum quod si nunquam conualuit presumit ex primo vulnere decessisse. Si vero conualuit et postmodum recidit: tunc si post octo menses non presumit ex vulnere decessisse: ut in c. ij. de cler. percusso. Secundo tamen si ante poietum tempus: hoc tamen relinquit dum est arbitrio iudicis: hoc determinat abbas in dicto capitulo. 2. et hoc tunc credo: quod id quod not. Salicetus in l. vnica. de eme. seruo. vbi tenet indistincte quod si percussus obiit post octo menses non pre-

sumit in dubio ex parte vulnere decessisse siue qualiter siue non: per d. c. ij. de cler. p. c. vltimum et hoc verum de iure. Sed contrarium est si percussus inanimatus: ut quod dicitur alicui herba nec perciperet: vel in asculo ne generaret: ille non est irregularis: ut i. c. si aliquis de homi. Item si fuit causa ut mulier pugnans faceret abortum dummodo partem non esset viuificatam: ut i. c. sicut de homi. Si vero quis commisit casum homicidii: tunc aut dabat operam rei licite: aut illicite. Si licite aut adhibuit diligentiam modo poietum: et tunc non incurrit irregularitatem ut in c. significasti. et c. dilectus. et c. Joannes. de homi. Dum tamen est quod si scandalum est: hoc casu deberet abstinere a celebratione: quod nihil est agendum cum scandalum: ut i. c. ex lris. j. de hom. vbi est reg. no. de hoc. idem dicit ille reg. si infamia subesset. Dum tamen est quod in poietis duobus casibus est indicenda certa purgatio: quod si faciat cessare scandalum poterit iste celebrare aliter non: ita no. Jo. an. que sequitur abb. i. d. c. ex lris. Aut non adhibuit diligentiam quod debuit: et tunc incurrit irregularitatem. primo casu est reg. in c. ex lris. ij. et in c. significasti. j. de hom. si enim aliquis poiebat: et erat locus quo vulgo iter fieri solebat: debuit perclamare. Sed iuxta hoc dicitur: quod aut ipse dicit tarde: aut quod alius erat percussus vel fugere non poterat: dicit voce submissa: ita quod ille audire non possit: et tunc non sufficit dicere: caue. Aut ipse perclamat ita: ut ille audiat: et non tarde: et tunc non sibi imputatur: nisi forte ille audire vel intelligere non possit: ut si furus: infans: vel furiosus: debuit enim diligentior esse ut illum pmoneret taliter ut intelligeret: ita 13. d. huc in l. duo. l. di. al. si aliquis occidat irregularis est ut i. s. Item si putator iuste ad lacule. quod limbo nisi aliquod signum patens esset appositum: quod denotaret opus fieri ut testis illa quod ad regulas confabrat rectum solet apponi: illa enim vltima transiit pmonere. ita 13. Jo. faber. ibi. Si vero dabat operam rei illicite: tunc quod inde sequitur dicitur sibi imputari: et si preter intentum suum: ut i. c. dilectus de homi. et in c. continebat. eo. ti. etiam contra suam phi-

bitionem: quod debuit cogitare id euenire posset: ut in c. de homi. li. vi. Dicit autem operam dari rei illicite quod immiscet se officio quod ad eum non expectatur: imo est ei prohibitu: ut si clericus alicui medicinale impendat officium vel chirurgiam homicidii quod eger incurrit et sine culpa ei imputabitur: ut est reg. i. c. tua in pn. de homi. et ibi 13. Inno. in alio tamen modico cui non est prohibitu illud officium. tunc homicidii secutu ei non imputabitur dummodo sit peritus in arte. Item non curer infirmo suo capite: sed in traditiones artis. Item adhibeat diligentiam quam dicitur ut est reg. in c. ad aures de era. et q. Item Jo. dicit in cirurgico: ut probat reg. i. d. c. j. de homi. Item de seruicibus infirmis dicitur cauere: ut non indulgeat eorum appetitui: sed sequantur mandatum medicum: ita no. abb. et doct. in d. c. tua. alio si sequatur mors ex hoc sunt irregulares. Item dico si officium non fuisset sibi interdictum: non tamen expectaret ad eum: sed ad alium: ut sacrista existere in ecclesia alio pulsaret campanam: tunc homicidii casu contingens si ne culpa sua sibi imputabitur: quod immiscuit se officio ad se non pertinere: ut no. abb. in d. c. Joannes de homi. Item dico si quis agat rez vult nec necessariam: ille enim dicitur dare operam rei illicite: ad eo quod homicidii q. l. iterum quod secutu ei imputabitur: ita determinat i. c. ex lris. ij. de homi. Item si faciat re sibi prohibita ut si locat clericus cum laico: ut est glo. et 13. abb. in c. continebat de homi. Aduertitur circa id quod dictum est supra: quod das operam rei licite: si non adhibuit diligentiam quam dicitur incurrit irregularitatem: dicitur enim hoc intelligi quod ille homicida fuit in lata culpa vel leui. Secus autem si fuit in leuissima: illa enim non sufficit ad irregularitatem contrahendam: ut est singularis reg. in c. q. s. de pen. et remi. et ibi 13. abb. Sed ego limbo dupliciter. Primo ut precedat quod statim in meritis finibus negligencie: si actu vel habitu perpetrat tale homicidii. ita 13. Inno. que sequitur Jo. an. i. d. c. q. s. Secundo limitare: nisi ille negligens daret operam rei illicite: nam tunc culpa leuissima indistincte imputaret ei ad irre-

Tractatus.

gularitate p quo facit rex. no. i. c. sepe. l. di
ibi ben. dicit ope necessario. qd etiam
confirmat. Ma dñi opera rei: illicite impu
rat qd qd inde sequit: etia preter suu inten
tu: vt p dicitu ē. Et predictis inferi ad qd
ne: clericus illicite exercebat rigā cū alio a
miciis vel cōsanguineis interuenientibus
alius fuit occisus: nunq̄ iste sit irregulari
ris? i hoc dicitu ē qd sic: ad hoc facit rex.
i. c. Petr. de hom. Ma excusat ibi clericus
ille cui? p sanguine suū inimicu occiderit
qz ille nō dedit cām nec occasione: illi ini
micie. A p̄trario gō sensu: sec⁹ cēt dicitu
nisi ille dedisset causam vel occasione: et
ex eo casu quo clericus non dedit causam
rige: vel inimicie ad hoc: vt homicidium
factu p cōsanguineos: et amicos sibi nō
imputaret: opz qd si ille sciebat illud homi
cidu tractari p̄tra suū aduersariū tpe illd
phibeat: vt in di. c. petr. Et p̄dicta distin
ctio pcedit vbi amici vel cōsanguinei cler
ici interfecissent inimicu illi: sec⁹ si super
uenissent amici illi cū quo clericus discer
bat: qz tūc homicidiū p aliū cōmissum nō
imputaret clerico: ita no. abb. i. di. c. petr.
et docto. in. c. significasti. i. de hom. Sed
salua debita correptione mihi vñ cōtrarius
Ma cū ille dederit causam huic rige cēset
dedisse causam cuiusqz homicidio qd fue
rit inde secutu: siue cōmissum: qd ergo de
dit causam imputandu est sibi irregulari
tate: ad qd ego allego opti. rex. in. l. multa
facinora. C. ad legē in. de vi. pu. vel puā.
Alteri qro. pone qd clericus patit furtu vñ
rapinā vel iniuriā accusat malefactorē illū
corā iudice seculari: ille iusticia erigere mā
dato iudicis occidit vel mutilat: an iste erit
irregularis. Dicēdu qd nō: dūmō iste pro
testet qd in sua accusatione vel q̄rella nō in
tēdit ad vindictā sanguinis: rex. ē in. c. i. d.
hom. li. vj. Illam tñ p̄stationē sicut exp̄
mit hore: ita dñs gerere corde. alias secuto
homicidio. irregularis ē: ita no. Jo. an.
in nouella quē sequit domi. qd pcedit etiā
si det inter signa latronis: vt in. c. tua. S. si

Secundus.

de hom. Nisi ē: qz ep̄is non cōminat
fur. ad hoc vt dēat p̄dñari. Quid tñ si ille
cui? bona sunt derobata clamat: latrones
latrones capite: vel aliud hñd: an sequu
to postea homicidio in p̄sona latrōis illd
debeat sibi imputari vt irregularis efficiat.
Dicēdu est qd sic. nā ex negligentia cōmittit
homicidiū. vt in. c. q̄stū: de pe. et remi. qd i
telligit si iste credebatur qd inde seq̄ posset
hom. ita no. hosti. et frā. in di. c. significa.
ij. et ibi abb. nisi timeret iste qd latrones cū
occidere volebāt: ita no. specu. ti. dele. S.
dispensatio. S. pone qd tuor crāt i domo
alius piccit lapidē et occidit: nescit qd: an
q̄es reputabunt irregulares: vel qd eorū.
Bar. brigi. in qd ne vermilli tenuit tuas
ēē oēs abstinere per dicitu. c. significasti. ij.
S. hosti. et Jo. an. tenet: qd nemo ē repel
lend⁹: ex quo nescit nec cōstat qd aliq̄s deli
q̄rat: s. dubitet an occiderit: ita tenet ip̄i i
di. c. significasti. quē sequit ibi Anto. qd p
cedit etiam quo ad penā criminalē infligē
dā: ita tñ flozianus i. l. itē mella. S. si plu
res. ff. ad. l. acq. quo ad penā tñ pecuniari
am qd p delicto imponit si necessariū erat
vñ ex his deliq̄s: vt si statuto ponit cer
ta pena deferēt gladiū: et q̄tuor sedētib⁹ i
hāco ad pedes eorū reperit gladiū: tūc enī
q̄libz eorū insolidū cōuenit: s. vno soluere
ceteri liberant: s. m cū in di. l. S. iura qd
nē p̄ncipalē de lapide piccto de domo in
hi vñ qd de iure regni nñ: si nō cōstaret qd
occidit dñs dom⁹ quātū ad penā tenet de
homicidio: et ē qdā. l. soxi. li. iij. ti. De los
homizillos: q̄ incipit. Todo ome. qd dispo
nit: qd si i domo alicui⁹ reperit hō mortu⁹
et nescit qd occiderit: qd dñs dom⁹ tenebit
de homicidio. Ita dicim⁹ si de domo ali
cui⁹ fuit aliq̄s occisus: et nescit a quo: nā
effect⁹ p̄ducit ex aliq̄ causa ei attribuit vt
ē opti. rex. in. l. ita vulnerat. ff. ad. l. acq. et
in. l. dñi. S. sabini. ff. de dam. infec. et hoc ē
mētī valde tenendū. Alteri pone: qd plu
res percussit aliq̄ vniuscuiqz vulnus
nō sufficit p se ad mortē: sed oia vulnera si

De

Irregularita. Fo. rxi.

mul isticta sufficit: an oēs erūt homicide
Inno. in di. c. significasti: et qd qz tenet de
occiso facit. rxi. q. vj. c. si. l. dē tñ Bar. in. l.
fi. ff. ad. l. corne. de fidei. et abbas in di. c. si
gnificasti. S. qro an clericus p̄sentia suā
adhibens cū aliq̄s occidit vel mutilat pec
cet vel incurrat irregularitatem. Dicēdu qd
ille graui⁹ peccat: qz p̄tra iuris phibitio
nē illud facere et attentat vt in. c. sniam ne
cleri. vel mo. ille tñ qd t̄palē iurisdictionem
hñt in loco si assistat cū ex p̄cepto iusticie
suspendiū vel aliā mortē hñd parit qd ir
regularitatem incurrit: p quo est rex. i. c. ex
lris de excef. pla. et ibi tñ abb. rō ē: qz adhi
bēdo p̄ntiā vñ auctoritatē p̄stare exco. nō
pōt inferri casus in quo sola p̄sentia adhi
bita nō iducat auctoritatē facit ad hoc id
qd abbas in. c. q̄ta. de excef. pla. in fi. vbi
tñ qd si ep̄s tpe interdicti audiat diuina: vi
det auctoritatē p̄stare: ita qd tanqz auctori
sans incurrit irregularitatem. Et qd pōt
hñt op. limitatio ad ea qd no. abb. in. c. dile
ct⁹ de arbi. in illa qdne an p̄ntiā suā adhi
bēs in actu videat auctoritatē p̄stare. Cō
sequēt qro: Aliq̄s scribebat cūda militi
vt aliq̄e interficeret dedit ille lras suo ca
pellano vt legeret illis plectis securū ē ho
miciu: an iste clericus incurrit irregulari
tatem. Dicēdu est qd sic. qz dñt misteriu mor
ti ist⁹. vñ supposito qd nesciret qd in carta
cōtinebat cū accessit ad locū illū debuit su
per sedē et dicere militi: hoc nō spectat ad
officiū meū. ita tñ Jo. an. et Hosti. in di. c.
sententiā. Quero an si clericus ministrat ali
cui arma in bello: ip̄is pugnanti⁹ incur
rit irregularitatem. In hoc est distinguēdu
qd aut q̄rim⁹ de bello iusto an de iniusto.
Si iniusto nō ē dubiū quin incurrat irre
gularitatem: qz p̄bet misteriu mori. Si vñ
bellū est iustum: hic etiā erit dicēdu: qd p̄sta
tio armorū ē immediatū misteriu ad mortē:
ita determinat Inno: i di. c. sniaz: qd pce
dit etiā si ministras arma hoc nō intendat
rō ē: debuit cogitare hoc euenire posse. vt
no. abb. in di. c. sniaz. Si tñ in bello iusto

clericus nō daret ita operā p̄p̄inquā mortī
nō est irregularis: vt si clericus p̄posu⁹ bel
lo facit emi balistas cū q̄b⁹ pugnet. nō tñ
impendat eas pugnanti⁹ vt dicitu est ar. d.
c. occidētes. rxi. q. v. ita no. specu. ti. dele.
S. dispensatio. v. qd si clericus i bello iusto
qd si clericus supra scribit qd capiat aliq̄s
nō tñ scribit de morte: secuta est mors ide.
Ecce erit irregularis. ita no. hosti. i di. c.
sniaz. qd pcedit et si iste nō cogitabat vñ si
militi hoc posse euenire. qz forte scripsit qd
sup eā mere cūile caperet qd vñ intelli
ge: si iste fuit i culpa hoc scribēdo: forte qz
nō expectabat ad officiu suū: ita no. abb.
in di. c. sniaz: qd no. facit enī ad multa. Si
gnant ad illā qdne d illo qd idcauit aliq̄e
qd q̄rebat vt caperet qd postmodū fuit cap⁹
et occisus vel mutilat⁹: an iste qd idcauit
incurrit irregularitatem. specu. mouet hāc qdne
ti. dele. S. dispensatio. v. qd si iudex: qd con
cludit qd si ego sciēs qd ad mortē q̄ret in
dicant illū irregularitatem incurro secuto
homicidio. sec⁹ si nesciui nec suspicau⁹ sum
qd ad mortē vel ad penā sanguinis q̄ret.
Qd ego limitare vt i prima qdne: puta ni
si hoc non spectaret ad officiu suū: vt si
forte erat clericus qd interrogat⁹ fuit a iudice
seculari: nō obligat ad hoc rñdere cū non
sit iudex suus ad hoc faciūt no. p abb. i. c. i
de testi. cogē. A p̄dictis oib⁹ excipiunt q̄
tuor qd etiā si occidat vel mutilet nō incur
rūt irregularitatem. l. furiosus: infans: dor
mies: vel in se defendendo cū aī mortē vi
tare nō valēs suū occidit inuasorē. p hoc
est rex. in cle. si furiosus. de homi. Circa
furiosum tñ qro: an idē sit in ebrio: vt nō i
currat irregularitatem p̄p̄ homicidiū vide
bat qd sic: qz ebri⁹ eq̄parat⁹ ē ei: et ē exēplū
si posu⁹ ē extra rōnē: quē admodū et ille fu
riosus. S. cōtrariū ē verū. qz a p̄ncipio i
culpa fuit se inebriādo. p quo facit rex. i. c.
inebriauerūt. r. v. q. j. ita tñ Alluar⁹ i di. cle.
si furiosus: et Jo. de imo: ibi ad qd facit id
qd p̄hs dicit. 3. et ibi. vbi dicit qd ebri⁹ d
linquens duplicis penas meret. l. qz se in
f



Tractatus.

ebriantur: et quod delinquit ex quo enim causa. s. ebrietas fuit in eis p[ro]p[ter] a p[ri]ncipio q[uo]d ex inde sequitur sibi ipse. An autem delictum imputetur sibi in foro iudiciali remitto ad ea q[uod] no. abb. in. c. sicut de testi. vbi t[er] q[uod] sic non t[er] p[ro]p[ter] ordinaria pena: s[ed] minori d[icitu]r quo vide ibi p[er] e[um]. Circa infantem etia[m] q[uo]d: an in distincte ille excuset ab irregularitate. Dicendum q[uod] no: imo d[icitu]r intelligi d[icitu]r no[n] sit infans doli capax: p[ro]bat hoc p[er] dicta cle. q[uod] illas p[er]sonas excusat ab irregularitate p[ro]p[ter] defectu[m] animi: q[uod] i[stis] eis cessabat o[mn]ino voluntas occide[n]di: et animu[m] q[uod] r[ati]o cessat in istis infantib[us] doli capax. ergo cessabit illa dispositio: vt in. l. cu[m] pater. s. dulcissim[us]. ff. de le. ij. ista co[n]clusionem t[er] abb. in. c. j. de delictis puero r[ati]o et ex hoc poteris limitare. l. j. de falsa mo. cu[m] dicit q[uod] etas illa ignorat q[uod] vide at. Alteri etia[m] iuxta hoc q[uo]d: an maior infans ipubes no[n] doli capax occide[n]s vel in iuris incurrat irregularitate[m] hosti. in. c. j. de delictis puero q[uod] sit: q[uod] in. l. p[ro]motionis: no[n] voluntas s[ed] factu[m] attende[n]s co[n]trariu[m] determinat glo. in di. cle. si furiosus ad q[uod] allegat illu[m] tex. q[uod] si velit q[uod] eade[m] r[ati]o q[uod] excusat infans excuset etia[m] impubes q[uod] no[n] est doli capax: et ista co[n]clusionem sequitur ibi Henric[us] et Paul[us] et Bonifacius et Petrus de ancha. et Jo. de imo. et co[n]ter docto. s[ed] q[uod] docto[rum] cu[m] repeteret dicta cle. tenuit opinionem hosti. dices: q[uod] ad incurrēda[m] irregularitate[m] no[n] sequitur animu[m] dolosus: vt p[er] in iuste occide[n]te q[uod] incurrat irregularitate[m]: et ad dicta cle. r[ati]o d[icitu]r: q[uod] intelligenda sit stricte in criminib[us] vel in casib[us] in q[ui]bus loquit[ur]. S[ed] ego tenerē opi. glo. q[uod] est co[n]s[uetudo] o[mn]iu[m] docto. p[ro] quo facit tex. in di. cle. q[uod] no[n] vt p[ri]uilegiaret ibi co[n]tentos: s[ed] illa r[ati]o: q[uod] illi careb[ant] voluntate o[mn]ino eximit illos ab irregularitate: no[n] eni[m] d[icitu]r illos delinque. Et quo in eis ex toto cessat animu[m] d[icitu]r q[uod] no[n] doli capax: imitabit etia[m] eade[m] iuris dispositio. Preterea impubes q[uod] no[n] est doli capax e[st] inter duo exrema. s. infantia[m] et pubertate[m]: d[icitu]r ergo p[er]ci

Secundus.

perē natura[m] illi[us] cui magis adheret. L[icitu]r ergo iste magis adheret infantie ei[us] natura[m] co[n]cabit. p. l. q[ui]nt. ff. de sta. homi. Itē co[n]firmat q[uod] legali pena iste p[ri]m[us] e[st] infantie no[n] pugnat p[er] eo q[uod] no[n] est doli capax. Ita p[ro]bat rex. i. l. ipuberē. ff. de furtis. et rex. i. c. j. de delictis puero. Ad fundamenta co[n]stat facili[us] r[ati]o ad id q[uod] d[icitu]r q[uod] ad irregularitate[m] co[n]trahenda[m] no[n] requiritur animu[m]. Dicendum q[uod] illud est factu[m] i[n] iure requiritur colligit i[n] di. cle. nec ob. q[uod] homicidia q[uod] da[m] casualia imputant[ur]: supposito q[uod] in eis cessat animu[m] ex quo culpa illa casus fortuit[us] co[n]tingit ad quem culpa. Voluntas et animu[m] accessit q[uod] sufficit ad hoc: vt q[uod] inde fuerit secutu[m] imputetur. ita determinat p[er] h[oc] s. 2. et ibi vbi d[icitu]r voluntario et inuoluntario agit: et inde habuerit ortu[m] multa iura. et vt. c. significasti. j. et in. c. Joānes. et ex l[icitu]r s. j. et ij. et c. p[ri]ncipal[is] Ad hoc q[uod] dicebat d[icitu]r iudice: d[icitu]r q[uod] vbi ad est animu[m] occide[n]di: supposito q[uod] ille animu[m] sit iustus efficit irregularis. Circa dormiente[m] q[ui]nt. An si dormiens occidit aliquem q[uod] vidēs occidere cogitabat. an ille incurrat irregularitate[m]. S[ed] in di. cle. si furiosus. et co[n]ter docto. tenent q[uod] no[n] r[ati]o est: q[uod] ille t[ame]n no[n] sentit q[uod] faciat. Circa se defendente[m] q[uo]d: an sit v[er]e indistincte: q[uod] ille incurrat irregularitate[m] dices ad hoc q[uod] sic d[icitu]r q[uod] p[er]currat aliq[ui]s. P[ri]m[us]: q[uod] fiat inco[n]tinenti: et no[n] ex intervallo: q[uod] al[ia] p[ro]ut est vltio q[uod] defensio. Itē q[uod] faciat se defendē[s] a[n]t se defendendi no[n] vlciscēdi. T[er]tiu[m] requirit q[uod] fiat cu[m] moderamine inculpate tutele. Dicit etia[m] moderatu[m] inculpate seruari: si illu[m] i[n] facit quo obmisso violentia repelli no[n] possit. vt dicit glo. in di. c. significasti. ij. vbi no[n] e[st] necesse ad hoc vt dicitu[m] moderame[n] obseruet q[uod] p[ro]p[ter] o[mn]ia sint arma eq[ui]lia inuadentis et inuasi. S[ed] d[icitu]r in hoc accēdi q[ui]ntas p[er]sonas et circu[m]stancie q[ui]s bon[us] iudex p[ro]siderabit p[ro] quo est glo. no. in. l. j. et vbi v[er]i tenent co[n]ter docto. Et ad hoc vt ista defensio licita reddat no[n] e[st] necesse p[ro]ut i[n] iure inuadentis expectare: vt est glo. in

De

Irregularita. s. o. r. i. n.

S[ed] ex sacris insti. de inter. et in di. l. vñ. vj. et. Itē etia[m] poterit q[uod] p[ro] forame[n] suu[m] occidere inuasore: ita no. abb. in di. c. significasti. ij. Itē et b[on]i no. vñ si min[us] potens timet magis potēte poterit illu[m] inuidiose vel veneno occidere: vt no. Jo. faber. insti. s. i. aut de in. na. S[ed] intelligo hoc q[ui]ntu[m] ad irregularitate[m] vitanda[m] d[icitu]r t[ame]n neq[ue]ant al[ia] morte euadere: vt infra dicā. Et in i[n] iusta d[icitu]r sensu excusat q[uod] si cleric[us] stans ad altare missam celebras inuadit poterit obmissa celebratione defensionem insistere: et si occidat poterit redire ad altare et inchoatam missam consummare: ita not. abbas. in. c. clerici arma. p[er] de vi. et ho. cleri. S[ed] p[ro]ut etia[m] intellige d[icitu]r inuasus ille al[ia] morte vitare non possit: si ergo possit vitare forte fugiēdo d[icitu]r mo[n] possit facere tale fugā sine periculo: t[ame]n occide[n]do incurrat irregularitate[m] p[ro] quo facit rex. in di. cle. si furiosus: et ibi glo. quas sequit[ur] Jo. de imo. et docto. Quantu[m] ad pena[m] t[ame]n legale[m] excuset occide[n]s se defendēdo et eo casu quo possit euadere fugiēdo. no[n] eni[m] tenet q[uod] fugere cu[m] illud sit iniuriosum vt i. l. itē. s. apud labrone. ff. de iniur. ita determinat Bar. i. l. j. et vñ vi. et abb. in. c. significasti: et in. c. olim. j. de resti. spoli. P[ro]ut etia[m] t[er] in di. cle. q[uod] dicit morte vitare no[n] valēs. sec[us] ergo si d[icitu]r m[er]itu[m] reru[m] velit euitare. n[on] t[ame]n si p[ro] hoc occidat incurrat irregularitate[m] p[ro]ut eni[m] debuisse post tunicā relinque[re] palu[m] q[uod] p[ro] rebus vilib[us] et transitorijs adeo acriter in frēs exardescere. vt in. c. suscepim[us] d[icitu]r homi. Itē q[uod] rex. i. di. cle. dicit morte. Quid si al[ia] no[n] p[ot]est vitare defensionē mēbri vel alia pena corporale. In hoc dicendū q[uod] q[ui]ntu[m] ad pena[m] q[uod] iudiciali venit imponēda p[ro] homicidio iste e[st] immunis ex quo q[uod] dānu[m] corporale e[st] irreuerabile. ita no. florizian[us] i. l. sciētia. ff. ad. l. acq[ui]t. S[ed] q[ui]ntu[m] ad irregularitate[m] co[n]trahēda[m] sec[us] credere q[ui]nt. i. di. cle. dicit morte. Itē ad hoc facit id q[uod] no. e[st] p[er] Aluile. Alharhei. v. c. q. cir. vbi dicit aliud factu[m]. s. q[uod] si mors inferat alicui violēter: et

ille stat deliberat[us] tal[is] q[uod] post mortē patietur: et in statu g[ra]ue sustinere d[icitu]r ne p[ot]est aiaz inuadentis. Ad eni[m] co[n]firmari possit p[ro] id q[uod] Aluile dicit Jo. xv. sup illud: maiore[m] charitate[m] nemo etc. Dicit ex p[re]cepto charitatis obligat ponere q[uod] corp[us] suu[m] p[ro] saluāda aia p[ri]mi. Ad q[uod] etia[m] facit q[uod] scribit Jo. iij. nos debem[us] p[ro] fratrib[us] aias ponere: exponit ibi. j. corpora n[ost]ra vt Aug. in q[ui] i. d[icitu]r doctrina xpiana: q[ui]ntu[m] sunt p[ri]ncipal[is] intelligēda. P[ri]ma: de q[ui]ntu[m] o[mn]ia e[st]. Sec[un]da aia n[ost]ra. T[er]tia aia p[ri]mi. Quarta et vltima corp[us] n[ost]ru[m]. Ecce q[ui]ntu[m] dilectione p[ro]ponit aia p[ri]mi corpori n[ost]ro. Pondera etia[m] rex. in di. cle. q[uod] dicit morte p[ro]p[ter] aiaz. Si ergo q[uod] p[ro] saluāda aia p[ri]mi occidat: et si q[ui]ntu[m] ad legē ciuile[m] a pena sit immunis. vt no. Bar. in. l. si q[ui]ntu[m] in seruitu[m]. ff. de fur. et ibi e[st] rex. efficit t[ame]n irregularis: q[uod] p[re]cedit etia[m] si occidat inuadēte patre[m] vel matre[m] vel aliu[m] co[n]iunctu[m]: ita no. glo. in di. cle. si furi. Circa secundu[m] modu[m] p[ri]ncipalē i[n] quo supra dixi co[m]mitti homicidiu[m]. s. p[re]cepto. Aduer[te]ndu[m] q[uod] ne d[icitu]r m[er]itu[m] directe co[m]mitti homicidiu[m]: s[ed] e[st] m[er]itu[m] aliq[ui]s verberari vel aliquid in aliu[m] co[m]mittēdu[m]: n[on] debuit iste veri simili cogitare inde se q[uod] posse homicidiu[m] incurrat irregularitate[m]: etia[m] si ex p[re]sente venierit homicidiu[m] co[m]mitti vt e[st] rex. in. c. si d[icitu]r homi. li. vj. tenet iste m[er]itu[m] siue inco[n]tinēti siue post maximu[m] intervalu[m] sequit[ur] illud homicidiu[m]. ita t[er] Jo. in di. c. ad audiētiā. Ad adu[er]tēdu[m] etia[m] iuxta hoc q[uod] si q[uod] m[er]itu[m] adu[er]tēdu[m] homicidiu[m] co[m]mitti ad hoc vt secuto homicidio excuset op[er]e q[uod] mandatis illud renouet: q[uod] reuocatio p[ot]est fieri dupl[ic]i. s. ex p[re]sente et tacite ex p[re]sente vitādo: ex p[re]sente ne exequatur m[er]itu[m] ip[s]i: tacite: si p[ar]t[is] in ead[em] inter m[er]itu[m] dānu[m] recipit. ita no. Jo. in di. c. ad audiētiā. Circa iij. modu[m] p[ri]ncipalē quo p[ot]est homicidiu[m] co[m]mitti. s. co[n]suetudine aduer[te]ndu[m] q[uod] aut co[n]sules dabat op[er]a rei licite aut rei illicite. P[ri]mo casu aut directe s[ed] i[n] iure aut indirecte: si directe puta q[uod] dixit oc



Tractatus.

cidite vel exponite vos morti vt p patria
vel aliquo hmoi cōsulens irregularis est
securo homicidio. Pro hoc tñ r lege pōt
q̄s morte cōsulere sine metu irregularita-
tis. Si vō nō cōsulit directe i morte: vt si cō-
sulit p defensione patrie capiendū ēē: tūc
nō incurrit cōsulēs irregularitatē. Ad hoc
aut vt q̄s de cōsilio nō teneat requirē qd re-
nocet illud r cōtrariū suadeat ei qd pmo
cōsulit. Immo d̄s suadet illi in cui⁹ p̄uiciē
cōsulit qd sibi caueat p̄dicta oia ponit. In
no. i. di. c. ad audiētiā. Iuxta p̄missa q̄ro cle-
ric⁹ interrogat⁹ q̄lit debeat aliq̄s malefici-
cus puniri. R̄s d̄t qd ad mortē vel ad mu-
tilationē. An secuta morte vel mutilatiōe
ille incurrat irregularitatē. Ad hoc dicen-
dū qd aut casus iminebat de p̄nti aut non.
Primo casu cōsulēs incurrit irregularita-
tē p quo est reg. cū glo. in. c. ex l̄is d̄ exces.
Pla. Aut nō iminebat de p̄nti: tūc suppo-
sito qd r̄ndeat homicida est talis p̄uiciō
nō incurrit irregularitatē: vt no. glo. i. di.
c. ex l̄is r ibi no. doct. qd limita rex si iste
recte cōsuluit: si tñ nō recte: tūc si p̄babi-
liter fuit dubitatio p̄tā qd cōsiliatio ma-
gna erat inter docto. ar. cor̄ quē not. Jo.
an. in. c. j. de cōsti. r cor̄ q̄ docto. in. c. h̄ne
de do. r cōm. circa materiā expensar. Si
vō nō erat p̄babilis error: si iste erat iuril
perit⁹ vel putabat ēē: r iudex secur⁹ ei⁹ cō-
siliū occidit incurrit irregularitatē. ita nō
specu. in ti. dele. s. dispensa. v. qd si iudex
caueat ergo p̄dicatores ne cū aliq̄s i car-
cere p̄rie p crimie detinet i suis p̄dicatiōi-
b⁹ dicat aliq̄s: ex quo iudex moueat ad oc-
cidendū alioq̄n incurrit irregularitates:
sec⁹ si ex cor̄ cōsilio vel suggestiōe iudex nō
mouet: s̄z als erat disposit⁹ illud facere p
ea q̄ no. abb. in di. c. ex l̄is de exces. p̄rela.
Ad ego limitare q̄n hmoi p̄dicatoz dire-
cte cōsuleret vel suggereret mortē. Sec⁹ si
ḡnalr r indirecte suaderet i p̄dicatione di-
cens maleficos deberi puniri. r p̄uicias
debere p p̄sōe purgari malis hōib⁹ vel iu-
sticiā debere p p̄sōe ministrari. ad hoc in-

Secundus.

duco qd no. Inno. in di. c. ad audiētiā
qd est notabile. Circa q̄rtū modū quo cō-
mittit homicidiū. s. defensiōe. de defensio-
ne dicendū qd d̄z intelligi de defensione p
p̄a: nō tñ necessaria vel aliena: vt si forte a-
liū defenderet r si occidit q̄b⁹ casib⁹ iudi-
cat homicida. r irregularis: de quo satis
dictū ē in p̄cedentib⁹. P̄t alit casus addi
q̄n cōmittit homicidiū. s. rati habitatiōe q̄
casus includit sub. ij. mēbro p̄ncipali. s. p̄-
cepto. nā rati habitatio retro trahit r mā-
dato cōpat vt in regula rati habitatiōez
de re. iur. li. vi. ad qd est reg. ex p̄sūsi. c. cū
q̄s de sen. ex. li. vi. facit etiā reg. in li. j. s. itē
s̄z r si q̄s. ff. de vi r viar. Ad hoc tñ vt ista
rati habitatio incurrat irregularitatē requirū-
tur duo. Pr̄io qd noie raptū habentis fue-
rit illud homicidiū p̄petratū. Secūdo qd
ille raptū h̄ns raptū habeat tanq̄s gestus
noie suo: forte qd nescit noie suo factū: vel
posito qd sciat. Sec⁹ aut si habeat raptū
s̄z nō tanq̄s gestum noie suo: vt qd dicit qd
penitet eū suo noie gestū: als aut plurimū
sibi nō impurabit ei delictū: p hoc ē glo.
valde notā. i. di. s. s̄z r cū q̄s. quā ibi sequit
Bar. Et ista rati habitatio q̄ntū ad eccl̄ias
imilitantē q̄ nō iudicat de occultis: d̄z exte-
ri⁹ patere q̄ntū ad deū: tñ sufficit illa q̄ cor
de retinet: de⁹ enī cor̄ interrogat r nō ma-
nū. h̄c ex p̄s̄et r in glo. in. c. cū q̄s.

Dicit etiā qd ex simonia i ordie cōmissa
cōmittit irregularitas: circa qd ē sci-
endū qd simonia cō in ordine q̄ntūq̄s oc-
cult⁹ ē suspēsus quo ad se: r quo ad alios:
vt in. c. v̄ez. r r̄ij. q. vj. si celebrat incurrit
irregularitatē p ea q̄ nō. Inno. in. c. si cele-
brat de cle. ex. m̄. Si vō simonia fuit com-
missa i b̄nficio: tūc si ē occult⁹ nō ē suspē-
sus quo ad alios: s̄z quo ad se tñ: r si renū-
ciat b̄nficio pōt i ordie suo ministrat post
peratā p̄nias. Si vō est manifest⁹ tūc ē su-
spēsus quo ad se r quo ad alios: s̄z renū-
ciat b̄nficio eget dispensatiōe sicut q̄libz no-
toz⁹ criminofus: vt in. c. si. de tēpo. or. ira-
no. abb. in. c. accensatū de simonia. Itaq̄s

De

Irregularita. Fo. lxxij.

sim ea q̄ p̄digi cū iste cōseat suspēsus p̄ i-
famā credere illi effici irregularē si cele-
braret. ita p̄bat ex his q̄ nō. Inno. i. dicto
c. si celebrat.

Dicit vltim⁹ qd cleric⁹ p saltū p̄mor⁹ ē
irregularis: itaq̄s nō poterit i susce-
ptis ordinib⁹ ministrare sine dispensatiōe
r decebit anteq̄s ministret etiā cū dispensa-
tiōe i ordie quē h̄z recipe illū quē nō h̄z:
vt ē reg. i. c. vno. de cleri. p sal. pmo. Idem
dicendū si tot⁹ ordo nō fuit obmissus s̄z ali-
qd de solitis observari i collatiōe ordinis
d̄z enī illud qd negligēt fuit obmissus ta-
cite suppleri. vt i. c. j. de sacra. nō itē. quia
vsq̄ ad h̄ac suppletionē nō d̄z talis ordina-
t⁹ i suscepto ordie ministrare: vt ē reg. i. c.
solicitude. li. ij. di. nō. glo. i. di. c. j. d̄z supple-
tio fieri cū ea solēnitare cū q̄a p̄ncipio de
sacra v̄nctione. Ex quo elicit ibi Anro. re-
gula ḡnalē qd suppletio q̄ d̄z fieri i aliquo
actu: d̄z fieri cū ea solēnitare q̄ sit act⁹ p̄nci-
palis. Ex quo dicendū qd sicut collatio sa-
croz ordinū d̄z fieri i q̄rtuor t̄pib⁹ r in sab-
bato d̄nice passionis: r in sabbato scō: vt i
c. de eo. de t̄po. or. ita erit dicendū i p̄dicta
suppletione. p quo ē reg. in. c. si. de sacra nō
iterā. Aduertendū tñ in hoc: qd s̄z oēs act⁹
diuini nō sint iterādi. s̄z tñ ille q̄ obmissus
ē: sec⁹ tñ in vno actu. nā q̄libz q̄s ei⁹ ps fuit
obmissa a capite d̄z ichoari. ita nō. Inno.
in. c. si. d̄ sacra. nō iterā. Ex quo inferit ip̄e
qd si cleric⁹ missam celebrans d̄ficiat i infir-
mitate vel als cū accederet ad verba cōse-
crationis. s. Hoc est corp⁹ meū r c. ali⁹ sa-
cerdos supplēs p eodē icipit. s. Qui p̄dic-
q̄s patet r c. Si tñ p̄secrat o corpore p̄pi
hoc cōtingit tūc icipit a p̄secratiōe calicis

Dicit vltim⁹ qd crimino (r hoc nota.
sus crimie notoz⁹ ē irregularis: p
quo facit reg. i. c. si d̄ t̄po. ordi. r. c. ex teno-
re eo. r. Circa hoc tñ glo. satis extēse tra-
ctauit materia i di. c. ex tenore. meli⁹ tñ ex
pedit materia p q̄rtuor regulas. Quaruz
p̄ma ē p̄ nullū crimē occultū pōt q̄s iudi-
cialr p̄hiberi ne ministret in ordinib⁹ su-

sceptis vel ascēdat ad superiores p quolē
reg. i. di. c. ex tenore. Secūda regula ē i so-
ro p̄niali talis d̄z moneri r p̄hiberi a p̄-
nitentiā: s̄z post nō. Fallit in homicidio r si
monia in ordine: r q̄ ista ponunt loco exē-
pli. Idē dicendū in alijs criminib⁹ enorzi-
b⁹. Tertia regula ē: qd si notoz⁹ crimē: vel
de quo iudicialr cōstat tale qd ioucit depo-
sitionē: vt sunt illa de q̄b⁹ ex p̄lū reg. i. di. c.
si. in p̄n. s. adulterii: p̄uiciū: r alia similia i
pedit ordinis executionē tne q̄s ascēdat
ad superiores: vt in di. c. si. facit etiā ad hoc
reg. in di. c. ex tenore. Quarta regula est si
crimē est leue tale. s. qd si d̄ ip̄o iudicialr cō-
staret qd nō deponeret: r etiā qd p ip̄m nō
pōt bonū cōsciētie. vt ē veniale nō ipedit
etiā nō p̄rata p̄nia: vt in di. c. ex tenore a
p̄rario. Istas q̄rtuor regulas ponit fr̄a.
in di. c. si. Aduertendū tñ ē: qd etiā si in p̄di-
cto casu criminis notoz⁹ q̄s sit irregularis
ne ministret in susceptis: nec ascēdat ad su-
periores vt dictū ē: si tñ celebrat nō incur-
rit irregularitatē. ita determinat Inno. i.
di. c. si celebrat. de quo iā p̄digi.

Item vltim⁹ qd illegitimi sunt irre-
gulares: ē intelligendū siue sint nati
ex adulterio. siue als q̄lter cūq̄s:
dūmō nō sint nati ex matrimonio: p quo
ē reg. in. c. si. de si. p̄sōy. cū d̄ ibi: r ceteri ex
fornicatione nati. Et p̄cedit hoc etiā si illa
irregularitas sit oculta vt si sub colore ma-
trimoniū q̄s fuit genit⁹ nō ab illo q̄ putat
pater: s̄z a clerico vel ab alio. tūc enī iste oc-
culte d̄z accedere ad sedē apostolicā a q̄ sa-
c̄l̄r cū eo dispensat. ita determinat Anro. i.
c. j. de si. p̄sōy. Aduertendū tñ ē iuxta hoc:
qd nedū is qui certū ē esse illegitimū ab
ordinatiōe p̄hibet vt dictū ē: s̄z etiā ille q̄
de hoc ē ifamat⁹ quousq̄ se canonice pur-
get. p quo ē reg. i. c. accedēs. d̄ pur. canoz
C. S̄z pone qd dubitat: an q̄s sit legitim⁹
vel nō: nec repit pater ei⁹ vel mater: an sit
p̄sumendū d̄ eo qd sit legitim⁹ vel nō. Et
p̄mo vt qd p̄sumat legitim⁹. nā q̄libz p̄su-
mit bon⁹. vt in. c. si. de p̄sūptionib⁹. r in



Tractatus.

Secundus.

c. unico de scrutinio. in or. sa. et in dubio fa-
uore p[ro]p[ri]is s[er]u[er]i s[er]u[er]ia p[ro] legitimat[i]one. vt i. c.
ex tenore. q[ui] si. sunt leg[is]. In p[ro]tratu arguit:
q[uo]d n[on] p[re]sumit p[ro] matrimonio nisi p[ro]bet: vt
in c. r[ati]o. r[ati]o. q. v. Solutio p[ro] vitate: quia
aut iste fuit infamatus d[icitu]r illegitimitate: et tunc
sibi e[st] indicenda purgatio: vt i. c. accedens: d[icitu]r
pur. ca. tunc n[on] e[st] infamatus et semp[er] vigit vt
legitim[us]: et tunc sue c[on]sciencie relinq[ui]tur: d[icitu]r in
in. mulier. et q[uo]d ibi n[on] ita determinat ho.
in. c. veniens. d[icitu]r p[ro] b[ea]t[is] n[on] bap. mi.

Dicit et q[uo]d patiens nota vel defectu in
m[em]bris: est irregularis. vt si p[re]t[er] digiti ami-
sit sine q[uo] n[on] p[ot]est sine scandalo celebrare: vt
in. c. de corpo. vi. It[em] si macula in oculo h[ab]et
vt in. c. ij. eo. ti. S[ed] hoc intellige q[uo]d p[re]dicta
macula sine subtili suspitione se offeret ocu-
lis intuentiu: al[iter] aut n[on] induceret irregula-
ritate: ita no. fra. i. d. c. ij. Sec[un]d[u]m vnu o[mn]i[u]m
l[u]m alio maiore h[ab]et ita et ibi glo. S[ed] q[uo]d an
impedit lingua sit irregularis. In. i. c.
ij. de cleri. egro. mouet q[ue]st[i]o[n]e[m] et distinguit:
an p[er]fecte loq[ui]tur et n[on] ipediat a p[ro]mouit[i]o[n]e
al[iter] aut sic: p[ro] quo facit tex. i. l. si q[ui]s lingua[m]
ff. de edili. edito. **Q**uero iuxta hoc: q[uo]d de
claudos iuxta hoc d[icitu]r: q[uo]d aut sine bac-
culo p[ot]est accedere ad altare: et tunc poterit
p[ro]moueri. Aut neq[ue] accedere sine baculo
et tunc p[ro]moueri n[on] p[ot]est. p[ro] hoc facit glo. i. c.
si q[ui]s infirmitate. ly. di. et glo. i. c. null[us] d[icitu]r co-
se. di. ij. In hac t[ame]n materia glo. i. fi. d[icitu]r corp[us].
vi. posuit q[uo]da[m] distinctione[m] q[uo]d aut q[ui]s e[st] vi-
ciat[us] corpore in paruis m[em]bris aut in ma-
gnis: si in paruis vt forte in digito vel p[re]t[er]
illi: et tunc aut sp[eci]e fuit casu vel sine volu[n]tate
sua. Si sp[eci]e aut iuxta causa[m] interue-
niere: puta p[ro] timore infirmitatis: vel ali-
q[uo]d h[ab]e[n]s et n[on] e[st] irregularis p[ro] quo e[st] tex. in
c. ex p[re]t[er] ij. d[icitu]r corpo. vi. Intellige t[ame]n hoc ni-
si defect[us] illi m[em]bri induceret difformita-
te. Id e[st] dico si induceret impedim[en]tu[m] ad ec-
clesiasticu[m] officiu[m] pagendu[m]: p[ro] ea q[ui] inferius
dicat. Si v[er]o fecit hoc vel fieri passus e[st] nul-
la causa interueniente: et tunc e[st] irregularis:
q[uo]d nec in susceptis p[ot]est ministrare: nec ad

maiores ordines ascendere. vt in. c. q[ui] p[re]mi-
ly. di. Sed iuxta hoc distingue melius q[uo]d
glo. q[uo]d aut defect[us] ille inducit difformita-
te: et tunc aut est notoriu[m] q[uo]d fecit hoc ex iudi-
gnatione et repellit. ita intelligit tex. i. di. c.
q[ui] parte. Si v[er]o n[on] e[st] notoriu[m] sed occultum
n[on] repellit: ita et hosti. i. di. c. fi. que sequi-
tur fra. et Anto. ibi. Ego t[ame]n dubito d[icitu]r hoc
n[on] p[ot]est rata r[ati]o[n]e tex. in di. c. q[ui] parte: q[uo]d co-
cludit istu[m] p[ro]p[ri]u[m] senecia: q[ui]ntu[m] in se exercuit e[st]
irregular[em] videret posse sustineri. glo. t[ame]n
dur[u] e[st] a c[on]i opinione discedere. Si vero
m[em]bru[m] e[st] magnum indistincte repellit. vt
crus: pes: vel man[us]. **P**redicta limita nisi
m[em]bru[m]: q[uo]d q[ui]s absceidit e[st] sup[er]fluu[m] corp[or]is.
v[er]u[m] si cleric[us] h[ab]et sex digitos facit sibi apu-
tari vnu. l. superfluu[m] non ex hoc reputabi-
tur irregularis. ita no. glo. in di. c. capitu-
q[ui] parte et t[er]t[i]o Domi. in. c. ab exordio. r[ati]o. r[ati]o.
di. per illu[m] tex. S[ed] q[uo]d nunq[uam] habes m[em]b[er]
bru[m] sup[er]fluu[m] possit ordinari. Dicendu[m] q[uo]d
impedit officiu[m] exerceri p[re]dicta sup[er]fluitas
tunc inducit irregularitatem: al[iter] n[on] indu-
cit ar. c. ij. de cleri. egro. ita no. Domi. i. c.
in aliquo. ly. di. S[ed] iuxta p[re]dicta q[uo]d: nunq[uam]
q[uo]d carens vtroq[ue] testiculo possit ordina-
ri: vel si careat vno. Dicendu[m] q[uo]d si p[ro]p[ri]u[m] insidi-
as hominu[m] factus est eunuch[us]: vel ita na-
tus est: vel in persecutione fuerunt ei am-
putata virilia. poterit eti[am] in ep[iscop]u[m] p[ro]moue-
ri. vt e[st] tex. in. c. ex parte. i. de corpo. vici.
S[ed] hoc q[uo]d d[icitu]r e[st] de persecutione intel-
ligit: o[mn]imodo talis persecutio non sit na-
ta culpa ista: n[am] tunc efficeret irregularis.
vt si maritus inuentu[m] e[st] v[er]o castrasset
fm Jo. an. et hosti. i. di. c. ex parte. Si v[er]o
ipse sibi virilia amputauit: vel amputari fe-
cit sine causa: efficit irregularis ex hoc: vt
pbat tex. in. c. significa. d[icitu]r corpo. vi. Onu[m]
t[ame]n tenere: q[uo]d amputatis testiculis non e[st]
necesse carne[m] illa[m] vel puluerem sec[un]d[u]m deferre.
vt dicit vulgares: p[ro] quo e[st] glo. i. c. eunu-
chus. ly. di. no. Jo. an. in di. c. ex parte. fi-
nalit[er] t[ame]n in hac materia scias q[uo]d viciu[m] corpo-
ris inducat irregularitatem. et hanc regulam

De

Irregularitate. Fo. xxxiii.

q[uo]d ois corp[or]alis defect[us] q[ui] reddit ho[mo]m[in]em labi-
le ad exercendu[m] diuinu[m] officiu[m] vel ecclesiasticu[m]
vel reddit eu[m] difforme: tal[is] q[uo]d sine scandalo
hoc n[on] possit inducit irregularitatem: p[ro] hac
singlari regl[ati]o[n]e i. c. ij. de cle. egro. et ibi
et abb. Ad indicandu[m] aut illu[m] defectu[m] e[st] tale
ad arbitriu[m] ep[iscop]i recurrat. ita et fran. post
Jnn. i. c. ij. d[icitu]r cor. vici. **E**x his d[er]minat q[uo]d
an gibosus repellat a p[ro]mouit[i]o[n]e. Dicendu[m] e[st]
q[uo]d p[ro]p[ri]a repellit si t[ame]n e[st] difformitas q[uo]d
sine scandalo n[on] p[ot]est ministrare. ita no. fra.
i. di. c. ij. d[icitu]r cor. vici. **C**onsiderandu[m] t[ame]n q[uo]d viciu[m]
vel defect[us] corp[or]is n[on] reddit que ex toto ir-
regular[em] s[ed] solu[m] ad illu[m] officiu[m] ad que e[st] labi-
lis p[ro]p[ri]a pot[en]tia vel debilitate. v[er]u[m] si p[ro]p[ri]a
e[st] man[us] ex p[ro]p[ri]o officio altaris: vel alio
q[uo]d mai[us] misteriu[m] req[ui]ret: b[ea]t[us] possit ad mi-
nistrare i[n] ordi[n]e itaq[ue] possit absoluer[e] i[n] foro
p[ro]p[ri]a. ita e[st] tex. i. c. ij. de cleri. egro. et ibi et
abb. Istud t[ame]n limitare: nisi volu[n]tarie iur-
risset dictu[m] corp[us] defectu[m]: q[uo]d tunc ex toto re-
pelleret: p[ro] quo facit tex. i. di. c. significasti.
Id e[st] dicere si culpa sua illu[m] defectu[m] iur[r]risset
vt si p[ro]p[ri]a culpa fuerit alicui amputata vi-
rilia. p[ro] ea q[ui] dicit supra post Jnn. et Jo. an.
Dicit et q[uo]d defect[us] etatis reddit que irre-
gular[em]. Circa q[uo]d obmissi interstrictiones
ip[s]o[r]u[m] q[ui] olim i[n] recipiendis ordinib[us] suabaf:
hodie iure nouo i[n] sacris ordinib[us] recipi-
dis e[st] etas taxata: vt subdiaconatu[m] n[on] pos-
sint recipere nisi p[re]stituti i. c. anno. diacona-
tu[m] i. c. x. p[ro]p[ri]a p[re]teratu[m] i. c. xv. vt e[st] tex. i. c. g[ra]t[is]
le de eta. et q[ui]li. Et p[ot]est q[uo]d satis e[st] attige-
re p[ro]p[ri]a die cuiusq[ue] etatis istar[um]: nec e[st] neces-
se etate[m] illa[m] consummare. ita no. glo. in di. cle.
Sed q[uo]d sit etas idonea ad maiores ordi-
nes recipiendas. Dicendu[m] q[uo]d ad p[ri]ma[m] t[er]m[in]u[m]
clericale[m] e[st] etas. vij. annor[um]. vt i. c. fi. d[icitu]r t[er]m[in]o.
ordi. li. vj. Ad alios v[er]o minores ordines v[er]o
q[ui] ad acolit[u] ordinem inclusit v[er]o q[ui] ad. xij.
annos: ab inde poterit i[n] acolit[u] ordinari.
ita determinat glo. r[ati]o. di. i. summa. **S**ed q[uo]d
an ordinat[us] an etate[m] legitimam recipiat or-
dine[m] Ad hoc d[icitu]r q[uo]d sic: p[ro] quo facit tex.
i. c. vel n[on] e[st] co[m]pos. d[icitu]r t[er]m[in]o. ord. et tex. i. c. sub

diaconat[us]. lxxii. di. q[ui] iura m[an]u[m] d[icitu]r interdicti
executione ordi. g[ra]t[is] supponit ordinem reale[m]
fuisse receptu[m]. In istu[m] hoc p[ro]cedit q[uo]d fm hu-
gui. in di. c. subdiaconat[us] etia[m] puer i[n] cunis
poterit ordinari. ita etia[m] et archi. et ibi fra.
in di. cle. g[ra]t[is] **Q**uero ex quo p[ro]mou[er]i an
etate[m] legitimam recipiat ordinem: an gaudeat
p[ri]uilegio ordinis suscepti. Iuxta hoc e[st] di-
stin. q[uo]d aut p[ri]uilegiu[m] co[n]cernit ordinis exe-
cutione[m] aut respicit caractere[m]. **P**ro casu
p[ro]mou[er]i an etate[m] legitimam n[on] p[re]q[ui]ret illud
p[ri]uilegiu[m] ita d[icitu]r intelligi glo. i. c. de. vt h[ic] q[ui] de
eta. et q[ui]li. q[ui] dicit q[uo]d p[ro]mou[er]i ad subdiacona-
tu[m] ante etate[m] legitimam n[on] d[icitu]r h[ab]ere voce[m] i. c.
h[ic] eni locu[m] hoc p[ro]pterea q[uo]d illa cle. ex g[ra]t[is]
illud p[ri]uilegiu[m] p[ro]cedi ordinatis i[n] subdi. co-
nos: vt sint q[ui] vacet diuinis officiis. sic etia[m]
d[icitu]r intelligi glo. i. c. t[er]m[in]u[m] de p[re]ben. li. vj. (Si
v[er]o p[ri]uilegiu[m] caractere[m] co[n]cernit iste gande-
bit tali p[ri]uilegio. ex p[re]p[ar]atu[m] i[n] p[ri]uilegio cano[n]is
si q[ui]s suadet i[n] p[ri]uilegio fori. q[ui] concedunt
clericis p[ro] eo q[uo]d i[n] fortem d[omi]ni sunt vocati et
sunt res sacrate. Et hoc d[icitu]r colligit ex v[er]o
bis Jo. an. in di. cle. h[ic] q[ui] ad q[uo]d facit q[uo]d q[ui]
mouet fra. i. c. q[uo]d t[ra]nslatio de t[er]m[in]o. or. vbi
mouet q[ue]st[i]o[n]e[m] an p[ro]mou[er]i ab alio ep[iscop]o sine li-
c[en]tia sui ep[iscop]i gaudeat p[ri]uilegio fori: et t[er]t[i]o q[uo]d
sic. sufficit eni q[uo]d caractere[m] recepit: ita ex
go erit dicendum in proposito.

Dicit et q[uo]d bigam[us] e[st] irregularis. Est
notandu[m] q[uo]d d[icitu]r q[ui]s bigam[us] multis modis: d[icitu]r
q[uo]d glo. i. c. ij. de biga. et q[ui]ren[do] glo. ibi dicit
d[icitu]r viro q[ui] v[er]o suam adultera[m] cognouit sci[en]t[er]
ter: vt ille biga. efficiat. **D**icit intelligi id e[st] si
ignorant: q[uo]d n[on] agit h[ic] de vicio ordinandi:
s[ed] d[icitu]r defectu sacramenti: ita no. Jo. an. et fra.
et co[n]t[ra] docto. i. di. c. ij. et ex hoc p[ro]p[ri]a q[uo]d valde
piculosum e[st] eos q[ui] matrimoniu[m] p[ro]traxerunt
mortuis v[er]o orib[us] assumi ad ordines. Et ad
uertendu[m] q[uo]d ad p[ro]trahendu[m] biga. n[on] req[ui]rit in-
ris effect[us]: vt si b[ea]t[us] nuptias q[ui]s iuridice co-
trahat: sufficit affect[us] vt si d[icitu]r facto p[ro]traxit
vt e[st] i[n] l[ic]eo q[ui] aff[ec]t[us] sacros ordines duru[m] vna et
post fact[us] ordinem d[icitu]r factu[m] duru[m] alia: id e[st] dicit
fra. i. c. ij. i. c. q[ui] si l[ic]et cu[m] duab[us] eis sit viu[n]tib[us]



Tractatus.

Secundus.

Idem Insuper qd si qd ptragit matrimoniu
cu corrupta a seipo an iurrit bigamia gl.
in. c. debet. de biga. final. r. qd no: r. eade
cōclonē sequit glo. in. c. ij. de cler. cōiu. s.
hōst. in. c. tāta qd n. sunt legi. r. eandē solu
tionē: hāc etiā sequit frā. in. di. c. debetuz:
sequunt etiā Anco. r. abb. i. di. c. ij. r. e cōis
opinio docto. qz ille nō diuisit carnē suā i
plures. S. qro: nunqō bigam^o ordinat^o
recipiat caracterē cōit tenet qd caracterē
recipit p hoc tex. in. c. si qd viduā. l. di. Et
in hac materia aduertendū ē: qd nunqz sine
copula carnali ioucit bigamia: itaqz etia
si cū mille mulierib⁹ qd ptrahat matrimo
niū nunqz erit bigam^o nisi saltem duas co
gnoscat vel vnā corruptā: vt pbat tex. i. c.
Valerino. r. r. iij. di. ita r. bug ibi r. Do.
S. dubitat: nunqō gaudeat pūlegio cle
ricaliter. determinat qd nō. in. c. vno d bi
ga. li. vi. imo sub anathemate: verat eis ne
deferāt habitū clericalē r. glo. ibi dicit qd
hoc vcz siue sit bigam^o ve siue interpretati
ue qz ptragit cū vidua itelligit corrupta. vt
in. c. debetū in. di. de biga. s. frā. r. ptrahit
in. c. de biga. dices hāc penā nō debere ex
tēdi ad casum fictū vel interpretatiū: de q
rū materia vide dñicū in. di. c. vnico.

¶ Dicit etiā qd leprosus ē irregularis il
le enī nō d. i. officio administrare pp scan
dalū alioz. d. r. tñ ei coadiutor dari. ita pro
bat tex. i. c. de rectorib⁹: r. i. c. ex pte. de cle.
egro. r. in. c. cū pculio. vii. q. j.

¶ Dicit etiā qd est irregularis areptic^o a
demone occupat^o vel morbo caduco gra
uat^o. vt in. c. maritus. r. in. c. cōit. r. r. iij. di.
Juxta hoc tñ aduertendū qd aut qrim^o in
nōdū pmo aut in pmo: an possit mi
nistrare. Primo casu dic qd null^o talis p
moueri pōt. vt in. di. c. maritū: sufficit enī
qd pdictū morbū aliqñ habuerit: etiā si se
mel cū occupauerit. Secūdo vō casu qd si
freqnt cadūt nō dñt administrare: vt vij. q.
j. c. j. Si aut raro: r. emittūt voces suas cō
fusas: ministrare poterūt: s. debēt hñe co
adiutorē. vij. q. j. illud. r. in hoc oēs cōcoz.

dāt. In demoniacis vō est differētia inter
bugui. r. alios bugui. dicit qd etia si ta
les nō debeant pmoueri. vt in. di. c. mari
tū. pmo tñ lapsō anno postqz sunt cura
ti a morbo. ministrare poterūt. Alii tñ di
cūt qd isti nunqz poterūt ministrare ex quo
semel a demōe exiterūt occupati: bec oia
ponit glo. i. di. c. cōiter. r. hoc vñ veri^o Jte
seruus irregularis ē: ne pmoueat: p hoc
est totus titul^o de seruis nō ordi. Jte obli
gat^o ad ratiocinia: pro hoc ē tex. in. c. vni
co. de obli. ad ratio Jte est irregularis: q
cū est in sacris ordinib⁹ ptragit matrimo
niū. vt in. c. j. r. ij. co. ti. li. vi. Item qd extra
statuta tpa suit ordinat^o. de qd^o in. c. d. co.
de te. ordi. r. c. l. f. as. co. ti. Jte non ordina
tus ministras: irregularis efficit: vt in. c. j.
r. ij. de cle. nō ordi. vt si non ordinat^o dicat
eplam. qd intellige in apparatu. ita nō. abb.
in. di. c. j. r. intellige apparatus: si habeat
manipulū vltra dalmaticā. nā illd in signe
pncipalr tribuit in ordinatōe subdiacho
nā hoc etiā videm^o in fratrib⁹ mendican
tib⁹ qd cum manipulo r. alba r. dalmatica:
etiam non ordinati: dicunt eplam. Item q
non hñt scientiam cōpetētē: p quo est tex.
in. c. cū in cunctis. de elec. r. in. c. j. r. c. que
ipis. r. per totuz r. r. r. vij. di. Sed intelli
ge hoc non qd de oibus istis in promptu
rñdeat: s. sufficit qd facta reuolutōe libro
rū r. habita cū alijs collatione hoc facere
possit. ita r. Jno. in. c. firmiter. de sum.
tri. Superi^o vō epi quanto in maiori di
gnitate possit sint: tanto eminenti^o pdicta
debēt hñe. Presbyteri debent scire cano
nes penitenciales. Rōporū: electionariū
r. baptisteriū. ita qd sciāt recitare horas. in
c. qd ipis. r. r. r. vij. di. Jte dñt scire articulos
fidei explicite: r. huic sciētē d. pncipalius
vacare. vt nō. Jno. i. di. c. firmiter. nisi pp
paupertatem hoc dimisisset: vt r. ipe. Jpi
vero religiosi magis debent vacare con
templationi: vñ minor instructio sciētē in
eis tollerat. vt dicit tex. in. c. legi. r. vij. q. j.
Archidiacon^o si bz iurisdictionē tenet sci

De

Irregularitate. Fo. xxx.

re iura. final. rñ tenenda ē regula gñalis
q oia cōplectit q illa ē sufficiēs sciētia que
sufficit ad cōpeditōū officiū ipi ordinato
imūctū. ita Jno. in. di. c. cū in cunctis. de
elec. r. etiā. l. r. ho. iij. sen. d. r. r. iij. Ex quo
inferit qd religiosi r. alij psoyteri q nō sunt
curati satis ē qd sciāt officiū suū pdictis
vō casib⁹ supposito qd incurrat qd irregu
laritatē. si tñ administrat i ordie: an nouā
irregularitatē incurrat vel nō: recurrēdū
est ad illā distinctionē quā supra feci post
Jno. in. c. si celebrat d. cle. ex. m. Ad vñ
tñ est diligētē attendendū vltra irregu
laritates pdictas ois cōstituit^o i pcto mora
li qntū ad se ē suspēsus: itaqz nullum sacra
mentū d. administrare alioqñ mortalr pec
cat. Jte nec d. dicere missas: eplaz: vel enā
gelū: nec pncipalr i ecclesia officiare dicen
do eplam r. orōnē in choro: ita r. Do. i.
c. j. d. re indi. li. vi. Et gñalr nō pōt admit
ti ad aliqd officiū reseruatū certo ordini:
mo peccat mortalr. Sec^o si salr de pñe
tudie nō est reseruatū certo ordini: vt di
cere eplam sine aparatu vel ministrare al
tari: ita determinat. l. r. ho. vbi supra. Que
ro an in dubio pehem^o iudicare quē irre
gularē vel nō. Juxta hoc ē dicēdū: qd aut
qrim^o in foro iudiciali aut pñali pmo ca
su cū irregularitas sit d iure positio i du
bio nō debem^o iudicare quē irregularē:
ita nō. Jno. i. c. ad audiētā de homi. (Aut
qrim^o in foro penitēiali: r. dico forū pñali
le: etiā si qd nō pñteat: s. als requit reme
diū aie sue: siue cōsiliū salutare: r. tñ in du
bio est iudicand^o irregularis: qd bec ps ē
tutior aie. vñ pbat hoc p tex. i. c. significa.
ij. de homi.

¶ Ilo ex qd^o causet irregularitas: vidē
dū ē qd tollat. Juxta qd pmo qro
Nunqō irregularitas tollat p baptismū:
r. in hoc est distinguendū: qd aut talis irre
gularitas puenit ex pcto: aut nō. Si pue
nit ex pcto: qd qd cōmisit hōicidū: vel mu
rtationē ante qd ad fidē catholicā cōuerre
ret: r. tñ p baptismum tollit: qd sicut tollit

pctm ita r. ois scq̃la pcti: p quo est tex. i. c.
si qd viduā. l. di. op. rex. in. c. deinde. r. r. vj.
di. ita nō. Jno. i. c. gaudeam^o de diuor.
Aut irregularitas est cōtracta sine pcto:
vt in iudice iuste occidente: talis nō tollit
cū nō accedat alicui pcto: vt ex ei^o accessio
ne tollat: ita nō. glo. in. di. c. deinde r. glo.
in di. c. si qd viduā hoc idē sequit Do. r. ar
chi. in. c. deinde. r. r. Jo. an. i. di. c. gaudea
m^o Jo. an. r. al. r. abb. ibi tenent hoc ca
su talē irregularitatē nō durat post bap
tismū: qd i vitate a pncipio nō fuit ptracta.
Nā irregularitas ē inducta a iure canoni
co: vt nō. Jno. in. c. nisi cū pōt de renūcia
tio ne. r. i. c. ad audiētā: de homi. r. e tex. i.
di. c. is qd de sen. ex. li. vi. Jus tñ canonicū
nō ligat infidelē: vt i. c. gaudeam^o de diuor:
i pñ. ergo pdicti infideles nō incurrit irre
gularitatē supvacuū ē ergo qref: an p ba
ptismū tollat irregularitas talis: cū nō fue
rit ptracta vt pdictū ē. S. ego pñdero qd
hac rōne bigam^o ante baptismū possz or
dinari post baptismū: qd tñ falsum ē: vt in
c. accuti^o. r. r. vj. di. r. in. c. deinde. ca. di. Di
cēdū ergo vñ qd etiā si bigam^o vel is qd hōi.
cōmisit nō cēset irregularis an baptismū
p supradictā rōnē: qd tñ qd iuste factū ē p
baptismū nō tollit. vt dicit tex. nō. i. c. de in
de. puta matrimonia q fuerūt cōtracta vt
homicidū qd fuit iuste cōmissum. vt i iudi
ce iuste iudicare adueniēte fide nouit ex il
lis causat irregularitas. Nā tñ qd lites
ille inducēt irregularitatē hñt locū. Qd
vñ pbat p. c. deinde. si diligētē inspiciat
ad qd facit id qd nō. Bar. in. l. ex facto. ff.
de vul. r. pu. i illa materia quo tpe existen
tia qd lites pñderet. Et iō salua correptio
ne tēnerē ptrahit: imo pñā opinionē: r. ex
hac rōne dices q nulla irregularitas pue
niēs ex defectu absqz dñcto tollit p bap
tismū p pdicta. Nā illa q cōtrahit p pctm
vel cū pcto: qd cū ante baptismū fuerint cō
tracta p ea q dicta sunt: r. postea nō potue
rit cōtrahi: cū p baptismū fuerit sublata il
la qd lites ex qd poterit cōtrahi. s. pctm p qd

sequens illa nullo tpe p̄trahi p̄t. Illa v̄o q̄
sine p̄cto p̄trahit nō p̄t p̄ baptis̄m cum
ante nō fuerat p̄tracta: s̄ post facto p̄tra
hit p̄ subf̄st̄ia illi q̄l̄tatis q̄ p̄ baptis̄m
nō fuit sublat̄a: vt p̄dixi qd̄ ē valde notā
dū. **Q**uēti q̄ro an p̄ ingressum religiōis
tollat irregularitas. **I**uxta hoc glo. i. c. ij.
de apostaticis distinguit: an sit p̄tracta ex p̄
p̄o delicto: t̄ tūc nō tollat: aut ex alieno: vt
p̄z i filio clerici q̄ alieno vitio laborat: t̄ tūc
p̄gressus religiōis tollit. p̄ quo facit rex.
in. c. de. fi. p̄sby. abb. t̄ in. c. ij. t̄ p̄rariuz:
nā nullo iure p̄dicta regl̄a p̄bat: imo dicē
dū ē: q̄ p̄ ingressum religiōis t̄m tollat ir
regularitas in casib⁹ exp̄ssis in iure. **Q**ue
ro an p̄ p̄nias tollat irregularitas: dicēdū
est ad hoc q̄ nō. s̄z enī p̄nia remittat p̄ctm
in p̄stinū statū de p̄. di. vj. i. c. quo vult. t̄
ex. q. vj. c. p̄sby. ita t̄z **D**ug. t̄ **D**o. in. c. mi
roz. l. di. c. in irregularitas tollat p̄ disp̄sa
tionē. **I**n hoc dicēdū q̄ sic: nā cū sit de iur̄
positiōe oīs irregularitas poterit tolli p̄
disp̄sationē. vt t̄z **I**nno. i. c. nisi cū p̄dē d̄
renū. **S**z ē dubitatio q̄s poterit disp̄sa
re cū irregulari. **A**d hoc dicēdū q̄ si ē irre
gularis p̄ eo qd̄ ex cōicat̄ interdicit̄ v̄l su
sp̄sus celebravit vel tpe iterdicti p̄remis
sa iuris observatiōe ad solū papā expectet
disp̄satio p̄ rex. i. c. i. de re iudi. li. vj. **I**tem
ad hoc facit illa regula ḡhalis i materia di
sp̄satiōis: qd̄ i maiorib⁹ criminib⁹ adul
terio nō p̄t inferior a papa disp̄sare: ni
sibi repit̄ exp̄ssum: vt ē rex. i. c. ac si clerici
de iudi. i. s̄. de adulter. in p̄dictis t̄m casib⁹
nullibi repit̄ exp̄ssum q̄ inferior disp̄set.
Quā t̄m ē: q̄ cū p̄dictis celebratib⁹ legat̄
disp̄sat si nō in p̄ceptu celebraverint p̄ su
pinā ignoratiā ita nō. hosti. t̄ **J**o. an. in. c.
clerici. de cler. ex. mi. t̄ ita bz stilus curie.
dicit t̄m abb. q̄ hoc d̄ctū p̄t̄ observat̄ d̄
facto q̄z de iure aliquo p̄bet. **Q**uerit̄ q̄s
possit disp̄sare circa irregularitatē quas
p̄trahit p̄ saltū p̄mōr̄ dicēdū ē q̄ ep̄s hoc
p̄t: p̄ hoc ē rex. i. c. vnico. de cler. p̄ sal. p̄
mo. t̄ ibi tenet cōiter doct̄. **Q**uēti q̄ro

q̄s possit disp̄sare p̄tra irregularitatē quā
p̄trahit homicida. **I**uxta hoc est dicēdū:
q̄ aut ē homicida volūtari⁹: aut casualis
si volūtari⁹ glo. i. c. sicut dignū de homi.
dicit q̄ cū eo nō possit dispensari etiā p̄ pa
pā. **S**z hosti. t̄ cōiter doct̄. ibi tenet p̄tra
ritū dicētes q̄ iura dicētia q̄ cū homicida
volūtari⁹ nō disp̄sat intelligant p̄ferio
rem a papa: t̄m papa disp̄sare p̄t si vult.
Aut ē homicida casualis t̄ tūc aut q̄rim⁹ i
sacris ordinib⁹: t̄ sol⁹ papa disp̄sat: vt est
rex. i. c. p̄nebat de hom. aut i minorib⁹ or
dinib⁹: t̄ possit ep̄s disp̄sare. p̄ rex. i. c. ad
audiētiā. eo. ti. t̄ ibi hosti. quē sequit̄ abb.
Quā t̄m ad b̄nficia v̄o dic q̄ ep̄s cū eo p̄t
disp̄sare: vt i. c. henricus de cler. pug. in
due. qd̄ limita v̄x in b̄nficio simplici. **S**e
c⁹ i curato: ita nō. hosti. ibi p̄ quo facit. nā
i materia stringibili vel exorbitate a iure
appellatiōe b̄nficii t̄m cōprehēdit simplex
vt ē rex. in. c. fi. p̄ben. ita t̄z abb. i. di. c. hēri
cus. **C**irca irregularitatē v̄o cōmissas p̄ si
monia: distinguendū: q̄ aut simonia fuit
cōmissa in ordie ip̄o ordinare dante pecu
niā vel eo sciente tacite vel exp̄sse. t̄ tūc cō
munis opinio doct̄. est q̄ solus papa di
sp̄sat. ar. c. erga. quel. j. t̄ i. c. penultimo:
de simonia. **A**ut fuit cōmissa eo ignorante
nec ratū h̄nt̄ t̄m hosti. t̄ **E**al. distinguūt
inter manifestū t̄ nō manifestū delictū. i. p̄
mo disp̄sat sol⁹ papa. in secūdo v̄o ep̄s.
Sz abb. an. c. de simonia. eo. xi. vbi tractat̄
ista materia dicit indistincte dispensari cū
talib⁹ ratio est: q̄z misericorditer est agen
dum cū illis q̄ alieno vicio laborāt. p̄ quo
facit rex. i. di. c. de simo. vbi indistincte p̄mit
tit disp̄satio. ergo ep̄s poterit hoc facere
Ite facit rex. i. c. p̄sentū. j. q. v. t̄ c. de regu
larib⁹. de simo. **N**ec ob. di. c. ex t̄m. q̄z ibi
ille q̄ fuit ordinat⁹ dedit pecuniā: t̄ sic p̄ se
ip̄m cōmisit simoniā. **Q**uā t̄m ad b̄nficiū
curatū aut dignitatē q̄ cōparant: vt i. c. de
multa de p̄bendis: aut est sciens aut igno
rans. si sciens t̄ sp̄te renūciat beneficiū
potest secūz disp̄sare per episcopum quo

ad b̄nficiū simplex t̄ minores ordies quo
ad illā eccl̄iā. **Q**uo ad aliā v̄o eccl̄iā disp̄
sari p̄t cū eo i executiōe oīz ordinū. **S**i
v̄o nō renūciavit sp̄te si expectavit sn̄as:
tūc ad hoc qd̄ h̄at b̄nficiū: siue i eadem ec
cl̄iā siue i alia sol⁹ papa disp̄sat p̄ quo
facit rex. an. c. nobis. eo. ti. **S**i v̄o eo igno
rant simonia fuit cōmissa t̄ tūc aut a suis
emulis: t̄ tūc sibi nō nocet. vt i. c. sicut t̄m
eo. ti. **A**ut ab amicis: t̄ tūc si sp̄te renūciat
p̄t secūz disp̄sari ex magna m̄ia fm̄ **I**nno.
t̄ **H**osti. in di. c. d̄ simoniace. **S**z intellige
hoc nō de eadē vacatione. **A**lia v̄o b̄nfi
cia p̄t h̄re sine disp̄satione: ex quo simo
niā nō cōmisit fm̄ **I**nno. ibi. **S**i v̄o bene
ficiū est simplex t̄ eo ignorate fuit cōmissa
simonia t̄ sp̄te renūciavit: p̄t ep̄s cū il
lo b̄nficio disp̄sare p̄ rex. i. c. penul. d̄ elec
Si v̄o nō renūciavit sp̄te vel eo ignoran
te fuit simonia cōmissa: p̄t secūz ep̄s disp̄
sare p̄ di. c. p̄. de elec. **E**t oib⁹ alijs casib⁹
q̄b⁹ dictū est ep̄m dispensare posse d̄z intel
ligi dūmō nō fuerit simonia cōmissa: forte
q̄ pecunia fuit ei data p̄ quo facit glo. i. c.
p̄sentū. j. q. v. p̄dicta ponit abb. in di. c. de
simoniace i oib⁹ t̄m p̄dictis casib⁹ de papa
nō p̄t dubitari q̄n possit cum simoniaco
disp̄sare cū sit supra iura positiua q̄ illis
caverūt oēs simoniacos ad ordies t̄ b̄nfi
ciū vt i. c. p̄posuit. de p̄ce. p̄bē. ad qd̄ facit
qd̄ nō. **I**nno. c. nisi cū p̄dē de renūcia. s̄. p̄
sonc. ibi. t̄z q̄ cū oīs irregularitas sit d̄ iu
re positiua in oī irregularitate poterit pa
pa disp̄sare. **S**z q̄ro circa irregularitatē
p̄ crimē notoriū q̄s possit cū clerico irre
gulari disp̄sare. **I**nno. i. c. i. de corpo. vi.
colligit ar. ex illo rex. qd̄ etiā in crimie val
de grave t̄ notorio disp̄sat ep̄s. **S**z fr̄a.
in. c. fi. d̄ t̄po. ordi. dicit q̄ in mediocrib⁹
disp̄sant ep̄i nisi reperiat̄ p̄hibitū: vt i. c.
ar. si clerici. s̄. de adulterijs de iudi. t̄ sic p̄
hoc sentit h̄ac materiā reducēdā ad dictū
s̄. t̄ c⁹ materiā. **E**go credo hoc reducē
dā ad illas regulas q̄ i materiā disp̄satio
nis tradunt in di. s̄. de adulteris p̄ abba.

tē. **Q**uāz vna ē qd̄ i adulteris t̄ minorib⁹
criminib⁹ disp̄sant ep̄i nisi hoc reapiat̄ p̄
hibitū. **A**lia ē qd̄ in maiorib⁹ criminibus
adulterio nō disp̄sant ep̄i: nisi p̄missus re
periat̄: t̄ d̄ p̄missum si in genere p̄mittat̄:
supposito q̄ non ex p̄sse caueat de ep̄o: vt
no. **I**nno. in. c. cū dilect⁹. de t̄po. or. t̄ in. c.
p̄reca. eo. ti. t̄ glo. i. c. q̄busdā de penis. t̄
in. c. postulastis. de cler. ex. mi. inferior t̄m
nequit disp̄sare nisi d̄ eo caueat: vt no. **I**n
i. c. venies de eo q̄ fur. ordi. rece. qd̄ intelli
ge nisi ille h̄at iurisdictionē episcopālē in
loco p̄ glo. in cle. j. t̄z abb. in di. s̄. de adul.
p̄missa t̄m dispensatiōe etiam inferior ep̄o
habēs iurisdictionē ordinariā poterit eā
facere p̄ glo. in. c. licet canon de elec. li. vj.
Circa irregularitatē v̄o q̄ cōtrahit ex de
fectu nataliū. **D**icēdū q̄ntū ad hoc vt ad
ordines possit illegitim⁹ p̄moveri: nō t̄m
assumi p̄t ad p̄la. vt in. c. j. de fi. p̄sby. **P**a
pa v̄o p̄t disp̄sare cū eo quo ad oīa: ep̄s
v̄o t̄m quo ad minores t̄ simplex b̄nficiū:
vt in. c. j. de fi. p̄sby. li. vj. **E**x quo inferi qd̄
etiā ad canonicatū in eccl̄ia cathedrali po
terit cū eo dispensare: q̄z rex. in di. c. ḡnāl̄
loquit̄ de b̄nficio simplici: ita t̄z archi. quē
sequit̄ **D**omi. in di. c. j. **A**duertendū t̄m q̄
cū iste dispensationes sint odiose: t̄ p̄ con
sequens restringēde: vt i di. c. j. t̄z li. eo. ti.
nō ampli⁹ censet̄ in eis cōcessum q̄z est ex
pressum: v̄n si dispensat̄ cuz illegitimo ad
ordines minores nō p̄t ad sacros t̄c. **E**t
si ad episcopatum non ad archiepiscopa
tum p̄ ea q̄ nō. glo. in. c. j. de fi. p̄sby. li. vj.
No. doct̄. in. c. l̄ras eo. ti. b̄nc est q̄ si di
sp̄sat cū laico vt fiat cleric⁹ t̄m ad mino
res ordines poterit promoueri ex hac di
sp̄satione vt di. glo. no. quē approbatur
cōiter per doct̄ores i di. c. l̄ras. **P**redicta
procedunt quando sit abilitatio per viam
legitimationis: si tamen fiat per modum
libus facta simpliciter completur omnia
ista. not. abb. in. c. conuincen. de elec. ad
qd̄ op̄i. facit qd̄ not. **B**ar. in. l. ij. ff. d̄ vul.

In contrarium est d
ssio Rote. cxxxvj.
nomis.



Tractatus.

et pu. et salu. ante. Itē si q̄s. **L.** de natu. li. 2. abb. in di. c. quiniē. de elec. ubi dicitur legitimato ex toto fuit p̄mis natalib⁹. Itē legitimato oīa iura legitimi. Ita tñ restitutio si pōt fieri: nisi q̄s illegitim⁹: qz nat⁹ ex matrimonio diuina lege. phibit⁹ fm Jo. an. et docto. in di. c. p. venerabilē q̄ filij sūt legi. Itē aduertēdū q̄ p̄ p̄is matrimo niū legitimat antea legitim⁹: vt i. c. tāta: q̄ si. sunt legi. quo ad oīa. s. honores et ordi nes q̄ pcedit dūmō cū illa ex q̄ fuit habit⁹ fili⁹ potuerit cē matrimonio tractū p illū p̄re illegitimū tpe p̄ceptiōis vt ē tex. i. di. c. tāta. et abb. i. di. c. inotuit. de elec. qd pce dit ē si istrumēta dotalia i tali tractu ma trimoniū nō interueniēt. vt in. c. i. q̄ si. sunt legi. nec ēt requir⁹ qd ex p̄cubia retēta i do mo fuerit genit⁹. vt ē tex. i. iusta glo. i. di. c. i. notuit de elec. et ibi et abb. Circa illū vō q̄ patit defectū i mēbris si esset corpore vicia t⁹: q̄ro q̄s possit dispēfare. Dicēdū q̄ sol⁹ papa: ita determinat Inn. i. c. j. de corpor. vi. ad qd facit ille tex. et frā. i. c. significa uit eo. et Circa illū q̄ patit defectū i etate q̄s possit dispēfare. Dicēdū q̄ q̄ntū ad bñ ficiū sol⁹ papa. vt no. glo. i. c. cū dile. d. ele. q̄ntū ad oēs: ēt idē ē dicēdū: vt et glo. i. de: gñalē de era. et q̄li Circa bigamū vō glo. tagit q̄nē i. c. ij. de biga. et finalr vt pcludit q̄ papa possit dispēfare i minorib⁹ ordini b⁹ et nō i sacris. Inn. ibi sentit q̄ papa in distincte possit: nā biga. phibet p̄moueri ex snia pau. apli. Papa vō i administratio ne maior ē paulo cū sit successor aplor. ita latit⁹ et ibi frā. Eps vō cū biga. ēt i mino rib⁹ ordinib⁹ neq̄ dispēfare: p quo ē tex. et ibi et do. i. c. non p̄ndat. l. di. Circa irre gularitatē vō pp leprā dicēdū q̄ soli pape ē pmissa dispēlatio cū alijs hoc nō repiat pmissus. Irreptici⁹ vō vel morbo caduco grauat⁹ p solū papā poterit dispēlatione disponi ad ordies. Nō tñ p̄ inferiores cū nō repit hoc eis pmissus. S̄ q̄ro circa ir regularitatē q̄ puenit ex infamia iuris. Di cendū q̄ eps nō pōt i ea dispēfare: nisi eo

Secundus.

casu quo pōt infamia. eo cū casu poterit: nā sublata infamia tollit irregularitas tā q̄s ei⁹ seq̄la. Dū p̄siderādū qd eps directe nō pōt tollere infamā qz ē reseruātū p̄ci pi indirecte: tñ pōt i criminib⁹ in q̄b⁹ pōt dispēfare. ita no. glo. i. s. hic colligit. ij. q. iij. et abb. i. c. cū te. de re iudi. Intelligo tñ q̄ sic accessione tollat regularitatē cū infa mia incipiēdo dispēlationē a delicto: non tñ possit directe et p̄ncipalē tollere irregla ritatē ad qd optime facit qd no. Do. i. c. nō p̄ndat. l. di. vtrifamias. tñ infamia facti p moueat nō credo qd eps possit dispēfare cū sibi nō repiat pmissus ad qd facit vt no. Do. i. di. c. nō p̄ndat. Circa illū vō q̄ cum esset i sacris tractat matrimoniu q̄s possit dispēfare. Dicēdū q̄ si ille p̄trit⁹ ē vt igres sus religionē eps cū eo pōt dispēfare als aut nō. ita pbat i. c. j. et ij. q̄ clerici. vt vouē. et et glo. et abb. i. di. c. ij. Ordinat⁹ vō sine licētia epi sui ex dispēlatione eiusdē pote rit i susceptis ordinib⁹ ministrare p quo ē tex. i. c. lugdunēsis. et q. ij. et glo. i. c. signi ficasti. d. offi. archi. Circa illū vō q̄ cū nō esset ordinat⁹: q̄ro q̄s possit dispēfare. Di cēdū q̄ circa bñficiū eps dispēfare poterit et vt mistret i suscepto: vt tñ ascēdādū ma iores ordies sol⁹ papa dispensat: ita pbat tex. et ibi et abb. i. c. et d. cler. nō oz. m. Cir ca illū vō q̄ nō h̄z sciētiā cōpetētē dicēdū q̄ aut idignitas ē tāta: q̄ nō ē tollerabilis et tūc ēt papa nō pōt dispēfare: vt qz esset ma gīmū p̄ctm. Ex quo ēt sequit⁹: qd ēt sue di spēlatiōi vel mādato iudex hoc nō esset pa rēdū p ea q̄ no. Jo. an. et abb. i. c. cū a deo: et c. si q̄ de rescrip. Aut indignitas nō est tāta: et tūc papa indistincte poterit cū supra ius positū oīa possit: vt in. c. p̄posuit de p̄cel. p̄ben. Eps tñ nō pōt: imo talē ordi nās ē puniēd⁹. vt i. c. q̄n eps. et iij. di. Mi si esset spes q̄ iste adisceret. ita no. host. i. c. cū i cunctis de elec. et vincē. in. c. illiteratos et iij. di. Itē si esset alias nimū p̄fici⁹ eccle siē ordinari possit. ar. c. q̄ri. de era. et q̄li. ita et host. i. di. c. cū i cunctis. Predicta p̄ce

De

set inordinatis

dunt respectu ordinandoz dicendū est qd dispensat episcopus cū idcirca ias ordinato vt nō deponat sed doceat: vt in. c. placuit: et q. j. et in. c. null⁹. et iij. di. ita determinat specu. in ti. de le. Itē de ep̄oz. v. cū cū or dinatone vero extra tpa d̄bita: sol⁹ papa dispensat. vt est tex. in. c. lras de tpo. ordi. Vnū tñ in dispēlationib⁹ h̄mōi est attēden dū q̄ cū religioso fauore religionis facili us dispensat vt in. c. ij. q̄ clerici. vel vo. et in c. ij. de apost. ad qd facit op. tex. in. c. legi et iij. q. j. circa si Itē est aliud notandū qd il lis casibus q̄bus p̄mittit ep̄o dispensare cū irregulari: nō poterit hoc facere is qui cū ordinauit vel beneficiū ei contulit cū in hoc d̄linq̄rit: et ex hoc debeat puniri. ita et abb. in. c. si. de pur. cano Ad qd posset alle gari glo. i. c. p̄sentit⁹. q. v. qd valet ad mul ta Itē ē aliud cōsiderādū qd per p̄tēz da tam de absolueno non poterit cūz h̄mōi irregularibus dispensari. ita not. Dōmi. in. c. miroz. l. di. ad qd facit qd not. Archi. et Hug. Itē facit. c. cū illoz de sen. et vbi tex. dicit qd plus se h̄z dispensatio q̄z abso lutio. Ex quo infer⁹ qd cū per has inuol gencias q̄ a sede apostolica quotidie cōse runt: tñ datur p̄as absoluedi nō poterit vigore illaz dispensari cū h̄mōi irregula rib⁹ vel alijs. Et hec nō. per q̄ fit finis hu ius tractatus Christus laudet: iterum di co laudet p̄ infinita seculor secula. Amen.

Explicunt tractati vcz cōtra hereticas prauitātē: de irregularitate: et etiam de su sp̄sione: ediri a Gundisaluo d. Villadie go sacri palacij apostolici auditorē. Im pressi Salmatice p̄ honorabilē virū Lau rencium hōnedecis p̄sauriēsis. Anno alvirginis partu millesimo quingētesimo decimo nono. Die vigesimo sexto mēsis Maii. Cum repertorio.

repertorio. Fo. xxxvii.

† Incipit repertoriuz

omnium questionum que in tractatib⁹ de heretica prauitate Irregularitate et Su spensione continentur. In quo singule q̄ siones per alphabetum facili ter reperiri possunt. vcz. quo folio. et quotta columna.

A Alteratio pene q̄ est necessaria an si pōt fieri in snia: aut post. fo. xvj. co. ij. An sit licitū appellare vel permissum in causa heresis. fo. xvj. col. ij. Accusari de crimine heresis post mortē an quis possit. fo. xxi. col. ij. Accusans hereticū post mortē et i accu satione succubēs q̄ p̄a puniat. fo. xxi. c. iij. Actus quis dicat prestare auxilium seu fauorem hereticis. fo. xv. co. iij. An administratio sacramentor sit p̄bi ta tpe interdicti. fo. xxvij. co. j. An aduocatus exercēs officiū aduoca tionis in causa criminali sit irregularis. vide. fo. xxix. columna. iij. An si aliq̄s scripsit lras militi vt occide ret aliquē: et ille deo lras suo capellano vt legeret: illis plectis secur⁹ ē homicidiū an ille cleric⁹ sit irregularis. fo. xxxj. co. j. An q̄s sit legitimus vel non: qz non re perit pater vel mater ei⁹ an presumatur le gitimus. fo. xxxij. co. ij. Arepticus a demone occupat⁹ vel mor bo detēt⁹ an sit irregularis. fo. xxxij. co. iij.

B Bona q̄ heretic⁹ et i scūdū vel i fiteofitū ab aliquo si possint cōfiscari. fo. xv. co. j. Bigam⁹ an sit irreglis. fo. xxxij. c. iij. Bigam⁹ quot modis dicat. f. xxxij. co. ij. Bigamus ordinatus vtrū recipiat ca racterem. fo. xxxij. co. iij. Bigamus si gaudeat p̄uilegio clerica li. fo. xxxij. co. iij.

C Contra quos possit p̄cedere in crimine heresis. fo. viij. col. ij. Cirandus est q̄ de crimine heresis ipe



De

repertorio.

titur. folio. xj. columna. iij.
Carcer quotuplex dicat. fo. xj. col. j.
Carceratis in crimine heresis qd pui
debit de spensis. fo. xj. co. ij.
Corpora hereticorum post mortem si debe
ant hñe ecclesiastica sepultura. fo. xxj. co. iij.
Custodibus carcerum qd pvidebit d
spensis. fo. xj. co. ij.
Civitas si possit egredi seu destrui ex eo
qd aliq heretici sint in ea. fo. xxij. co. j.
Cleric⁹ citat⁹ p iudicē ecclesiasticū si exi
rit p̄sumag demū absens ⁊ ignorās fuit ex
coicat⁹ ⁊ post hoc celebravit an sit irregu
laris. fo. xxv. co. iij.
Contrit⁹ de peccato si dcessit irregula
ris supposito qd nō obrinuerit absolutio
nē a tali irregularitate si euolavit ad sup
nā patriam. fo. xxvi. co. iij.
Cleric⁹ notori⁹ fornicator celebrās di
vina an icurrat irreglitate. fo. xxvj. co. iij.
Celebratio divinatorum si ē pmissa cū ecclē
sia se minis vel sanguinis effusionis ē po
luta. fo. xxvij. columna. ij.
Celebrans in loco interdicto an quem
admodū incurrit irregularitatem an sit id
qñ coicat⁹ i crimie criminoso puta qz inbat
illū q celebrat i loco interdicto. fo. xxvij. c. iij.
Campana si pōt pulsari tpe interdicti
ad Ave maria. fo. xxvij. co. iij.
Capana si pōt tēpore interdicti pulsari
ad sermonem predicandū. fo. xxvij. co. iij.
Corp⁹ xpī an si possit ministrari sanis
in illis dieb⁹ in quibus tolit interdictum
ipso iure. fo. xxvij. co. j.
Completozū si pōt dici in secundis vi
speris in illis dieb⁹ in qb⁹ interdictum tol
litur ipso iure. fo. xxvij. co. j.
Celebrās i loco interdicto an incurrat
irregularitatem. fo. xxvij. co. ij.
Cleric⁹ illicite exerceās rigā cū alio ami
cis vel consanguineis interveniētib⁹ si ali
us fuit occisus nunquid iste fuit irregula
ris. fo. xxx. col. iij.
Clericus missam celebrās si deficiat in
missa celebrādo pp infirmitatē supuenien
tē si accedit ad verbā cōsecrationis ali⁹ cle

ric⁹ ex inde incipiet. fo. xxxij. col. j.
Cleric⁹ si parit furtū vlt rapinā vel iniu
riā ⁊ accusat malefactorē corā iudice secu
lari: ⁊ ille mādato iudicis occidit vel mutil
lat: an iste cleric⁹ sit irreglis. fo. xxx. co. iij.
Cleric⁹ pñtiā suā adhibēs cū aliq oc
cidit vel mutilat: an peccet vel incurrat ir
regularitatem. fo. xxxj. co. j.
Cleric⁹ ministrās alicui arma in bello
ip̄is pugnātib⁹ icurrat irreg. fo. xxxj. co. j.
Cleric⁹ scribēs alicui qd capiat aliq nō
tñ scribit d morte tñ ex idescura ē mors
an iste sit irregularis. fo. xxxj. col. ij.
Cleric⁹ stās ad altare missam celebrās
si inuadiūt vtrū poterit omīssa celebratiōe
defensionē iistere ⁊ si occidat si poterit re
dire ad altare ⁊ inchoatam missam consu
mere. fo. xxxij. columna. j.
Cleric⁹ p saltū p̄mot⁹ an sit irregularis
ita qd nō possit in susceptis ordinibus sine
dispensatione ministrare. fo. xxxij. co. j.
Criminosus crimine notorio an sit ir
regularis. fo. xxxij. col. ij.
Clandi⁹ an sit irreglis. fo. xxxij. co. iij.
Casus i qb⁹ qd efficit irre. fo. xxx. co. j.
Circa irregularitatem commissam ex sumo
nia qd pōt dispensare. fo. xxxv. col. iij.
Casus in qb⁹ papa vel ep̄s pōt dispen
sare contra irregularitatem. fo. xxxv. co. iij.
Delictum an possit probari per instru
mentum. fo. xij. columna. iij.
Voces mulierū si debeāt cōfiscari pp d
lita maritorū i crimie heresis. fo. xv. co. j.
Degradatio an debeat fieri solūmō qñ
cleric⁹ tradit curie seculari morte supplicio
deputad⁹ an sit idē qñ emancipat carceri
perpetuo. fo. xvj. co. iij.
De cōparatione hereticorum ad alios in
fideles q differētia sit. fo. iij. co. ij.
Dicēs aliq ptra fidem: dicat se nō ex
aio digisse i locose vel per errores lingue
an sit puniendus. fo. ij. col. iij.
Defendere volentes hereticos mortu
os quomodo sit pcedendum contra eos
si admittant. fo. xvj. co. iij.

De

repertorio. fo. xxxvij.

Digitū an sit mēbrū tprē mēbrū. f. xxx. c. j.
Dans operā rei illicite si nō adhibuit dili
gēciā quā potuit adhiberi: an sit irregu
laris. fo. xxx. co. j.
Dormiēs occidēs aliquē quē vidēs occi
dere cogitabat an incurrat irregularita
tem. fo. xxxj. col. iij.
Dispensare cum clerico irregulari qñ cri
mē est notorium. fo. xxxvj. co. j.
Dispensare cū irreglī qd poterit. f. xxx. c. iij.
Dispensare circa irregularitatem quā ptra
xit p saltū p̄mot⁹ qd poterit. fo. xxxv. c. iij.
Episcop⁹ vtrū poterit iudicare de qñe
fidei ⁊ ēt ptra hereticos pcedē. fo. vj. c. ij.
Ep̄s si pōt pcedere contra inq̄sitorē si in
heresim incurrat. fo. vj. co. iij.
Ep̄s negligēs vlt remissus in expurgādo
hereticos sue diocesis an sit deponend⁹ d
dignitate ep̄ali q obrinet. fo. vii. co. j.
Ep̄s q bz iurisdictionē ordinarīā an possit
hñe officiales armatos ad exequēdam iu
risdictionē suam. fo. xj. co. iij.
Existens in excoicatione per annum si vt
heretic⁹ debeat cōdēnari. fo. xij. co. ij.
Executio quō debeat fieri ptra cōdēna
tos de crimine heresis. fo. xvj. co. iij.
Executio si debeat fieri in crimie heresis
atqz pcedat iudicis declaratio. fo. xvij. c. j.
Excoicat⁹ maiori vel minori excoicationē
si celebrat: an sit irregularis. fo. xxv. co. ij.
Excoicat⁹ vel suspēsus benedicēs mēsam
sit irregularis. fo. xxv. co. ij.
Excoicat⁹ nō celebrās: si audiens divina
officia sit irregularis. fo. xxv. co. iij.
Excoicati perturbantes divina officia si
nollūt exi ab ecclesia an ponētēs manus
violentas in eos vt extrahantur ab ecclesia
sint excoicati. fo. xxv. co. iij.
Excoicat⁹ vel suspēsus dicēs horas ex
tra ecclē officia do aut pplm puta i navi
in exercitu sit irregularis. fo. xxvj. co. iij.
Ep̄s vel ali⁹ potēs si intersint celebratio
ni clēci irreglis si videat ei p̄stare auctem
⁊ si isti tales icurrāt irre. fo. xxxvij. co. ij.

Ep̄s vlt ali⁹ potēs irregularis si possint
exercere ea q sūt iurisdictionis. fo. xxxvij. c. ij.
Fratres professus exiens ex ordine si acce
pit vgozē an inquisitor possit d hoc agno
scere. fo. viii. co. ij.
Fili hereticorum an pōt ip̄o facto bñficia
ecclesiastica que obrinent. fo. xxij. co. j.
Furiosi infantes ⁊ dormientes in se defen
dendo ebri stulti ⁊ similes si cōmittāt ho
micidiū si incurrāt irregu. fo. xxxj. co. iij.
Sibol⁹ an repellat a p̄motiōe. f. xxxij. c. j.
Heretic⁹ qd sit ⁊ qd faciat here. fo. ii. c. iij.
Heretic⁹ vñ dicatur. fo. iij. co. j.
Heretici an sint tollerandi. fo. v. co. j.
Heretic⁹ in quo territorio conueniend⁹
est de crimine. fo. viii. co. j.
Hereticus citat⁹ vñ p inq̄sitores si ma
net in castro vlt territorio dñi ip̄alis: an re
quisit⁹ ab inquisitorib⁹ teneatur tradere
eis. fo. x. co. iij.
Heretic⁹ habēs bona imobilia cōfiscata
in vñ loco si legitime fuerit de heresi in
alio loco p inquisitorē ad quē bona illa p
tineant. fo. xij. co. iij.
Heretici si in errore p̄stāt volētes dispu
tare publice cōfirmātes suos errores: an
sit licitum seu pmissum cum eis disputa
re. fo. xij. co. iij.
Homicida an icurrat irregul. fo. xxxj. c. j.
Iude⁹ transiens ad sectam sarracenorum
an sit puniendus. fo. iij. co. iij.
Infideles si tollerantur p ecclesiam in in
fidelitate sua. fo. v. co. j.
Iudicaf d heresi ad quē spectat. fo. v. c. iij.
Inq̄sitor si potest alteri committere vices
suas. fo. vi. ca. iij.
Inquisitores vñ sine alio in quib⁹ casib⁹
possint pcedere. fo. vii. co. iij.
Inq̄sitores an possint hereticis cōversis
penas cōmutare l minvere. fo. vii. co. iij.
Inquisitores an possint recipere osculēta
g ij



De

repertorio.

et populetra. fo. vii. co. iiii.
Inquisitores heresis an possint pcedere cōtra binas nuptias p̄trahētes. fo. vii. c. iiii.
Inquisitores an possint pcedere cōtra dūmatores. fo. vii. colu. iij.
Inquisitores an possint pcedere cōtra iudeos qui inducunt christianos ad eorum ritum: aut eos defendunt. fo. ix. co. ii.
Ieiunia vtrum dicantur tormēta seu questiones tormentorum. fo. xij. co. iij.
In augendis vel minuendis penis in crimine heresis et alijs similibus que sunt cōsideranda. fo. xv. co. i.
Inquisitores an possint absoluerē hereticos a sententijs quas papa p̄mulgat contra tales die iouis sancti. fo. xix. co. iij.
Iudex ecclesiasticus tradens cōdēnatū de heresi iudici seculari vt illum puniat an iudex secularis possit p̄ter ecclesiastico vt cōmunice sibi p̄cessum. fo. xvii. co. iij.
Iudex qualr debeat se habere in ferēdis sententijs v̄l penis iniungēdis redeūtib⁹ ad fidē et heresim adiurātib⁹. fo. xix. co. i.
Inquisitores heretice p̄auitatis si possint facere statuta v̄tpote augēdo penā cōtra hereticos vel aljs disponere circa hoc crimen. fo. xxi. co. iiii.
Irregularitas qd sit et v̄l dicat et vnde habeat originem. fo. xxiiij. co. iij.
Irregularitas ex qb⁹ causis causet. f. xxv. c. i.
Irregularis an sit infamis infamis iuris vel facti. fo. xxv. co. i.
Irregulares dicunt oēs illi q sine dispensatione p̄hibent ordinari. fo. xxv. co. iij.
Ignorantia si excuset ab irregularitate vnde. fo. xxv. colu. iij.
Ignorantia crassa q dicat. fo. xxv. co. iij.
Interdicti tpe valde reprehendere dñt q faciunt pulsari cāpanā cū in missa celebratur ostiā saluatoris. fo. xxvij. co. ii.
Interdicti tpe vel cessatiōis generalis an possint clerici extra ecclīā in camera recitare horas cū aliquo socio. fo. xxvij. co. iij.
Interdicti tpe qb⁹ festiuitatib⁹ sit licitū celebrare diuina ianujs apertis pulsatis cā

panis et voce alta. fo. xxvij. colu. iij.
Indicans aliquē q̄ querebat vt caperet et postmodū fuit capt⁹ et fuit occisus vel mutilatus an is q̄ eū indicauit scurrat irregularitatem. fo. xxv. co. ii.
Irregularitas si cōmittat ex simonia ex ordine cōmissa q̄ dispensat. fo. xxv. co. iiii.
Illegitimi an sint irreguli. fo. xxv. co. iij.
Irregularitas qualr tollat. fo. xxv. co. ii.
Irregularitas an p̄ ingressum religionis tollat. fo. xxv. co. iij.
Irreglas an tollat p̄pnas. fo. xxv. co. iij.
Irregularitas si tollatur per dispensationem. fo. xxv. co. iij.
Irregularitatem prouenientē ex infamia iuris q̄ dispensare poterit. fo. xxvj. co. iij.

Leo vel v̄sus occidēs aliquē in aliq̄ domo si dñs dom⁹ vbi erat talis leo v̄l v̄sus si sit irregularis. fo. xxix. col. iij.
Lingua ipedit⁹ si sit irregul. fo. xxix. c. iij.
Leprosus an sit irregula. fo. xxix. co. iij.

Modis qbus p̄cedi poterit cōtra hereticos de heresi. fo. ix. co. iij.
Molieres non ponant in eodem carcere cū masculis sed ad aliam partē ponende sunt. fo. x. co. iiii.
Mondiales ex cōdicate interdicti vel suspensi ex exercendo diuina officia an sint irregulares. fo. xxv. co. iij.
Mōbrum qd sit. fo. xxix. co. i.
Māior infante impubes non doli capax occidēs vel mutilās an incurrat irregularitatem. fo. xxix. co. iij.
Mōderatum in culpatē seruare quando dicatur. fo. xxix. co. iij.
Mōbrū supflū qd bñs an possit ordinari. fo. xxxiiij. co. iij.
Māndans cōmitti homicidiū directe ne dum est irregularis: s; etiā māndans aliquem verberari. fo. xxxii. co. iij.

Ordo q̄ debet teneri per iudices in p̄cedendo contra hereticos. fo. vii. co. ii.

De

repertorio. Fo. xxxij.

Ordinē p̄cedendi p̄tra hereticos quo ad relā iudiciariā ordinandam. fo. xij. co. i.
Obiectionibus et calūnijs hereticorū q̄s cogat r̄ndere. fo. xxiiij. col. iij.
Ordinib⁹ minorib⁹ cōstitutū ministrādo in ordine suo si sit irregul. fo. xxv. co. iij.
Ordinē nullū bñs celebrando si incurrat irregularitatem. fo. xxv. co. iij.
Ordies si p̄nt p̄ferri tpe infosi. fo. xxvij. c. i.
Officiū diuinorū si poterit intra ecclīā mortuis q̄ sepeliunt extra ecclīā. fo. xxvij. co. i.
Ordinatus an etatē legitimā an recipiat ordinem vel mortaliter peccet celebrando vnde. fo. xxvi. colu. iij.
Omnis cōstitut⁹ in p̄cto mortali si possit ministrare sacramenta. fo. xxvj. co. i.

Papa errans cōtra fidē aut in hijs q̄ sunt fidei si puniat p̄ ciliū ḡnalē. fo. v. co. iiii.
Papa deputas inquisitores super heresim si est visus tollere facultatem ordinarijs vnde. fo. vi. co. iij.
Potestates dñi tpalis si possint se intromittere ad cognoscendū de crimine heresis. fo. vii. co. i.
Probatio in crimine heresis quomodo debeat fieri. fo. xij. co. iij.
Publicatio testis in crimine heresis qñ debeat fieri. fo. xxiiij. co. iij.
Publicatio testis si poterit obmitti in criminib⁹ q̄ vertunt p̄culū. fo. xxiiij. co. i.
Penā q̄ d̄z iponi p̄tra credētes fautores et receptatores hereticorū. fo. xv. co. iij.
Penā inflicta a iure p̄tra hereticos si iudices q̄ de heresi iudicant possunt penam minueri. fo. xv. co. iij.
Penā q̄ d̄z imponi illis q̄ ab heresi reuertuntur. fo. xix. co. iij.
Patronus ecclīe si labit in heresim an reuersus recuperet ius patronat⁹ qd prius obtinebat. fo. xix. co. iij.
Prescriptio in crimine heresis si habeat locū vel admittat viuente heretico aut mortuo. fo. xxi. co. i.
Penā ex cōdicationis an astringat hereticos

post mortem. fo. xxi. co. iij.
Penā que debet infligi filiis hereticorū an extendat ad bastardos. fo. xxi. co. iij.
Penā que imponitur filiis hereticorū an si extendatur ad filios qui nati sunt anteq̄ eorum patres heresim incurrisent: vnde. fo. xxij. colu. iij.
Promotus ante etatem legitimā si ministrat in ordine suscepto si incurrat irregularitatem. fo. xxvj. co. iij.
Promotus ante etatem legitimā si celebrat: an si indigeat dispensatione vnde solium. xxvj. co. iij.
Promotus ante tempora a iure statuta vel absq̄ litteris dimissorijs si promouetur ab episcopo nō suo si iste talis sit ipso iure suspensus et si predicta suspensio durante ingesserit se diuinis si incurrit irregularitatem. fo. xxvj. col. iij.
Percussus per longum tempus si obiit si presumitur decessisse a predicto vulnere: vnde. fo. xxix. co. iij.
Plures percusserunt aliquem et vulnus vniuscuiusq̄ non sufficit ad mortem sed omnia vulnera simul inflicta sufficiunt an omnes sint homicide. fo. xxx. col. iij.
Predicatores et alij similes an teneantur consulere iudices vt illi qui sunt detempti in carcere pro criminibus vt non occidat illos: alioquin si contra faciunt si sint irregulares. fo. xxxii. colu. iij.
Patiens vocam vel defectuz in membris an sit irregularis. fo. xxxiiij. co. iij.
Promotus ante etatem legitimā si recipit ordinem si gaudeat p̄uilegiō ordinis suscepti. fo. xxxiiij. col. iij.
Promotus ab alio episcopo sine licentia sui episcopi an gaudeat p̄uilegiō fori: vnde. fo. xxxiiij. co. iij.

Qñ qd dicat dare opā rei illicite. f. xxx. c. i.
Quattuor homines erat in aliqua domo et alius proiecit lapidem et occidit aliquem et nescitur quis fecit: an omnes reputabuntur irregulares vel qd eorū. fo. xxx. co. iij.



Scismatici an sint iudicandi here. fo. ii. c. ii.
Species heresis quot sint. fo. iii. co. iii.
Sententia quomodo debeat fieri in cri-
mine heresis et etiam de pena huius delicti
vide. fo. xiii. co. i.
Secreta fidei quando sit licitum occultare
vide. fo. xix. col. iiii.
Suspendus celebrans an sit irregularis.
vide fo. xvi. col. i.
Suspendus a iure si iudex suspendat si in-
dubio presumitur suspendus ab homine.
vide fo. xxvi. co. i.
Sepultura ecclesiastica si possit concedi in
festiuitatibus que interdictis tollitur ipso
iure. fo. xxviii co. i.
Si aliquis non amputat alicui membrum
sed debilitat et inabilem reddit: an incurrat
irregularitatem. fo. xxix. co. i.
Si aliquis cooperatus fuit in homicidio
aliquibus occisoribus: an incurrat irre-
gularitatem. fo. xxix. co. iiii.
Si aliquis non occidit sed accelerat mor-
tem vtz si quis fuit sagitta percussus et ali-
preueniens mortem extrahit sagittam pro-
pter qd ille citius moritur: an ille incurrat
irregularitatem. fo. xxix. co. iiii.

Testes qui alias a iure repelluntur si ad-
mittantur in fidei fauores. fo. xii. co. iiii.
Testes suspecti cum examinantur an sint
tormentis subiiciendis. fo. xiii. co. ii.
Testiculo vtroqz carens vel si careat vno
solummodo si possit ordinari. fo. xxxiii. co. iiii.

Dicarius generalis episcopi aut capitu-
lum sede vacante si possint cognoscere de
crimine heresis. fo. vii. co. iiii.
Vniuersitas ciuitatis punita de heresis
si singulares persone eiusdem ciuitatis ce-
seantur puniri ad hoc vt amplius puniri
nequeant. fo. xxi. co. iiii.
Violatores sunt interdicti qui perforant
portas ecclesie vel modicum eas aperiunt
cum corpus christi in missa celebratur: vt
ab extra a laicis videatur tempore inter-
dicti. fo. xxvii. co. iiii.
Violans interdictum an quemadmodum
incurrit irregularitatem si sit idem inuiol-
lantes cessatione diuinorum. fo. xxviii. co. iiii.
Viciu corporis an regulariter inducat
irregularitatem. fo. xxxiii. co. iiii.

Presens repertorium factum fuit per
Sebastianum lopez bachalarium in vtro-
qz iure: in vltimis diebus suis: cuius ani-
ma requiescat in gloria dei patris Amen:



Vire del gono

muy nobleseñor los dias pasados Roa fien mecar lae dñ
pa la yee dñd quene hol gotme b

ap bñd
fo aña



viene del seno

muy noble señor los dias pasados Roa fize nacer la de
pa la ver dad que me hol gome en

ap lo m d
fo r m a





8



512
A.1







de Deusto
Biblioteca